

”Det, man fokuserer på, bliver større.”

ET METODE TRIANGULERENDE STUDIE AF VOLD MOD BØRN I SYD- OG SØNDERJYLLAND

Mette Jacobi Jacobsen, Gruppe 36

Studienummer: 20134120

Antal ord: 25916

4. semester

Vejleder: Christian Klement

Afleveringsdato: 6. juni 2018

Forord

Indeværende speciale er udarbejdet på 4. semester som afsluttende opgave for kandidatuddannelsen i Kriminologi ved Aalborg Universitet. I forbindelse med tilblivelsen af specialet vil jeg gerne takke de parter, der har været involveret.

Tak til Syd- og Sønderjyllands Politi for at give mig muligheden for et samarbejde og for at stille det data til rådighed, der danner grundlag for specialet. Herunder skal der lyde et stort tak til Christian Østergård for interessen i et samarbejde med mig. Endvidere vil jeg gerne takke Anniken Engvig Memmert og Bettina Rathjen for samspillet omkring datasættet. Dette har været enormt givende og lærerigt.

Specialets andet empiri udgøres af to interviews med to anonymiserede ledere fra to kommuner i Syd- og Sønderjylland, der håndterer sager om vold mod børn. I den forbindelse vil jeg gerne sige tak til de respektive kommuner og informanter for at indvillige i at lade sig interviewe.

Endeligt vil jeg gerne sige tak til min vejleder, Christian Klement, for motiverende vejledning og løbende sparring under specialet.

Aalborg Universitet, juni 2018

Mette Jacobi Jacobsen

Tro og loveerklæring

Det erklæres herved på tro og love, at jeg egenhændigt og selvstændigt har udformet nærværende projekt. Alle citater i teksten er markeret som sådanne, og projektet eller væsentlige dele af det har ikke tidligere været fremlagt i anden bedømmelsessammenhæng.

Jeg er bekendt med reglerne for eksamenssnyd, herunder også plagiering og har læst Aalborg Universitets regler på:

<http://www.studerende.aau.dk/Eksamenssnyd+-+hvordan+undg%C3%A5r+du+det%3F/>

Jeg er bekendt med, at overtrædelse af reglerne vil blive indberettet for rektoratet og i sidste ende kan ende med bortvisning.

Endelig står jeg inde for, at antal ord anført på forsiden stemmer overens med virkeligheden.

Abstract

In Denmark, and especially in South Jutland, there has been an increase in police reports regarding violence against children in recent years. At the same time, South Jutland has had some unfortunate and serious cases regarding abused children, which is why the municipalities have been criticized for their handling of these cases.

The aim of this study is to describe the development in reported cases of violence against children in the South Jutland Police District, and afterwards use the findings in expert interviews, where the focus is to investigate whether the municipality's handling of the cases has changed.

The study is based on a mixed methods approach, where the data is collected from 492 police reports in South Jutland on violence against children, from 2015 to 2017, and two qualitative expert interviews with two informants from two municipalities in South Jutland.

The results of the statistical analysis show an increased tendency in reports made to the police of South Jutland, from 2015 to 2016, by 125%. Furthermore the results show that the municipalities have reported the cases in 65% of the incidents, which is an increase of 224% from 2015 to 2016. In most cases the perpetrator is the parent of the child. Another finding is that the violence is often characterized as typical violence used in the upbringing: Using less serious violence like hitting with a flat hand. Additionally, the violence often takes place in the home, and often the injured child lives with the parent, who is the perpetrator.

Throughout the analysis of the interviews, it is clear that there is a change in practice of handling the cases in both municipalities. There are several reasons explaining this change in practice. The main reason is attributed to a political initiative, *The Assault Package*, which put focus on violence against children in 2013. Institutional theory explains how municipalities overdo practices, which is why, the municipalities started reporting all notifications of violence against children following the assault package. It is concluded that the municipalities have found a more appropriate level today, because now they make a professional assessment of the cases, and assess, whether they should be reported to the police or not. Besides the Assault Package, it can be concluded that the change in practice is caused by internal changes in the municipalities, previous unfortunate cases in the municipalities and better cooperation with the police and front staff in the municipalities in South Jutland.

However, the results are up for discussion. Here, both the inclination to report, change in registration practice, and an actual increase in violence against children can be explanatory. As was apparent from the qualitative analysis, part of the explanation for increased reports is the municipalities' increase in reports. Flemming Balvig puts perspective on this, as he argues that there is not an increase in societal violence, but an increase in reporting this violence. This is linked to the discourse that is about violence in today's society, where one has inviolable integrity, which means

people are more likely to report violence than before. The increase is not necessarily due to the fact, that more violence is committed against children, but that it is more widely reported

The increase means that we focus more on violence, and put greater emphasis on combatting it, which means we catch more cases, and victims are given a sense of justice, but at the same time it causes a distorted picture about violence in today's society, which means people become more afraid of violence, despite of Denmark being one of the most peaceful places on earth. Furthermore, we make violence a criminal justice problem, instead of a cultural problem, even in cases that are not really defined as violence, which is hard for the families, and a demanding resource for our society. The crucial thing is not what happens in the criminal system, but what happens outside the courts.

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	9
Problemformulering.....	12
Eksisterende forskning	13
Demografiske og sociale omstændigheder	13
Vold som en del af opdragelsen	14
Begrebsafklaring	15
Forskningsdesign.....	17
Adaptiv tilgang.....	18
Videnskabsteori	19
Metode	20
Metodetriangulering.....	20
Tilgang til feltet.....	20
Data i form af politijournaler	21
Kodning	22
Analysestrategi	22
Interview	23
Ekspertinterviews	23
Udvælgelse af eksperter	23
Semistrukturerede interviews og interviewguide	24
Operationalisering af interviewguide	24
Transskribering	26
Kodning og analysestrategi.....	26
Ethiske refleksioner	27
Kvalitetskriterier	29
Validitet.....	29
Reliabilitet	30
Teoretiske perspektiver.....	31
Rutineaktivitetsteorien	31
David Garland.....	32
Analyse	33
Analyseopbygning.....	33
Kvantitativ univariat analyse	33
Analysedel 1: Anmeldelser om vold mod børn	34
Analysedel 2: Sigtelser om vold mod børn	41
Analysedel 3: Voldens karakteristika.....	47
Opsummering	53
Kvalitativ analyse	55
Kommunernes praksisser på området vold mod børn.....	55
Præsentation af interviewpersonerne	56
Fænomenet vold mod børn.....	57
Stigning i anmeldelser af vold mod børn.....	58

Kommunerne og deres praksis	61
Tidligere voldssager og deres betydning for kommunens praksis	67
Kommunens indsatser, økonomi og skriftligt beredskab	70
Institutionel teori	72
Opsummering	73
Diskussion	75
Konklusion	78
Litteraturliste	80
Illustrationsliste	84
Bilag.....	84

Indledning

Vold mod børn er et af de største problemer, der påvirker familier og samfundet. Vold mod børn er en kompleks kriminalitetsform, der forekommer i hele verden i alle typer samfund og lande, og alt for ofte finder det sted i familien. Volden har vidtrækkende konsekvenser, og hvert femte minut er en konsekvens af volden, at et barn dør (SOS Children's Villages International).

I Danmark kan de fleste heldigvis se tilbage på en tryk barndom, og herhjemme er dødstallet for vold ikke i nærheden af at være så højt som internationalt set, hvor der i Danmark i 2017 blev begået 15 drab på børn under 19 år (TrygFonden & Børns Vilkår, 2018:44), men det er unægtelig stadig 15 drab for mange.

Børn har rettigheder, og de står skrevet i FN's børnekonvention, hvor der blandt andet står, at børn har ret til ikke at blive udsat for vold og overgreb (Red Barnet, 2018), men disse rettigheder svækkes, når børn bliver udnyttet, udsat for omsorgssvigt eller vold, hvilket bevirker, at deres ret til at udvikle sig hæmmes (TrygFonden & Børns Vilkår, 2017:5). På trods af det er der fortsat børn, der udsættes for vold.

Omfanget af vold mod børn er undersøgt af TrygFonden og Børns Vilkår, der viser, at hvert fjerde barn har været udsat for vold i hjemmet, mens hvert 11. barn har været udsat for grov vold som spark og slag i hjemmet (TrygFonden & Børns Vilkår, 2017:16). Volden foregår alle steder og ikke kun inden for hjemmets rammer, men det er særligt volden i de private hjem, der er svær at sætte en stopper for, da den er sværere at opspore, idet den foregår i det skjulte. Undersøgelser viser nemlig, at mange børn ikke tør fortælle nogen, hvis de har været udsat for vold, og har der været vidner, der kunne underrette om volden, viser undersøgelser, at 40% ikke kender til oplysningspligten (TrygFonden & Børns Vilkår, 2017:55). Dette afspejler, at det ikke er alt vold der anmeldes og vidner om, at der er et stort mørketal på området. Ifølge Offerundersøgelsen er det kun cirka halvdelen af alle ofre for vold, som politianmelder det (Pedersen et al. 2016:46). Dette er indikatorer på et problem, der er svært at vække til livs. Vold i hjemmet har endvidere den største indflydelse på barnets trivsel. Når volden rykker ind bag hjemmets fire vægge i barnets nære familierelationer, skaber det utryghed og tab af velfærd for barnet. Børnene kan være konstant bange og i beredskab, også mellem voldsepisoderne, og det kan medføre alvorlige og varige skader, at børn ikke har et trygt miljø at udvikle sig i (Lyk-Jensen, Bøg & Lindberg, 2017:9). Derfor bør der være særligt skærpet opmærksomhed på denne type vold.

Volden har endvidere en række øvrige negative konsekvenser – ikke kun for dén, der udsættes for volden, men det har også store samfundsmæssige og samfundsøkonomiske konsekvenser. Dette påviser en undersøgelse lavet af *SFI – Det nationale forskningscenter for velfærd*, der fastslår at børn, der udsættes for vold, samlet set har en dårligere barndom, dårligere trivsel og klarer sig dårligere i skolen – og i livet generelt - end deres jævnaldrende. Børnene bliver mindre robuste og mere sårbare, og volden kan have fatale konsekvenser for den udsatte: Mange børn anbringes uden for hjemmet, og flere kommer i behandling for både somatiske og psykiske lidelser, herunder PTSD, angst og depression (Lyk-Jensen, Bøg & Lindberg, 2017:78). Samlet set kan man konkludere, at konsekvenserne af volden bliver båret gennem barndommen og ind i voksenlivet, hvorfor der er tale om et vedvarende problem. Problemet kan også anskues fra et bredere perspektiv, da vold i familien samfundsøkonomisk kan betyde, at de samlede udgifter er næsten dobbelt så store, end for de børn, der ikke udsættes for vold i familien – ca. 1,5 mia. kroner (i 2015-priser), fra barnet er 0 til 15 år (Lyk-Jensen, Bøg & Lindberg, 2017:101). Dette er udregnet på baggrund af samtlige registrerede udgifter på fire udgiftstyper, herunder anbringelser, forebyggende foranstaltninger, somatiske, ambulante behandlinger og indlæggelser (Lyk-Jensen, Bøg & Lindberg, 2017:96). På den måde påvirker volden ikke kun den udsatte, men hele samfundet.

Vold mod børn har tiltrukket sig megen opmærksomhed i Danmark de seneste årtier og er et uundgåeligt emne i både medierne, blandt professionelle og i den generelle befolkning. Dette skyldes, at der er sket en stigning i voldsanmeldelserne. Det samlede antal af anmeldelser af vold begået mod børn og unge er på landsplan steget med næsten 63%. I 2015 var der registreret 3.522 anmeldelser, hvor der i 2017 var registreret 5.724 anmeldelser. Anmeldelser om vold mod børn under ni år er steget markant med 500%, hvor der i 2010 var 252 anmeldelser og 1.603 anmeldelser i 2017 (TrygFonden & Børns Vilkår, 2018:17).

Udviklingsmæssigt har der i Danmark generelt været en stigende anmeldelsestilbøjelighed for vold siden 1950'erne (Balvig, 2000), og volden og synet på volden har også forandret sig gennem tiden. Tilbage i tiden var det ofte set og fuldt acceptabelt, at både lærere og forældre slog børn, men med ophøret af lærernes ret til at slå børn i 1960'erne og ophøret af forældres revselsesret i 1997, er det nu både ulovligt og uacceptabelt (Balvig, 2000:36,89). I forlængelse heraf synes man, at lussinger, endefulde og anden vold mod børn burde høre fortiden til, men sådan ser billedet desværre ikke ud. Der er fortsat børn, der udsættes for vold.

Vold mod børn har særligt været et problem i Syd- og Sønderjylland de seneste år, idet der her har været en lang række uheldige sager om vold og overgreb mod børn. Disse har også fået stor mediedækning. I 2017 kom det frem, at fire børn gennem mange år har været udsat for både grov vold, ydmygelser og seksuelle overgreb i Vejen-området (DR). Både Esbjerg og Tønder Kommune har modtaget omfattende kritik for svigt af børn. Tilbage i 2014 modtog Esbjerg Kommune kritik af Ombudsmanden for ikke at reagere på henvendelser om svigt af børn, og i 2016 blev der skrevet om i medierne, at Tønder Kommune fortsat har problemer med håndtering af børnesager (Bjerre-

Christensen, 2014). Oplever et barn svigt fra sine primære omsorgspersoner, familien, og efterfølgende også svigtes af det sekundære sikkerhedsnet, myndighederne, er der tale om et såkaldt dobbelt-svigt, hvilket er uacceptabelt.

I efteråret 2012 afsatte satspuljepartierne 268 mio. kr. til en samlet indsats til beskyttelse af børn og unge mod overgreb i årene 2013 til 2016. Dette kender vi i dag som Overgrebspakken. Formålet med Overgrebspakken var blandt andet at styrke kommunernes sagsbehandling, forebyggelsesarbejdet og den tværfaglige indsats (Socialstyrelsen, 2018). Overgrebspakken indebar initiativer og lovændringer, der skulle beskytte børn og unge mod vold og seksuelle overgreb (Socialstyrelsen, 2018). Som et led i Overgrebspakken blev det også lovpligtigt for kommunerne at benytte den tværfaglige og tværsektorielle indsats børnehuse i forbindelse med viden eller mistanke om overgreb (Socialstyrelsen, 2017a). I december 2015 foretog Ankestyrelsen en evaluering af Overgrebspakken, hvor der var en anbefaling til kommunerne om, at de i højere grad skulle kontakte politiet ved mistanke om vold og seksuelle overgreb og derved anmelde flere sager (Ankestyrelsen, 2015). En årsopgørelse lavet af Socialstyrelsen fra 2017 viser, at antallet af børnehussager er steget med 20% fra 2015 til 2016. I relation hertil viser Socialstyrelsens årsstatistik om de danske børnehuse ligeledes, at der er regionale og kommunale forskelle i anvendelsen heraf. Her havde Region Nord 1,8 børnehussag pr. 1.000 børn i 2016, mens tallet i Region Syd var 1,7. De resterende børnehuse havde 0,9 sag pr. 1.000 børn (Socialstyrelsen, 2017a).

I kølvandet på ovenstående er der en formodning om, at kommunerne grundet de uheldige sager, kritikken og Overgrebspakken hellere anmelder én sag for meget, end en for lidt. På trods af opmærksomheden på området, er det dog stadig uvist, hvordan sagerne fordeler sig efter de indsatser, der har været på området. Man kan spørge undrende, hvorfor der ses en stigning i voldsanmeldelserne i Syd- og Sønderjylland. Afspejler det en reel stigning i volden eller er mennesker blevet mindre tolerante overfor vold, hvorfor volden blot dækker over "bagatelsager"? Er der forskellige karakteristika i sagerne kommunerne anmelder, de år der er få anmeldelser, og de år der er mange? Har kommunerne i Syd- og Sønderjylland ændret praksis i håndtering af sager om vold mod børn?

Problemformulering

På baggrund af den undren, der indledningsvist er præsenteret vedrørende stigningen i vold mod børn og omkring kommunernes håndtering af sager om vold mod børn i Syd- og Sønderjylland, findes det relevant at undersøge, hvad der karakteriserer de sager om vold mod børn, kommunen anmelder, og hvad der skyldes stigningen i anmeldte sager om vold mod børn i Syd- og Sønderjylland. Specialets formål bliver derved at gøre status for den nuværende situation om vold mod børn i Syd og Sønderjylland med fokus på forældrevold og kommunerne som anmelder. Derudover ønskes det undersøgt, hvorvidt kommunerne har ændret praksis i deres håndtering af sagerne. Derfor undersøges problemstillingen ud fra følgende problemformulering:

Hvordan ser udviklingen ud i antal anmeldte sager om vold mod børn i Syd- og Sønderjyllands politikreds? Har kommunernes håndtering af sagerne ændret sig?

Eksisterende forskning

I det følgende præsenteres den viden, der er tilgængelig omkring vold mod børn, og som er fundet relevant i litteratursøgningen. Det er ikke hensigten at afdække al forskning, der er på området, men derimod at redegøre for betragtninger omkring vold mod børn som forskningsobjekt og få et indblik i, hvor der udestår viden. På den måde har den eksisterende forskning og de empiriske studier givet inspiration til projektet og problemstillingen.

Litteratursøgningen er udarbejdet gennem søgemaskinerne Google Scholar og AUB (Aalborg Universitetsbibliotek). Her er der foretaget søgninger på både dansk og engelsk med søgeordene *vold børn* og *violence children* som udgangspunkt. Efterhånden er søgeordene suppleret med andre variationer som *violence against children* og *domestic violence against children*. På baggrund af disse søgninger er der fundet artikler og rapporter om vold mod børn, og det fremfundne materiale er anvendt til at indsnævre feltet.

Gennem årene er der udarbejdet omfattende litteratur, både internationalt og i Danmark, der afdækker vold mod børn fra forskellige perspektiver. Undersøgelserne har hovedsageligt et kvantitativt afsæt og afdækker typisk demografiske og sociale faktorer vedrørende vold mod børn. Størstedelen af litteraturen afdækker særligt vold begået mod børn i familien, herunder vold som en del af opdragelsen. Derudover er det undersøgt, om børn med handicap er mere udsatte for vold, om socialt belastede familier er mere eksponerede for vold, og de samfundsmæssige konsekvenser der er relateret til vold mod børn. En mindre del af forskningen fokuserer på skadestueundersøgelser og skolevold, der afdækker vold begået af børn mod andre børn. En del af forskningen, der fremstår ubelyst, er myndighedernes og kommunens rolle i kampen mod vold mod børn. Jeg skriver mig ind i dette videnshul, og vil undersøge, hvad der afspejler de sager, kommunerne anmelder, og om kommunerne har ændret praksis. En kort sammenfatning af den eksisterende litteratur præsenteres i det følgende.

Demografiske og sociale omstændigheder

I Danmark og internationalt er der forsket meget i, og det er veldokumenteret, at der er signifikant sammenhæng mellem sociale og demografiske faktorer, herunder etnicitet, familiens økonomiske situation, køn, alder, forældres misbrug, handicap og børns eksponering for vold. Uddybende er det dokumenteret, at børn med forældre, der har et misbrug, både alkohol- og stofmisbrug (Børnerådet, 2017:1), børn med handicap og diagnoser (Jones et al., 2012:899), børn med anden etnisk baggrund end dansk (Oldrup et al., 2016:81) samt børn med forældre med dårlig socioøkonomisk status (Christensen, 2017:69) er mere udsat for vold end deres jævnaldrende. Endvidere er det dokumenteret, at piger oftere udsættes for en mild form for vold, mens drenge oftere udsættes for voldsommere vold, men at de stort set udsættes lige meget for vold (Sariola & Uutela, 1992:826)

samt at børn udsættes for vold i alle aldre. En undersøgelse fra 1971 viser, at i over 75% af de anmeldte voldssager var børnene over to år, næsten halvdelen var over seks år, og næsten en femtedel var teenagere (Gil, 1971:640).

Undersøgelser viser endvidere, at en kombination af de demografiske faktorer og sociale faktorer øger risikoen for vold. Tager man eksempelvis en undersøgelse udarbejdet af European Union Agency for Fundamental Rights påvises det, at barnets køn, socioøkonomiske status eller etniske baggrund kombineret med handicap øger risikoen for vold (European Union Agency for Fundamental Rights, 2015:1). Undersøgelsen påpeger, at børn med handicap er særligt sårbare over for både fysiske, psykiske og seksuelle overgreb. Børn med handicap udsættes oftere for vold og særligt handicapspecifikke former for vold, hvilket adskiller sig fra den form for vold, som børn uden handicap udsættes for, herunder tvang, seksuel udnyttelse, vold i forbindelse med behandling og overmedicinering. Børnene er særligt eksponeret, idet de ifølge undersøgelsen anses som lette ofre og børnene er i en særligt kritisk position, når børnebeskyttelsestjenester ikke reagerer (European Union Agency for Fundamental Rights, 2015:2).

Vold som en del af opdragelsen

Et andet område der er forsket i, er vold mod børn som en del af opdragelsen. Dette blev særligt aktuelt i 1997, hvor der blev tilføjet følgende tekst i forældreansvarsloven: "*§ 2, stk. 2, har børn ret til omsorg og tryghed. Børn skal behandles med respekt for sin person og må ikke udsættes for legemlig afstraffelse eller anden krænkende handling.*" (Socialstyrelsen, 2016). Heri forstås, at uanset hvad formålet er med volden, er den ulovlig. Så selvom volden anvendes i opdragelsesøjemed, er det stadig en ligeså uacceptabel handling, som hvis det skete af andre årsager. I forbindelse med netop denne ændring i lovteksten er det undersøgt, om der er sket ændringer i praksis, altså om forældres anvendelse af vold i opdragelsen er stoppet (Christensen, 2017:48). I undersøgelsen er fokus på 3-årige børn, og det viser sig, at 13% af de undersøgte bliver opdraget med brug af legemlig afstraffelse. Endvidere viser undersøgelsens resultater, at hvis forældrene har psykiske problemer, hvis barnet opleves som svært at opdrage og hvis lydighed og velopdragenhed er mål for opdragelsen, er der forøget risiko for legemlig afstraffelse (Christensen, 2017:68).

Forældres anvendelse af vold som afstraffelse i opdragelsen er endvidere belyst i en kvalitativ undersøgelse i 1991, hvor forældrenes eget syn på volden er undersøgt. Her kom det frem, at forældrene enten slog som en bevidst del af opdragelsen eller af ren afmagt. Slog forældrene bevidst, mente de selv, at de slog for hårdt. Slog de af afmagt, tolkede de selv volden som en konsekvens af noget indre i dem selv frem for barnets handling (Christensen, 2017:50). På den måde mente forældrene i undersøgelsen, at vold i opdragelsen var legitim, så længe det ikke var for hårdt.

Begrebsafklaring

Vold er et komplekst begreb, der i forskellige sammenhænge dækker over forskellige handlinger, hvorfor der findes adskillige definitioner på, hvad vold dækker over. Af den årsag findes det relevant, at definere begrebet i nærværende speciale.

Socialstyrelsens definition af vold er, at det er "*(...) en handling eller trussel, der uanset formålet kan krænke en anden persons integritet, eller som skræmmer, smerter eller skader personen (...)*" Endvidere kan volden være "*(...) en bevidst handling eller en handling, der sker i affekt*" (Socialstyrelsen, 2016).

I specialet afgrænses der fra både psykisk og seksuel vold, hvorfor fokus er på fysisk vold. Fysisk vold afdækker alle former for fysisk afstraffelse, herunder også anvendelsen af lussinger og endefulde, anvendt som en del af opdragelsen.

Da der blev trukket data til specialet fra politiets systemer gennem programmet QlickView, blev psykisk og seksuel vold frasortet i søgningen. Sagerne er udelukkende trukket fra politiets systemer på baggrund af fysisk vold. Derfor er der i specialet anvendt straffelovens definition af vold:

§ 244. Den, som øver vold eller på anden måde angriber en andens legeme, straffes med bøde eller fængsel indtil 3 år.

§ 245. Den, som udøver et legemsangreb af særlig rå, brutal eller farlig karakter eller gør sig skyldig i mishandling, straffes med fængsel indtil 6 år. Har et sådan legemsangreb haft betydelig skade på legeme eller helbred til følge, skal dette betragtes som en særlig skærpende omstændighed.

§ 245 a. Den, som ved et legemsangreb med eller uden samtykke bortskærer eller på anden måde fjerner kvindelige ydre kønsorganer helt eller delvis, straffes med fængsel indtil 6 år.

§ 246. Har et legemsangreb været af så grov beskaffenhed eller har haft så alvorlige skader eller døden til følge, at der foreligger skærpende omstændigheder, kan straffen stige til fængsel i 10 år.

(Socialstyrelsen, 2016).

Praksis anvendes i projektet om kommunens faglige tilgange og metoder, som anvendes i forbindelse med en given indsats (Jensen et al. 2016).

Beredskab anvendes om et selvstændigt materiale, der indeholder retningslinjer for, hvordan kommunernes medarbejdere skal håndtere sager, der omhandler fysisk vold mod børn (SISO, 2011:2).

Børnehuse er en koordineret, tværsektoriel og tværfaglig indsats i sager om overgreb mod børn og unge. Er der viden eller mistanke om, at et barn har været udsat for overgreb, og når politi eller sygehusvæsen er involveret i den pågældende sag, er det lovpligtigt for kommunerne at benytte et børnehus som led i den børnefaglige undersøgelse. Børnehusene skal benyttes i sager om overgreb mod børn eller unge fra 0 til og med 17 år (Socialstyrelsen, 2017b). Ofte er der i sager om overgreb også tale om anvendelsen af vold.

Forskningsdesign

Indeværende afsnit har til formål at tydeliggøre specialets forskningsdesign. Forskningsdesignets funktion er at udforme et projekts fremgangsmåde, opbygning og struktur, så problemformuleringen besvares på en hensigtsmæssig måde (De Vaus, 2001:9). Nærværende speciale undersøger vold mod børn i Syd- og Sønderjylland ud fra politiets data over en tre-årig periode med efterfølgende fokus på kommunernes håndtering af sager, hvilket undersøges gennem ekspertinterviews. Specialet udføres overordnet som et tværsnitsdesign, men der forekommer ligeledes elementer fra det longitudinale design.

Projektet søger at opnå et øjebliksbillede af, hvad der karakteriserer sagerne, og kommunernes håndtering heraf. Tværsnitsdesignet er ofte anvendeligt til deskriptive analyser og til netop at beskrive et fænomen på et givent tidspunkt (Maxfield & Babbie, 2010:99). Det kan derfor argumenteres for, at specialet bærer præg af tværsnitsdesignet. Tværsnitsdesignet er ifølge de Vaus kendetegnet ved tre elementer: 1: At være uden tidsdimension. 2: At tage udgangspunkt i eksisterende forskelle i stedet for forandring som følge af intervention og 3: Undersøgelsesgrupper er baseret på allerede eksisterende forskelle og ikke tilfældig opdeling (de Vaus, 2002:170). Vendes blikket mod nærværende undersøgelse, er det ikke alle tre elementer i tværsnitsdesignet, der er til stede. Der fokuseres på forskelle i kommunernes praksis, og data er allerede udarbejdede politirapporter. I undersøgelsen er der på sin vis ikke en tidsdimension, idet dataindsamlingen er foretaget på ét tidspunkt, men tidsdimensionen spiller alligevel en rolle, da empirien dækker over en tre-årig periode, 1. januar 2015 til 31. december 2017. Idet undersøgelsen tager afsæt i denne tre-årige periode, kan der argumenteres for, at det er udført med elementer fra det longitudinale design. Idet jeg ser på, om der er sket en udvikling, er der en tidsdimension. Det longitudinale design anvendes derfor kun til at organisere på årsbasis.

Longitudinale studier er designet til at lave observationer over en tidsperiode, hvor data er indsamlet på forskellige tidspunkter, men kan også være indsamlet på ét tidspunkt, men for en længere periode. Der er flere former for longitudinale design, men de har alle fællesnævneren, at de fokuserer på forandringer over tid. Dette projekt kan bedst placeres som et trendstudie, hvor man ser på forandringer i en generel population over tid. Det vil sige, at gruppen, der undersøges, er forskellige og undersøges på forskellige tidspunkter. Man undersøger et sample fra samme population (Maxfield & Babbie, 2010:100). Populationen i specialet er 0-14 årige børn i Syd- og Sønderjylland, der indgår i politiets registre som forurettet på baggrund af en anmeldelse om vold i perioden 1. januar 2015 til 31. december 2017. Tidsdimensionen bruges sædvanligvis til at identificere, om der er kausalitet til stede, men dette vil ikke være fokus i nærværende undersøgelse, idet jeg ønsker at se på, hvad der ligger bag stigning og fald gennem interviews.

Adaptiv tilgang

Forskningsdesignet bærer præg af en overordnet adaptiv undersøgelsestilgang, da udgangspunktet for projektet er empiri i form af politiets data.

Den adaptive tilgang er en nyere tilgang, lanceret af den tidligere professor i sociologi, Derek Layder. Layder hævder, at tilgangen repræsenterer et pragmatisk og elektisk forhold til sociologisk vidensproduktion, og at tilgangen er et udtryk for et opgør med en dualistisk tankegang, der har været herskende i sociologien, hvor modsætninger betragtes som uforenelige (Jacobsen, 2012:251, 263). Tilgangen udviser den kløft der er mellem deduktion og induktion, hvilket kommer til udtryk ved, at der anvendes en vekselvirkning mellem empiri og teori, hvorfor der hverken er en ren induktiv eller deduktiv tilgang, men både- og (Jacobsen, 2012:264). Den adaptive tilgang befinder sig således i et spændingsfelt mellem grounded og grand theory. Det vil sige, at den gerne trækker på generel teori (grand theory), samtidig med at den som grounded theory forsøger at lade empirien spille en styrende rolle i udviklingen af teori (Jacobsen, 2012:266). I den adaptive tilgang dikteres der ikke en foretrukken dataindsamlingsmetode eller lægges op til en bestemt måde at gribe et adaptivt studie an på, men der lægges op til, at man lader sig vejlede af såkaldte orienterende begreber. De dækker over teoretiske begreber, der har en vis forklaringskraft i forhold til det studerede og dermed kan skabe retning for tematisering og indsamling af empiri (Jacobsen, 2012:266). Indledningsvist i processen har jeg kort orienteret mig i eksisterende litteratur, uden at fordybe mig for meget heri, men litteraturgennemgangen har været retningsanvisende for fokus i dataindsamlingen. Jeg har haft et ønske om at gribe studiet åbent og fænomenologisk an, men idet man hverken kan forkaste alle fordomme og idet man skal skabe fokus et sted, har jeg i kraft af en mere hermeneutisk videnskabsteoretisk tilgang indsamlet data ud fra variable, som jeg på baggrund af litteraturgennemgangen har fundet relevant. Efter dataindsamlingen har jeg udført en bredere litteratursøgning (jf. afsnittet eksisterende forskning), og indsnævret et område, hvor der var et videnshul. Jeg har på den måde ikke trukket teori ned over empirien og dermed ladet empirien været det styrende element i specialet. De orienterende begreber er således anvendt løbende i analysen (Jacobsen, 2012:267). Senere i specialet er der anvendt en mere deduktiv tilgang til tematisering i ekspertinterviews, idet temaerne er fremfundet i kraft af den foregående kvantitative analyse.

Man kan opsummerende argumentere for, at specialet tager udgangspunkt i empirien og på den måde har empirien været styrende og åbnet feltet op. Specialet hælder mest til den induktive side, da der i høj grad tages afsæt i empirien. Her har fokus været på, hvad der foldede sig ud af mønstre og temaer. De orienterende begreber og teori er anvendt til at belyse og give forklaringskraft til det indsamlede data eller anvendt mere deduktivt senere i specialet. På den måde har teorien fået en underordnet rolle i specialet.

Videnskabsteori

I forlængelse af det foregående afsnit *adaptiv tilgang* finder jeg det nærliggende at tydeliggøre de videnskabsteorier, jeg har ladet mig inspirere af, i forhold til at opnå viden om projektets problemstilling. Der vil i det følgende være en videnskabsteoretisk diskussion af henholdsvis fænomenologien og hermeneutikken.

I projektet har jeg ladet mig inspirere af en vekselvirkning mellem fænomenologien og hermeneutikken. De to videnskabsteorier forekommer umiddelbart modstridende i deres måde at arbejde videnskabsteoretisk på, idet man gennem fænomenologien søger at forkaste fordomme og har fokus på det umiddelbare og oplevelsesmæssige og deraf forholder sig til fænomener, som de fremtræder i sin rene form (Rendtorff, 2014:261). I den hermeneutiske videnskabsteori er fokus derimod netop på fortolkningskunsten eller læren om forståelse. Det centrale bliver således forforståelsen (Birkler, 2005:95). I specialet er der således anvendt et sammenspil mellem videnskabsteorierne, nemlig hermeneutisk fænomenologi, hvorfor det hermeneutisk fænomenologiske begreb *det dobbelte øje* inddrages. Begrebet forener den fænomenologiske åbenhed og tolkning fra hermeneutikken. Det centrale ved begrebet er, at man finder en balance mellem sansning og forståelse: Man er samtidig udforskende og opfattende, mens man også er åben og uforbeholden (Martinsen, 2010:27). I praksis har jeg indledningsvist gået til fænomenet *vold mod børn* forholdsvist fænomenologisk og åbent og forsøgt at lade fordomme få en sekundær rolle ved at lade det forblive i baggrunden. På den måde bliver det muligt at undgå at være farvet af fordomme og se, hvad der fremtræder for sansningen. Jeg har ikke på forhånd lagt en teori ned over fænomenet, men samtidig er det umuligt at hengive sig helt til fænomenologien, da man også skal have en forståelse for feltet for at kunne undersøge det. Jeg har i den indledende fase tilegnet mig en baggrundsviden inden for området ved at få et indblik i emnet og herefter anvendt fænomenologien til at opdage elementer i empirien, som jeg højst sandsynligt ikke havde set, hvis jeg havde haft de teoretiske briller på fra starten. I indsamling af den kvantitative empiri har jeg ved brug af et fænomenologisk perspektiv set på, hvad der har foldet sig ud af mønstre, hvoraf det kommunale fokus blev fremfundet.

Metode

Indeværende afsnit omhandler specialets metodiske valg, der er foretaget, for at undersøge specialets problemformulering. I specialet er der anvendt metodetriangulering, hvilket er en kombination af forskellige metoder til at afdække en problemstilling. I specialet anvendes både kvantitativ og kvalitativ metode, hvor den kvantitative metode udgøres af politiets data, mens den kvalitative metode er to ekspertinterviews med informanter fra to kommuner i Syd- og Sønderjylland. Først vil der redegøres for metodetriangulering, hvorefter der redegøres for tilgangen til feltet. Dernæst vil den kvantitative metode beskrives, herunder en præsentation af data, kodning og analysestrategi tilknyttet metoden. Til sidst vil specialets anden metode, ekspertinterviews, præsenteres. Herunder beskrives tilgangen, interviewguide, operationalisering af interviewguide, udvælgelse af eksperter, transskribering, kodning og analysestrategi. Dernæst vil der reflekteres over etik forbundet med interviews.

Metodetriangulering

At kombinere metoder til at opnå viden om en given problemstilling forekommer ikke gnidningsfrit. Dette, da metoderne har forskellige ontologiske og epistemologiske afsæt, der kan være modstridende og virker derfor uforenelige (Bryman, 2012:629). I og med dette projekt har en adaptiv tilgang, hvor kløften mellem ontologi og epistemologi udviskes, kan man argumentere for, at metoderne alligevel kan forenes. Årsagen til at anvende metodetriangulering i specialet er, at problemstillingen først søges afdækket ved at undersøge, hvad der karakteriserer sagerne, hvorefter kvalitative ekspertinterviews anvendes til at sætte perspektiv på fundene fra den kvantitative analyse. Det vil med andre ord sige, at metoderne har et supplerende sigte, hvor hensigten er at opnå ny viden om problemstillingen gennem de forskellige metoder, hvor ekspertinterviewene bygger videre på fundene fra den kvantitative analyse. Det vil sige, at det indsamlede data først bearbejdes, hvorefter der udføres ekspertinterviews.

Tilgang til feltet

Interessen for emnet opstod i min praktik ved Nordjyllands Politi i efteråret 2017, hvor jeg indgik en samarbejdsaftale til et gå-hjem-møde med en ekstern fra det Kriminalpræventive Sekretariat i Syd- og Sønderjyllands Politi, Christian Østergård. Han viste interesse for et samarbejde om vold, hvilket jeg syntes var interessant. Jeg havde selv et ønske om at arbejde med emnet vold mod børn, og det viste sig, at de i Syd- og Sønderjyllands Politi skulle bruge data om vold mod børn til deres Lokalstrategiske Analyse, hvorfor det viste sig at være udbytterigt for begge parter. Motivationen for emnet vold mod børn kommer af, at jeg i min praktik ved Nordjyllands Politi oplevede en udtalt stigning i vold generelt, men også vold mod børn, hvorfor det også er et fokusområde dér. Derudover syntes jeg det var særligt relevant og aktuelt i Syd- og Sønderjyllands Politi, da de netop

har haft en række uhyggelige sager om vold og svigt af børn, der har haft mediebevågenhed. Derfor ville jeg gerne bidrage til at undersøge emnet.

Data i form af politijournaler

I specialet arbejdes der empirisk først med kvantitativ data indhentet fra politiets registre i Syd- og Sønderjyllands Politi, herunder anmeldelsesrapport, rapport af videoafhøring og resumé af videoafhøring og andre relevante dokumenter, som er tilknyttet sagen.

Politiets registre er ikke en sædvanlig anvendt metode i samfundsvidenskaberne som eksempelvis metoderne interview og spørgeskema. Politiets registre består af rapporter, der har til formål at dokumentere lovovertrædelser. Med denne type data kan man udarbejde yderst specifikke analyser om blandt andet forskellige kriminalitetsformer, aldersgrupper og tidsmæssige oplysninger (Pedersen, 2018:60-63).

Politirapporterne er endvidere på forhånd eksisterende rådata, jeg har fået adgang til, hvorfor data ikke er selvindsamlet. Datasættet i denne undersøgelse indeholder sager fra 1. januar 2015 til 31. december 2017 i Syd- og Sønderjyllands Politi med gerningskoder 732, som omfatter mindre alvorlig vold og mere alvorlig vold. Den forurettede er på gerningstidspunktet mellem 0 og 14 år. Det vil sige, at de forurettede udelukkende kan karakteriseres som børn. Valget af denne aldersgruppe bunder i, at det er dem, der videoafhøres af politiet i forbindelse med anmeldelser.

Det skal noteres, at udtræk af data til figur 3 og 4 (jf. afsnit om udvikling af voldsanmeldelser på landsplan og i Syd- og Sønderjylland) er trukket på baggrund af låste data fra 2009 til 2017. Grunden til at der ikke er valgt en 10-årig periode er, at der i 2007 og 2008 er sket et databrud i politiets arbejde grundet politireformen i 2007, hvorfor der ligeledes i disse år ikke er mange anmeldelser, da ressourcerne er brugt på omorganiseringen af politiet.

Data er opgjort på to forskellige måder, da der i undersøgelsen ønskes at undersøge flere aspekter. Her er der opgjort på enten sagsniveau eller relationer. Om der er opgjort på sager eller relationer er udvalgt efter, hvad der har givet mening i den specifikke analyse. I de første fire diagrammer i analysen er der opgjort på sagsniveau, da der er undersøgt udviklingen i antallet af anmeldte sager. I resten af analysen er der primært opgjort ud fra den unikke relation mellem forurettede og gerningsperson, da der kan være flere relationer tilknyttet en sag. For de 492 sager er der 844 relationer. I enkelte analyser er der lavet en frasortering af sager/relationer, da de ikke har relevans for de pågældende analyser. To enkelte sager er hændt i udlandet, i Norge og Sverige, hvor der til hændelsen i Norge er to relationer tilknyttet, mens der til hændelsen i Sverige kun er en relation tilknyttet. Derfor vil det absolutte tal i flere analyser være henholdsvis 490 sager og 841 relationer. Det er valgt at frasortere i de analyser, hvor fokus er på kommunerne i Syd- og Sønderjylland, hvorfor Norge og Sverige ikke er relevant. Derudover er forurettede og gerningsperson slået op i

Personfinder for at se, om de har været udsat for eller har begået vold inden for en periode på to år tilbage fra gerningsdatoen. I analysen fokuseres der dog ikke på gerningspersonens recidiv.

Kodning

Før man går i gang med at bearbejde kvantitativ data og kodning heraf, er der to uundværlige værktøjer, der er relevante at tage i brug og som er vigtige for gennemsigtigheden og reliabiliteten i en undersøgelse: Kodemanual og et kodeskema. Kodning betyder, at man systematisk reorganiserer rådata til et format, maskiner kan læse. Det består af opsatte regler, man anvender, for at ændre data fra én form til en anden – og til dette er en kodemanual uundværlig. En kodemanual er et dokument, der indeholder detaljerede beskrivelser af og oplysninger om proceduren bag kodningen. Kodemanualen skal som nævnt indeholde detaljerede beskrivelser af variable og kategorier, som skal være gensidigt udelukkende, så der ikke opstår tvivl om placering af en oplysning. Kodeskemaet er, i dette tilfælde, et på forhånd opsat dataark, hvori koder bag variable indtastes (Neuman, 2006:344). Kodemanualen er vedlagt som bilag 5.

Idet jeg har indgået et samarbejde med Syd- og Sønderjyllands Politi, har jeg ikke været alene om brugen af datasættet. Derfor foretog jeg og en medarbejder fra politiet en pilottest af kodningen. Vi udvalgte fem sager og kodede disse individuelt og sammenlignede efterfølgende resultatet af kodningen. Formålet med dette var at se, om vi havde en fælles forståelse for kodningsarbejdet og derved, om vi ville få en ensartet kodning, også selvom vi havde en veludført kodemanual, der skulle sikre en sådan. I sammenligningen viste det sig, at flere variable ikke stemte overens. Gennem en telefonsamtale gennemgik vi alle variable og forklarede, hvad der lå til grund for en bestemt kodning, og vi fandt en fælles forståelse, som er anvendt i den efterfølgende kodning for at sikre en konsekvent kodning. Efterfølgende rettede vi til i kodemanualen og ligeledes i kodeskemaet. Undervejs i kodningen er der også dukket nye fund op, som ikke på forhånd var integreret i kodemanualen eller kodeskemaet, hvorfor rettelser til kodemanualen og kodeskemaet er sket undervejs i kodningsarbejdet. Ligeledes har jeg oplyst om enhver tvivl om kodning. Dette viste sig at være givtigt, idet vi endte med at være flere kodere i praksis grundet tidspres, da datasættet som nævnt skulle anvendes til den Lokalstrategiske Analyse. Derfor bidrog Bettina Rathjen fra Efterretnings- og analyseenheden i Syd- og Sønderjyllands Politi til kodningen af datasættet.

Analysestrategi

Data indhentet fra politiet vil bearbejdes med en deskriptiv statistisk undersøgelse. Deskriptiv statistik er en generel type af simpel statistik, hvor hensigten er at beskrive basale mønstre i data. Deskriptive analyser beskriver numeriske data, og jeg vil anvende en univariat statistisk analyse, idet der kun anvendes én variabel. Formålet med den univariate statistiske analyse er at se, hvad der karakteriserer sagerne og på den måde beskrive mønstre i data. Derved kan man se, hvad der stikker ud. I forlængelse heraf opnås der gennem induktion et overordnet indblik af sagerne (Neuman,

2006:347). I forbindelse med udvælgelsen af analysestrategi til den store datamængde, har jeg fravalgt mere analytiske fremgangsmåder som faktoranalyse og regressionsanalyse. Dette, da formålet med analysen er at se, hvad der karakteriserer data, hvorfor en yderligere bearbejdning af data ikke vil bidrage til den viden, der ønskes. Endvidere er det svært at udtale sig om kausalitet, idet der kan være alternative forklaringer, hvorfor den mere analytiske bearbejdning er fravalgt.

Interview

Interview udgør den anden undersøgelsesmetode i specialet. Interviewene vil anvendes efter den kvantitative analyse til at undersøge fundene fra den kvantitative analyse dybdegående. Formålet med ekspertinterviewene vil således være at få et nuanceret syn på de fund, der fremkommer gennem den kvantitative analyse. Interviewene vil søge at få oplysninger om resultaterne fra den kvantitative analyse og spørge ind til elementer, der fremstår i den kvantitative analyse.

Ekspertinterviews

Ekspertinterviews er kendetegnet ved at være interviews med personer, der er eksperter inden for et specifikt område. At få adgang til eksperter kan være vanskeligt, idet flere ikke stiller op til interviews af etiske årsager. Det kan eksempelvis være, at de ikke stiller op, da de er bange for at overskride tavshedspligt (Kvale & Brinkmann, 2015:201). Når det er sagt, skal man være opmærksom på, at eksperter *kan* være vant til interviews og kan have et ønske om at fremhæve bestemte synspunkter, som vedkommende gerne vil have frem i lyset (Kvale & Brinkmann, 2015:201). På den måde bliver interviewet præget af informanternes ønsker om, hvad de vil snakke om, og hvad de ikke vil snakke om. Jeg ønsker at udføre interviews med eksperter inden for det kommunale, idet de kan give svar på kommunernes praksis. Dette vil uddybes i følgende afsnit.

Udvælgelse af eksperter

Kravene eksperterne skal opfylde er, at de skal være ansat i en relevant afdeling i en kommune i Syd- og Sønderjylland og have en indgående viden på området. I udvælgelsen af selve kommunerne er der valgt efter, at de skulle differentiere i karakteristika af den ene eller anden art. Hensigten med dette er at få flere nuancer i besvarelsene af praksis. Selve informanterne der interviewes, har jeg ikke haft større indflydelse på at udvalgte. Derfor har kommunerne selv udvalgt informanterne, hvilket kan have indflydelse på specialets validitet. Dette vil uddybes under afsnittet *validitet og reliabilitet*.

Ekspertene er ansat i samme type afdeling, der håndterer sager om vold mod børn i to forskellige kommuner i Syd- og Sønderjylland. Begge eksperter har lederstatus og er ansat i en afdeling, der

håndterer sager om vold mod børn. Udvælgelsen tager endvidere udgangspunkt i, hvem der ville indvillige i et interview, og hvem der var tilgængelig til at deltage i et interview.

Selve kontakten til eksperterne er sket af to forskellige veje. Kontakten til den første ekspert er etableret gennem min kontaktperson ved Syd- og Sønderjyllands politi, Anniken Memmert. Anniken har sørget for at kontakte vedkommende og efterfølgende videregivet kontaktoplysninger til mig. Kontakten til den anden ekspert tilknyttet den anden kommune er etableret på eget initiativ ved at ringe til den givne kommune og finde frem til en relevant informant fra kommunen, der ville medvirke i et interview.

Semistrukturerede interviews og interviewguide

I praksis er interviewene udført som semistrukturerede interviews. I det semistrukturerede interview dikteres hverken regler eller procedurer for, hvordan det bør udføres, og det er hverken åbent som en hverdagssamtale eller lukket som et spørgeskema (Kvale & Brinkmann, 2009:119,45). Det semistrukturerede interview forløber som en interaktion mellem forskerens spørgsmål og interviewpersonens svar. Her er nogle spørgsmål på forhånd planlagte, mens andre kommer frem under interviewet (Brinkmann & Tanggaard, 2010:36).

Det semistrukturerede interview udarbejdes på baggrund af en interviewguide, der indeholder de på forhånd nedfældede spørgsmål, herunder både forskningsspørgsmål/temaer og interviewspørgsmål, som sætter styring for interviewet, men idet interviewene er semistrukturerede, kan man under interviewene bevæge sig væk fra guiden og følge bestemte udtalelser, der kommer frem under interviewet (Brinkmann & Tanggaard, 2010:38). Spørgsmålene er udformet med inspiration fra Steinar og Brinkmanns typer af interviewspørgsmål, herunder indledende, opfølgende, sonderende, direkte, indirekte, strukturerende udsagn og tavshed (Kvale & Brinkmann, 2009:155). Jeg har særligt været bevidst om ikke at lægge ord i munden på de interviewede, hvorfor jeg har stillet indirekte spørgsmål og på den måde fået informanternes syn på, hvordan tingene hænger sammen. Jeg har samtidig også gjort brug af direkte spørgsmål, når jeg ønsker et konkret svar. Tematisk indeholder interviewguiden de spørgsmål, som der allerede inden selve interviewet er vurderet til at være vigtige for undersøgelsen. Derfor bør man under selve interviewet sikre sig, at man indfanger de temaer, som ønskes afdækket (Brinkmann & Tanggaard, 2010:40-41). De temaer, der ønskes afdækket er beskrevet i det følgende afsnit. Interviewguiden er vedlagt i bilag 1.

Operationalisering af interviewguide

For at sikre at der i interviewene spørges ind til det, der ønskes undersøgt, vil indeværende afsnit være en operationalisering af interviewguiden. Udformningen af interviewguiden er baseret på fund fra den kvantitative analyse, teori og på den viden, der er indhentet om kommunernes praksis.

Fokus på kommunerne og deres praksisser er kommet på baggrund af den kvantitative analyse, mens dybden i spørgsmålene er baseret på viden om kommunernes praksisser (jf. afsnit om Kommunernes praksisser på området vold mod børn).

Introduktion

Introduktionen til interviewet vil fungere som en briefing, hvor jeg som interviewer definerer situationen for interviewpersonen. Herunder præsenteres emnet og der fortælles om formålet med interviewet. Briefingen vil ligeledes indeholde praktiske oplysninger som, hvad diktafonen skal bruges til, fortrolighed og informeret samtykke. I introduktionen vil der ligeledes forsøges at blive etableret en tillidsrelation, idet viden skabes i relationen mellem intervieweren og den interviewede, og er derfor afhængig af den sociale relation mellem parterne (Kvale & Brinkmann, 2009:32).

Præsentation af interviewperson

Introduktionen efterfølges af et indledende spørgsmål. Det indledende spørgsmål bærer præg af en åbenhed, der har til hensigt at åbne samtalen op og at få information om selve informanten. Her spørges ind til den interviewedes rolle i relation til vold mod børn og vedkommendes funktion i afdelingen ved kommunen.

Fænomenet vold mod børn

Denne tematik er generel og bred og omhandler vold mod børn. Her spørges ind til, hvordan informanten opfatter fænomenet vold mod børn. Dette spørgsmål er inddraget for at åbne samtalen op, og for at få et indtryk af diskursen om vold mod børn i kommunen.

Stigning i anmeldelser af vold mod børn

I denne tematik vil der spørges ind til informantens syn på stigningen i anmeldelser af vold mod børn. Der vil endvidere spørges ind til, om informanten oplever et større fokus på at underrette vold mod børn, og hvad informantens syn er på, at det særligt er kommunen, der står som anmelder i størstedelen af sagerne.

Kommunen og deres praksis

I dette tema spørges ind til kommunens praksis i sager om vold mod børn. Udgangspunktet for dette spørgsmål er henholdsvis både den kvantitative analyse og vidensindsamlingen på området. Her ønskes belyst, hvad kommunens praksis er, når det omhandler sager om vold mod børn. Spørgsmålene er relateret til, hvordan praksis har været tidligere, hvornår praksis ændrede sig og hvorfor den ændrede sig.

Tidligere voldssager og deres betydning for kommunens praksis

I tematikken vedrørende tidligere voldssager spørges der konkret ind til, om tidligere voldssager i kommunen eller andre kommuner har haft betydning for kommunens praksis. Barnets forældre og

kommunen anses som *kapable vogtere* jf. rutineaktivitetsteorien, hvorfor det er relevant at undersøge, hvordan kommunernes ageren som kapable vogtere har ændret sig.

Kommunens indsatser

I denne tematik spørges der ind til indsatser, der foretages vedrørende vold mod børn.

Økonomi

Denne tematik tager udgangspunkt i David Garlands samfundsperspektiv, hvor samfundsøkonomi har betydning for kriminalitet, og vidensindsamlingen. I forhold til Ombudsmandens udtalelse om at økonomi kan blive en trussel mod børnenes retssikkerhed, spørges der ind til, om økonomiske restriktioner har påvirket kommunens praksis i vold mod børn.

Skriftligt beredskab

Den sidste tematik tager udgangspunkt i vidensindsamlingen, idet den fremfører, at det ikke er alle kommuner, der har det skriftlige beredskab, der kan være fremmede for håndteringen af sager om vold mod børn. Derfor spørges der i denne tematik ind til, hvordan der i kommunen er blevet arbejdet med det skriftlige beredskab, herunder om der er udarbejdet et, og om den udelukkende "lever" på skrift eller om den anvendes i praksis.

Debriefing

Til sidst i interviewet vil der som indledningsvist ligeledes være en debriefing, hvor informanten kan stille spørgsmål eller komme med tilføjelser til udsagn (Brinkmann & Kvale, 2009:149).

Transskribering

Interviewene er optaget på diktafon til senere transskribering med henblik på at udarbejde en analyse af interviewene. At omsætte talesprog til skriftsprog er ikke umiddelbart, og der skal tages valg om, hvorledes en transskribering skal foretages, før man transskriberer sin empiri (Kvale & Brinkmann, 2015:239). Idet fokus er på indholdet i samtalen og ikke på detaljer, findes en grovtransskribering anvendelig (Brinkmann & Tanggaard, 2010:43). Det betyder, at interviewene ikke vil transskriberes ordret, men vil i stedet omskrives til en mere sammenhængende tekst. I transskriptionen er der sat anførselstegn om direkte tale. Endvidere er identificerbare sekvenser censureret eller erstattet med "navn" eller "kommunen", hvilket eksempelvis er gjort ved ytringer om kommuner eller ansatte i kommunerne. Transskriptionerne er vedlagt i bilag 2 og 3.

Kodning og analysestrategi

For at skabe overblik og struktur i den kvalitative empiri er interviewene kodet. Koder er nøgleord, der anvendes på tekstsegmenter, hvor hensigten er at identificere dem senere og eventuelt sammenligne, kontrastere og optælle, hvor fremtrædende noget er (Kvale & Brinkmann, 2010:47).

Der findes begrebsdrevne kodning og datadrevne kodning. Begrebsdrevne koder er fastlagt på forhånd enten ud fra eksisterende litteratur, teori eller hypoteser, der ønskes afprøvet. I nærværende speciale udarbejdes begrebsdrevne koder/tematikker, hvor koderne opstår deduktivt. Koderne er fastlagt på forhånd ud fra den viden, der er indhentet om kommunernes praksis, teori, og på baggrund af hypoteser, der er kommet frem gennem den kvantitative analyse. Dermed vides der på forhånd, hvad der ønskes belyst gennem interviewene (Brinkmann & Tanggaard, 2010:47). Den indsamlede empiri vil analyseres på baggrund af de på forhånd opstillede temaer (jf. afsnit operationalisering af interviewguide).

Etiske refleksioner

I forbindelse med interviewene rejser der sig en række etiske spørgsmål af mikro- og makroetisk karakter, der skal tages højde for. De etiske problemstillinger, der er opstået i nærværende speciale, bærer især præg af mikroetisk karakter.

De mikroetiske problematikker omhandler de personer, der umiddelbart er en del af forskningen, i dette tilfælde er det specialets interviewpersoner (Brinkmann, 2010:439). Mikroetiske problematikker imødegås midlertidig ved at få interviewpersonernes informerede samtykke, ved at sikre fortroligheden og samtidig undgå at interviewpersonerne lider nogen form for overlast ved at deltage i forskningsprojektet (Brinkmann, 2010:439).

Idet kommunerne og informanterne er anonymiseret i specialet, er materialet behandlet fortroligt. Der er sikret informeret samtykke fra informanterne, da de er blevet sat ind i undersøgelsens formål, hvad interviewene konkret skal bruges til, og ligeledes har informanterne fået at vide på forhånd, hvad interviewspørgsmålene vil dreje sig om. Sidstnævnte, da informanterne selv ønskede at kunne forberede sig på spørgsmål inden interviewet. Jeg har i den forbindelse undgået at oplyse om de konkrete spørgsmål på forhånd, for derved i højere grad at kunne opnå spontane fremstillinger. Gennem en interviewkontrakt (Bilag 4) er der endvidere sikret fortrolighed i form af anonymisering af informanterne og kommunerne. Kontrakten er endvidere medskabende til at stå i modvægt til det faktum, at det er nemt at fortabe sig til en terapeutisk form for relation til interviewer, der bygger på empati og omsorg. Her kan man formalisere situationen ved at inddrage kontrakten, som informanten underskriver (Brinkmann, 2010:442).

Et andet etisk element man skal være opmærksom på, er den asymmetriske magtrelation, der fremtræder mellem interviewer og den interviewede. Idet interviewer sætter dagsordenen for interviewet, foregår samtalen ikke mellem ligestillede parter (Kvale & Brinkmann, 2009:19). Asymmetrien kan dog opvejes af, at den interviewede er ekspert inden for det område samtalen omhandler, hvorfor magtfordelingen ikke bliver problematisk i indhentning af viden. Sagt med andre ord er det i denne forskningsrelation deltageren, der hjælper forskeren, da deltageren besidder den ønskede viden (Brinkmann, 2010:441).

Problematikker der vedrører makroetik omhandler forskningens placering i en samfundsmæssig sammenhæng. Her skal man stille sig selv spørgsmål om, hvilke større interesser forskningsprojektet tjener, og hvilke parter der vinder og taber, når forskningen eventuelt publiceres. Man skal vurdere, om studiet på nogen måde er til skade for nogen. Idet kommunerne og interviewpersonerne er anonymiseret i den kvalitative analyse, kan de ikke kan stå til ansvar for udtalelser, men kommunerne i Syd- og Sønderjylland kan "tage skade", da de kan få et dårligere omdømme.

Mirko- og makroetiske værdier kan komme i konflikt med hinanden, idet forskningen kan være mikroetisk ukorrekt, men samtidig være makroetisk korrekt. Dette er eksempelvis tilfældet, hvis der i interviewene lå en skjult dagsorden også kaldet projektive interviews. I indeværende speciale er dette ikke tilfældet, men da man som forsker sjældent ved på forhånd, hvad man præcist vil spørge om, kan man ikke informere informanten om, hvordan interviewet helt konkret udformer sig. Desuden kan man forhindre den i interviewet vigtige spontanitet i at opstå, hvis man oplyser informanter om, hvad interviewet helt præcist vil omhandle (Brinkmann, 2010:440).

Kvalitetskriterier

Indeværende afsnit omhandler specialets kvalitetskriterier, der har til formål at sikre kvaliteten af undersøgelsen. Her vil begreberne validitet og reliabilitet komme i spil.

Validitet

Intern validitet henviser til resultaternes gyldighed, og omhandler, om det man ønsker at undersøge, faktisk også er det, man reelt undersøger (de Vaus, 2001:27-29). Når man skal sikre en høj intern validitet, bør man således teste for andre forklaringer, der kan have indflydelse på resultaterne. Dette kan være samfundsmæssige forandringer, der kan være forklarende, eksempelvis et stigende antal børn i kommunerne, der forårsager en stigning i voldsanmeldelserne. Hvis ikke der tages højde for sådanne ændringer, kan man ende med at måle noget andet, end det man havde tiltænkt. I specialet er dette ikke undersøgt, hvorfor det potentielt kan udgøre bias i resultaterne.

Et sted, hvor den interne validitet sikres, er i forbindelse med operationaliseringen af interviewguiden. Den sørger for, at der spørges ind til det, der ønskes undersøgt. Den interne validitet højnes ligeledes gennem kodemanualen, da den sikrer, at det der ønskes undersøgt, også er det, der undersøges.

Et andet element, der kan berøre den interne validitet, er ekspertinterviewene, da jeg ikke selv har udvalgt informanterne hertil. Når kommunerne selv udvælger informanter, kan det skyldes, at de ønsker kontrol over, hvad der kommer frem under interviewet. Kommunerne kan have et ønske om at fremstå på en bestemt måde, eksempelvis mest mulig professionel, hvorfor bestemte respondenter kan udvælges til at besvare spørgsmål, så de fremstår på denne måde.

Endvidere har jeg sat informanterne ind i, hvad interviewet kommer til at dreje sig om på forhånd, hvilket også gør, at de kan forberede sig på spørgsmål, hvilket også kan betyde, at svarene bliver de svar, kommunen ville give, og ikke de svar respondenteren selv oplever og dennes egne holdninger. Endvidere kan det lave antal af interviews påvirke den interne validitet, da der ikke er andre interviews at holde det udtalte op imod.

I forbindelse med intern validitet er der en ulempe ved tværsnitsdesign. Som nævnt under afsnittet *Forskningsdesign* er der ikke en tidsdimension i tværsnitsdesignet. Dette kan være en ulempe, da det bevirker, at det er svært at få høj grad af validitet (de Vaus, 2001:177). Det skyldes, at man kun kan få et øjebliksbillede af undersøgelsesgenstanden. Det medfører, at undersøgelsen og resultaterne heraf udelukkende er gældende for tidspunktet undersøgelsen er foretaget (de Vaus, 2001:99). Der er dog tidligere argumenteret for, at forskningsdesignet også bærer præg af det longitudinale design, hvor det er muligt at se forskel over tid, hvorfor dette ikke spiller ind på validiteten i specialet.

Et andet kvalitetskriterie er *ekstern validitet*, som henviser til resultaternes generaliserbarhed. Det vil sige, om det er muligt at generalisere undersøgelsens resultater ud i andre kontekster – uafhængigt af tid, sted og populationer (de Vaus, 2001:28). Hvis de anmeldte voldssager i Syd- og Sønderjylland ikke adskiller sig betydeligt fra andre voldssager i Danmark, er der stort sammenlignelighedspotentiale, hvis ikke er muligheden for generaliserbarhed mindre. Man skal i forlængelse heraf være opmærksom på, at der i andre kontekster kan være andre forhold, der spiller ind på en stigning i antallet af anmeldelser om vold mod børn, end der er i Syd- og Sønderjylland, som eksempelvis en anden befolkningssammensætning, hvor der enten er flere eller færre børn.

Reliabilitet

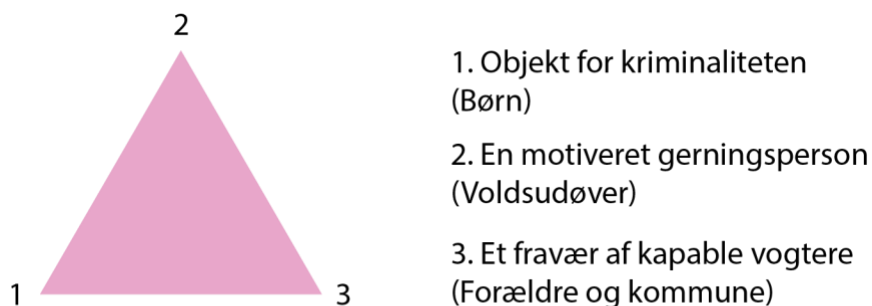
Det sidste kvalitetskriterie, *reliabilitet*, refererer til en undersøgelses pålidelighed. Reliabilitet fordrer repeterbare og reproducerbare resultater - sagt med andre ord henviser reliabilitet til, om man vil få samme resultater, hvis en undersøgelse udføres på ny (Riis, 2012:352). For at sikre en høj reliabilitet har jeg forsøgt at skabe gennemsigtighed i specialet. Dette er kodemanualen et eksempel på, hvor der i høj grad er sikret konsekvent kodning. Her er det udpenslet, hvorledes variabler er kodet. Kodemanualen øger desuden pålideligheden af undersøgelsens resultater, idet det vil være muligt for andre at gentage kodningen og få samme resultat. Derudover er der igennem hele opgaven foretaget uddybende beskrivelser af, hvordan udførelsen af projektet er foregået.

Teoretiske perspektiver

Specialets teoretiske perspektiver er rutineaktivitetsteorien og David Garlands samfundsperspektiv. Teoriafsnittet afspejler ikke en udtømmende redegørelse af teorierne, men den anvendes til at udfolde den indsamlede empiri, hvilket ligger i tråd med den adaptive tilgang, der er anvendt i specialet.

Rutineaktivitetsteorien

Rutineaktivitetsteorien, udviklet af Lawrence E. Cohen og Marcus Felson (1979), komplimenterer traditionelle kriminalitetsteorier, som fokuserer på faktorer, der producerer motiverede gerningsmænd til at begå kriminalitet. I kontrast hertil står rutineaktivitetsteorien, der tager motiverede gerningsmænd for givet. Det centrale i teorien er muligheden for at begå kriminalitet. Cohen og Felson bygger på den præmis, at selv hvis der er en motiveret gerningsperson, vil kriminalitet ikke finde sted, hvis ikke muligheden er der (Cohen & Felson, 1979:469). Teorien bygger på to grundlæggende idéer 1: Sandsynligheden for at der forekommer kriminalitet afhænger af hverdagslivets aktiviteter – heraf mulighederne for at begå kriminalitet. 2: Der skal være tre grundlæggende elementer til stede i samme tid og rum, for at kriminalitet kan forekomme (se figur 1), hvilket hænger sammen med muligheden for at begå kriminalitet, hvor Cohen og Felson identificerer to vigtige dimensioner af mulighed: Et attraktivt mål og fraværet af kapable vogtere.

Figur 1: Kriminalitetstrekanten

Er elementerne i kriminalitetstrekanten opfyldt, vil der ifølge teorien forekomme kriminalitet. (Cohen og Felson, 1979:469). I modellen er de tre elementer udfyldt med henholdsvis *børn*, *voldsudøver* og *forældre/kommune*. Man kan argumentere for, at hvis volden er karakteriseret ved at være forældrevold, vil der være et fravær af kapable vogtere. Efterfølgende kan også kommunen sættes i relation til kriminalitetstrekanten, idet de også kan anses som kapable vogtere. Træder

kommunen ikke til ved mistanke om vold, vil der igen være et fravær af kapable vogtere, og kriminalitet vil finde sted, hvorfor der sker et dobbeltsvigt af barnet.

Ifølge teorien forekommer kriminalitet, idet hverdagslivets rutiner skaber mulighederne for kriminalitet. Hverdagslivets rutiner kan eksempelvis være, hvis der opstår uenigheder mellem to parter, eksempelvis et barn og moren til barnet, når barnet skal i skole, og barnet ikke hører efter. Her kan moren eksempelvis anvende vold, som en del af opdragelsen, for at få barnet "i sving". Da vil kriminaliteten være betinget af hverdagslivets rutiner.

David Garland

David Garlands samfundsperspektiv kan medvirke til at belyse, hvordan samfundet i kraft af dets strukturelle ændringer kan have indflydelse på, hvordan man håndterer kriminalitet i praksis.

Ifølge Garland er kriminalitet i dag nærmere reglen end undtagelsen. Høje kriminalitetsrater er blevet en normalitet og er et normalt aspekt af det moderne samfund (Garland, 1996:446). Også voldelig kriminalitet er blevet en anerkendt og almindelig handling i det sociale miljø. På den måde bliver kriminalitet som vold ikke længere anset som en afvigende, unormal eller uventet hændelse, men det er derimod blevet en rutinemæssig del af den moderne bevidsthed. På den måde er kriminalitet blevet normaliseret over tid og er blevet en almindelig funktion af hverdagslivet (Garland, 1996:446).

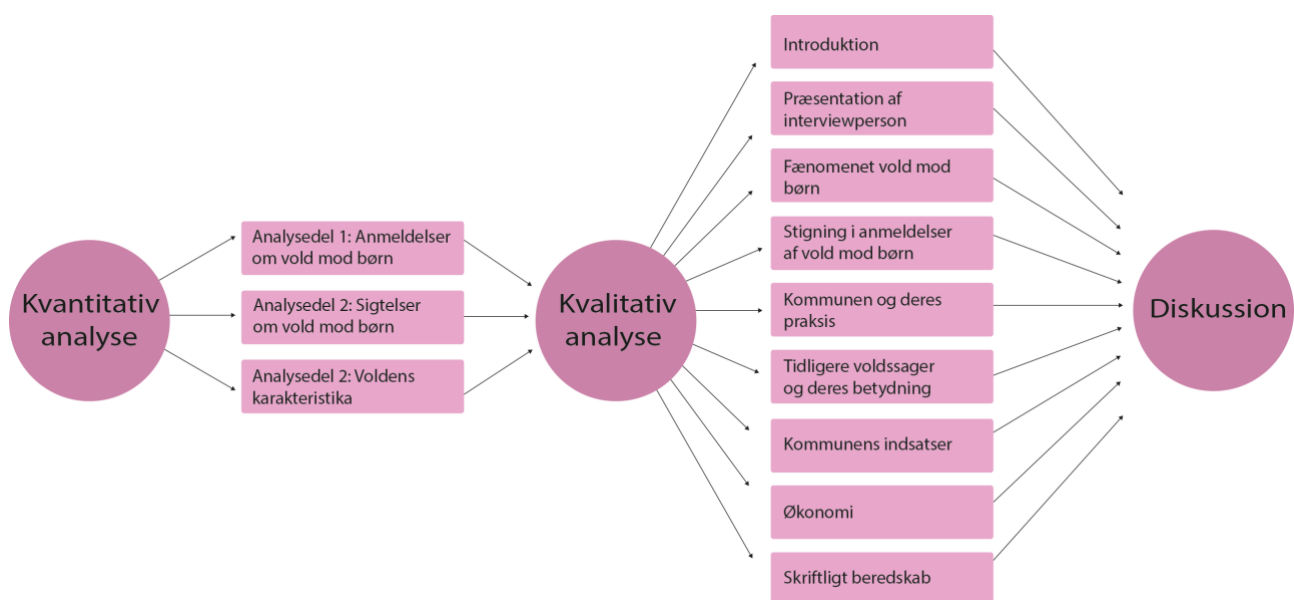
De høje kriminalitetsrater har ifølge Garland skabt en række ændringer i staten og i de centrale aktørers rolle, hvor særligt omkostningsperspektivet er kommet i fokus (Garland, 1996:446). Staten kan ikke alene forebygge og kontrollere kriminaliteten i samfundet, da der ikke er ressourcer til at dække alle opgaver. På den måde mener Garland, at en af det moderne samfunds myter udryddes, nemlig at staten er i stand til at give tryghed, lov og orden og kriminalitetskontrol (Garland, 1996:448). Garland taler her om *responsibilization strategy*, der omfatter en række nye teknikker og metoder, hvor staten søger at inddrage befolkningen i kriminalitesbekæmpelse. Formålet med tilgangen er, at staten ikke kan sørge for effektivt og ansvarligt at forebygge og kontrollere kriminalitet alene. Her skal inddrages skoler, forældre, arbejdsgivere og andre aktører. De har alle et ansvar og må ændre praksis for at reducere kriminelle muligheder og øge den uformelle kontrol (Garland, 1996:453). På den måde bør kriminalitetskontrol være en del af rutinen og kulturen hos alle (Garland, 1996:454). Denne ændring er dog ikke uden konsekvenser. En problematik er, at de, der så vil udsættes mest for kriminalitet er samfundets svageste, idet de ikke har samme ressourcer eller fleksibilitet til at kunne beskytte sig selv mod kriminalitet (Garland, 1996:463).

Analyse

Indeværende afsnit indeholder analyser af specialets empiriske materiale. Først vil der være en beskrivelse af analysens opbygning. Dernæst vil der være en statistisk analyse af politiets data, hvorefter der vil være en kvalitativ analyse af ekspertinterviewene.

Analyseopbygning

Analysen i specialet vil være delt op i to overordnede dele: En kvantitativ analyse og en kvalitativ analyse. Den kvantitative analyse er deskriptiv statistik, hvilken er opdelt i tre analysedele (se figur 2). Fund fra den kvantitative analyse, sammen med vidensindsamling og teori, vil anvendes i den kvalitative analyse, hvor der kigges på de på forhånd opstillede temaer (se figur 2). Efter de to analyser følger en diskussion af analysens samlede resultater.

Figur 2: Analyseopbygning

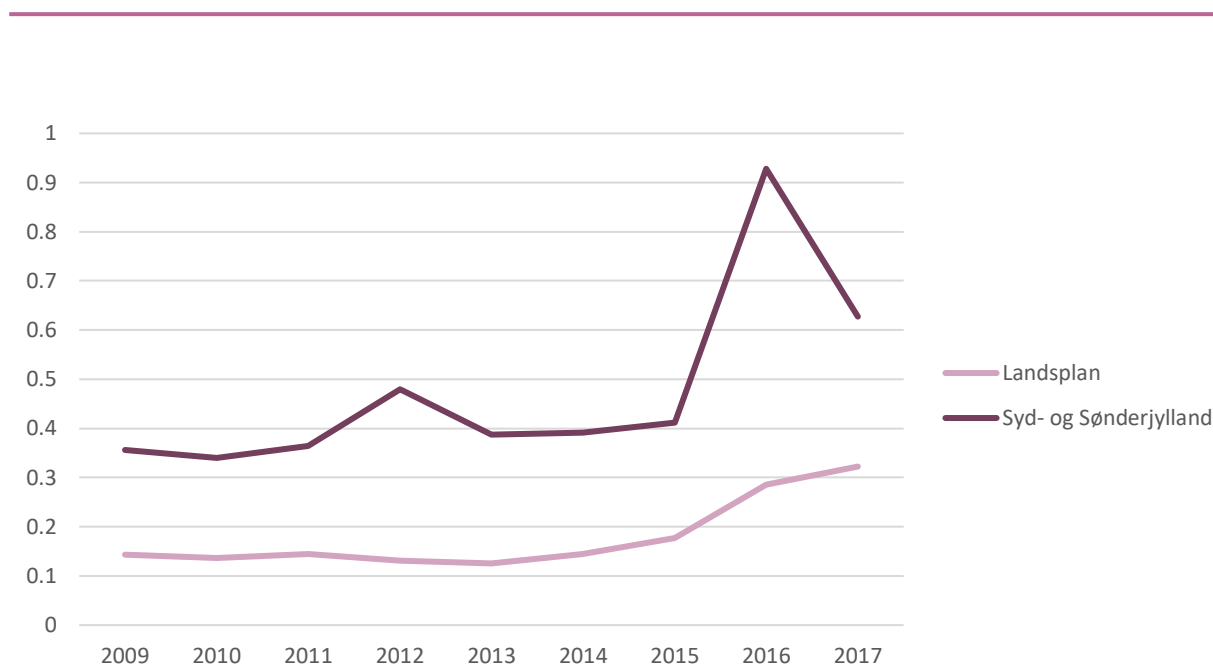
Kvantitativ univariat analyse

Den univariate analyse vil som tidligere beskrevet se på mønstre i data, der kan indikere relevante tendenser om den anmeldte vold mod børn i Syd- og Sønderjylland. Formålet med den kvantitative analyse er at kortlægge vold mod børn i Syd- og Sønderjyllands politikreds og få væsentlige pointer frem, der kan anvendes i den kvalitative analyse efterfølgende. Derfor vil resultaterne fra den deskriptive statistik præsenteres i det følgende. Det fremgår af figurteksten tilknyttet diagrammerne, hvordan diagrammerne er opgjort.

Analysedel 1: Anmeldelser om vold mod børn

Udvikling af vold mod børn på landsplan og i Syd- og Sønderjyllands politikreds

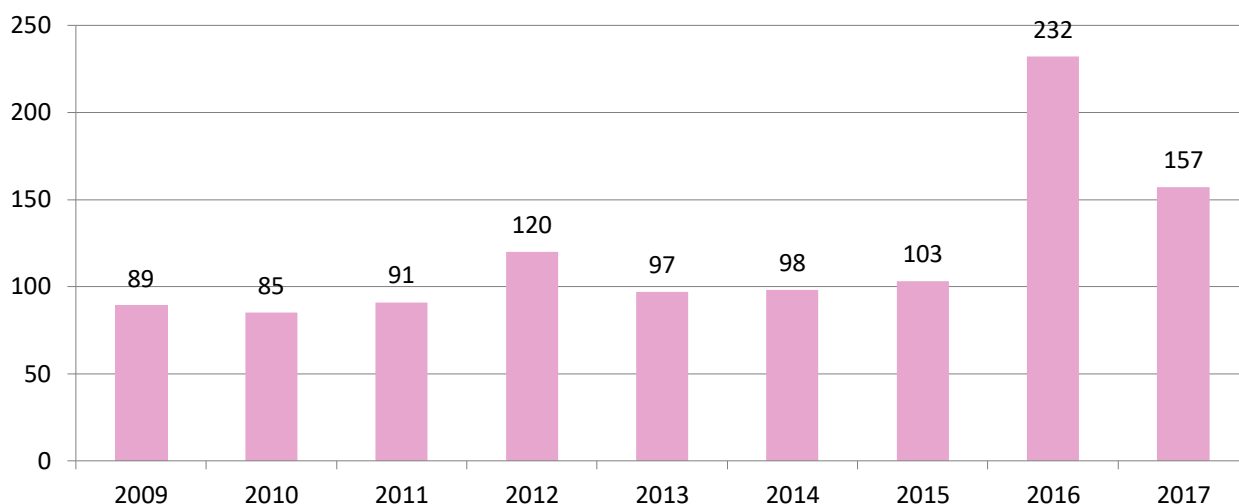
Figur 3: Kurvediagram over antal anmeldte sager om vold mod børn fra 1. januar 2009 til 31. december 2017 på landsplan og i Syd- og Sønderjyllands politikreds. Opgjort på antal sager og udregnet pr. 1.000 indbyggere. Syd –og Sønderjylland: (N = 1.072) Landsplan: (N = 9306)

Når man sammenligner antal anmeldelser om vold mod børn i Syd- og Sønderjyllands politikreds med antal anmeldelser på landsplan, fremgår det tydeligt, at der anmeldes flere sager om vold mod børn i Syd- og Sønderjylland. Der er en stigende tendens i både Syd- og Sønderjylland og på landsplan, men stigningen er mere markant i Syd- og Sønderjylland. Mens der er tale om en mere jævn stigning på landsplan, er der i Syd- og Sønderjylland flere udsving. I Syd- og Sønderjylland er stigningen jævn indtil 2011, hvor der er en markant stigning til 2012, hvorefter der er en faldende tendens til 2013. Herefter er den jævn fra 2013 til 2015. Fra 2015 til 2016 er der en markant stigning, hvor den efterfølgende har en faldende tendens fra 2016 til 2017.

Udvikling af vold mod børn i Syd- og Sønderjyllands politikreds

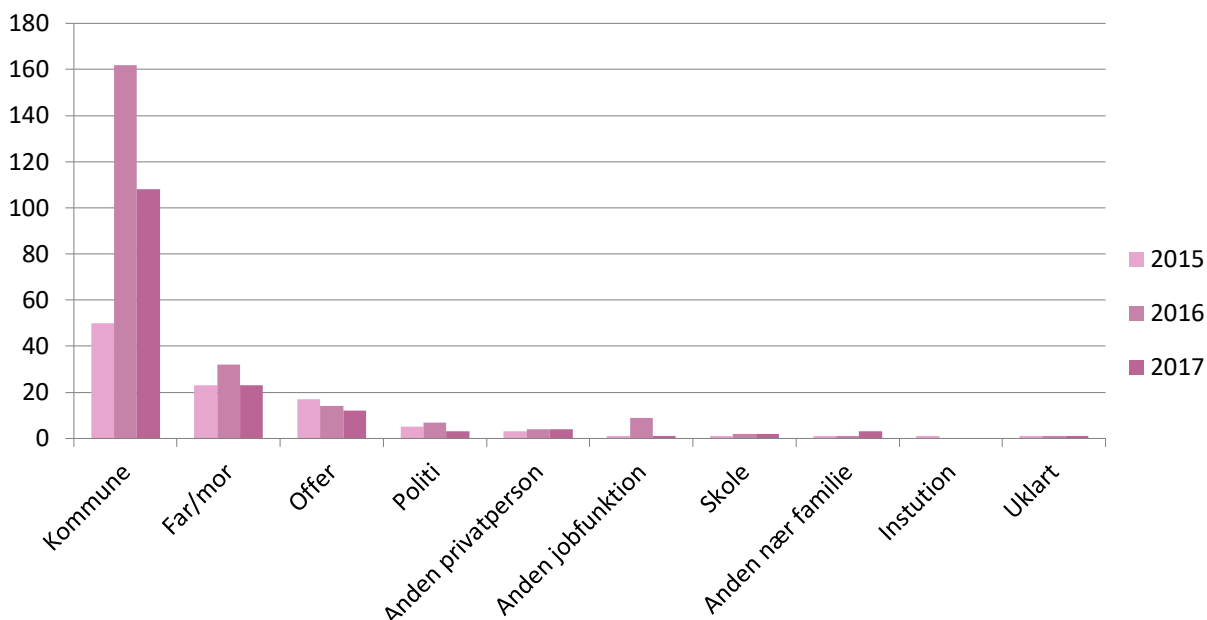
Figur 4: Søjlediagram over antal anmeldte sager om vold mod børn fra 1. januar 2009 til 31. december 2017 i Syd- og Sønderjyllands politikreds. Opgjort på antal sager (N = 1.072)

Figur 4 er en opgørelse over antallet af anmeldelser om vold mod børn på årsbasis i perioden 1. januar 2009 til 31. december 2017 i Syd- og Sønderjyllands politikreds. I figur 4 ses udviklingen over årene, hvor man kan se, hvor der er sket en stigning i anmeldelser om vold mod børn. Det fremgår, at der er en forholdsvis stabil tendens frem til 2015 med få udsving. Der er et hop i 2012, hvor der før 2012 var en lavere tendens, mens der efter 2012 er et højere niveau end før. Det fremgår herefter tydeligt, at der er en markant stigning i år 2016, hvor stigningen efterfølgende er faldende, men stadig høj, i 2017. I 2016 er der anmeldt 232 sager, hvilket udgør det højeste antal anmeldelser for hele undersøgelsesperioden. Fra 2015 til 2016 er stigningen på 125%. Næsthøjst er 2017, hvor der er anmeldt 157 sager. Fra 2016 til 2017 er der et fald på -32%. Det laveste antal anmeldelser er i 2010, hvor der er anmeldt 85 sager. Det er relevant, at det netop er i 2016, der er så stor en stigning, idet det er året efter, at Overgrebspakken blev evalueret, hvorfor denne kan have betydning for det store udsving (Ankestyrelsen, 2015). Erstatningsnævnets ændrede praksis i 2014 har umiddelbart ikke haft indflydelse på voldsanmeldelserne i Syd- og Sønderjyllands politikreds, idet der ikke ses store ændringer i anmeldelserne i år 2014 eller året efter (Erstatningsnævnet 2015:33).

Anmelder af vold mod børn

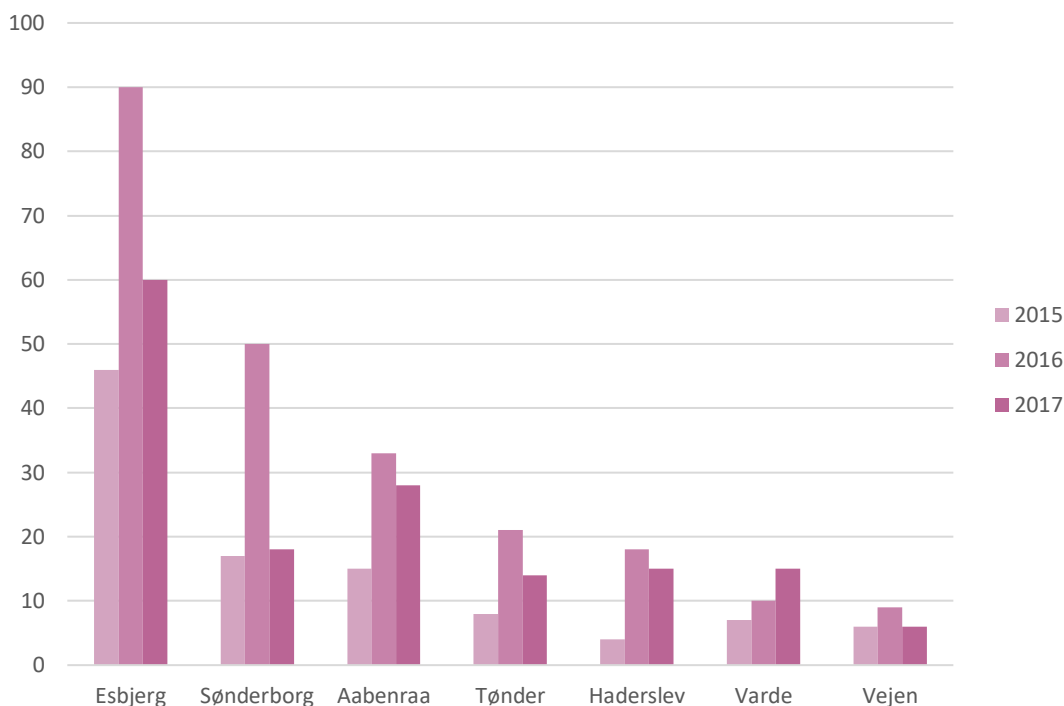
Figur 5: Søjlediagram over fordelingen af hvem der anmelder sager om vold mod børn i perioden 1. januar 2015 til 31. december 2017. Opgjort på antal sager (N = 492)

Det fremgår af søjlediagrammet, at kommunerne i Syd- og Sønderjylland står bag de fleste anmeldelser om vold mod børn. Kommunerne har anmeldt 320 af de i alt 492 unikke sager i den målte periode. Dette svarer til, at det er en kommune, der er anmelder i 65% af sagerne om vold mod børn over den tre-årige periode. Fra 2015 til 2016 er der sket en stigning i anmeldelser fra kommunerne på 224%. I 2016 til 2017 er anmeldelserne faldet med -34%, hvilket dog stadig er over det dobbelte af, hvor mange sager der blev anmeldt i 2015. Næstefter kommune er far/mor anmelder (16%), efterfulgt af offer (9%), politi (3%), anden privatperson (2%), anden jobfunktion (2%), skole (1%), anden nær familie (1%), institution (0,20%) og uklart (0,60%).

Anmeldelser fordelt på kommuner

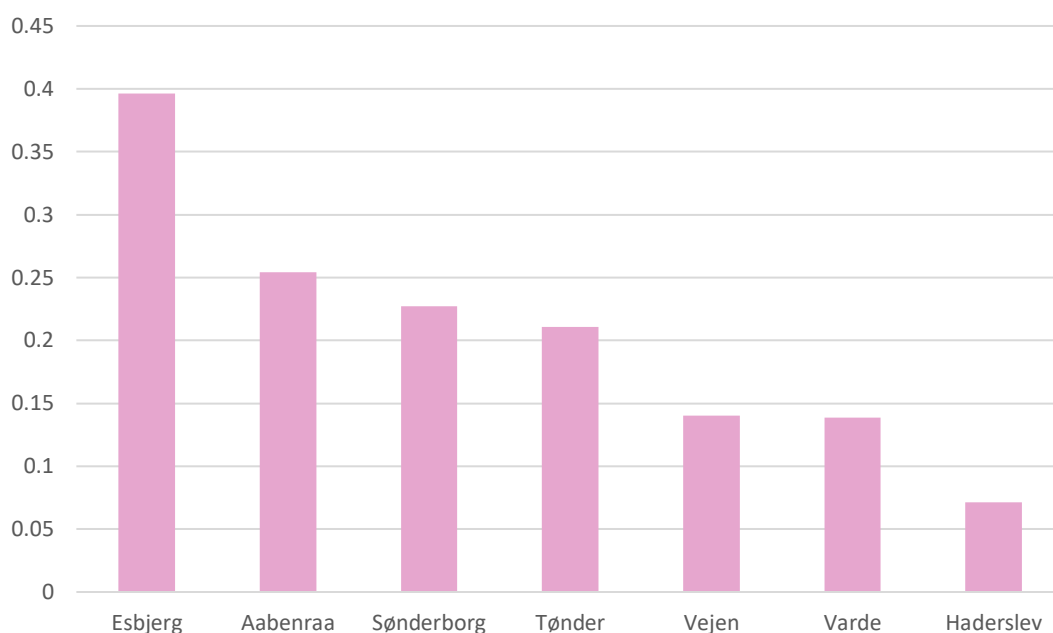
Figur 6: Søjlediagram over anmeldelser om vold mod børn fordelt på kommuner i Syd- og Sønderjyllands politikreds i perioden 1. januar 2015 til 31. december 2017. I figur 6 er to sager frasorteret, idet volden er sket i udlandet, hvorfor de ikke har relevans for figuren. Opgjort på antal sager (N = 490)

Det findes nærliggende at undersøge, i hvilke kommuner den anmeldte vold har gerningssted, idet det fremgik af figur 5, at det især er kommunerne, der står som anmelder. Derfor vil det undersøges, hvilke kommuner der har henholdsvis flest og færrest anmeldelser om vold mod børn opgjort med kommunen som gerningssted. Dette betyder ikke, at det er kommunen, der har anmeldt volden, men at voldsepisoden er sket i den pågældende kommune. Umiddelbart kan Esbjerg tilskrives flest anmeldelser i kommunen som gerningssted med 194 anmeldelser i alt og hele 90 anmeldelser i 2016, hvor der til sammenligning kun er ni i Vejen samme år. I procent hænder 40% af volden i Esbjerg Kommune som gerningssted, når man ser på alle tre år. Indberetningerne finder særligt også sted i Sønderborg (17%), Aabenraa (16%) og Tønder Kommune (9%) efterfulgt af Haderslev (8%), Varde (7%) og Vejen (4%) som gerningssted.

Kommuner pr. 1.000 indbyggere

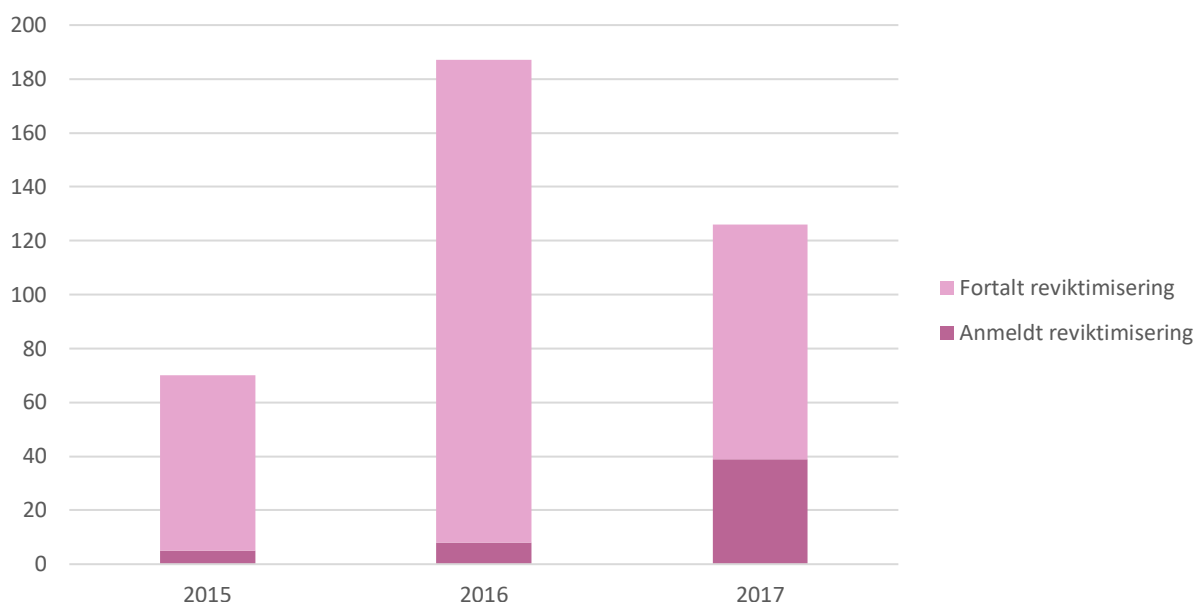
Figur 7: Søjlediagram over anmeldelser om vold mod børn fordelt på kommuner i Syd- og Sønderjyllands politikreds i perioden 1. januar 2015 til 31. december 2017. Opgjort på antal sager og udregnet pr. 1.000 indbyggere. I figur 7 er to sager frasorteret, idet volden er sket i udlandet, hvorfor de ikke har relevans for figuren (N = 490)

Idet Esbjerg er den største kommune i Syd- og Sønderjylland, er det også sandsynligt, at de har flest anmeldelser, idet de har det største indbyggertal. Derfor bør man medtænke, at man ikke umiddelbart kan sammenligne et større område med et mindre, hvorfor det er fordelagtigt at udregne pr. 1.000 indbyggere, så man ikke ender med denne faldgrube. På den måde fjernes befolkningsgrundlaget som betydning ved at udregne pr. 1.000 indbyggere. I figur 7 er anmeldelsestallet udregnet samlet for de tre år. Pr. 1.000 indbyggere er tallet for Esbjerg 0,40, mens det for Aabenraa er 0,25, Sønderborg 0,23, Tønder 0,21, Vejen 0,14 og Varde 0,32. Haderslev er den kommune, hvor der pr. 1.000 indbyggere er mindst vold mod børn med 0,07. Opsummerende er Esbjerg den kommune i Syd- og Sønderjylland, hvor der forekommer flest anmeldelser om vold mod børn, mens Haderslev er den kommune, hvor der er færrest anmeldelser om vold mod børn.

Anmeldt og fortalt reviktimisering

Figur 8: Søjlediagram over anmeldt og fortalt reviktimisering i Syd- og Sønderjyllands politikreds i perioden 1. januar 2015 til 31. december 2017. Opgjort på antal relationer (N = 383)

Det er vigtigt, at børn der oplever vold opspores for at forebygge mod reviktimisering (gentagen vold). Gentagen viktisering har konsekvenser for, hvordan omgivelserne opfatter barnet, hvor barnet i højere grad kan blive behandlet som et voldsoffer, og barnet kan få en stærkere selvopfattelse og identitet i denne offerrolle (Aas, 2009:196). Synet på offeret kan også anskues fra et perspektiv, der kan virke stigmatiserende for barnet. Sædvanligvis anskuer man et offer som uskyldigt, men man kan også se offeret som medskyldig. Dette kaldes *victim blaming*. En af de første til at se på at offeret kan være potentiel årsag til kriminaliteten var Hans Von Hentig, som mente, at offeret ubevidst kan komme til at provokere og opmuntre gerningsmanden (Schafer, 1968:79). Uanset om barnet opfattes som uskyldig eller medskyldig, kan det opsummerende være stigmatiserende for barnet, og på den måde vil barnet uanset tilskrives negative egenskaber af sine omgivelser.

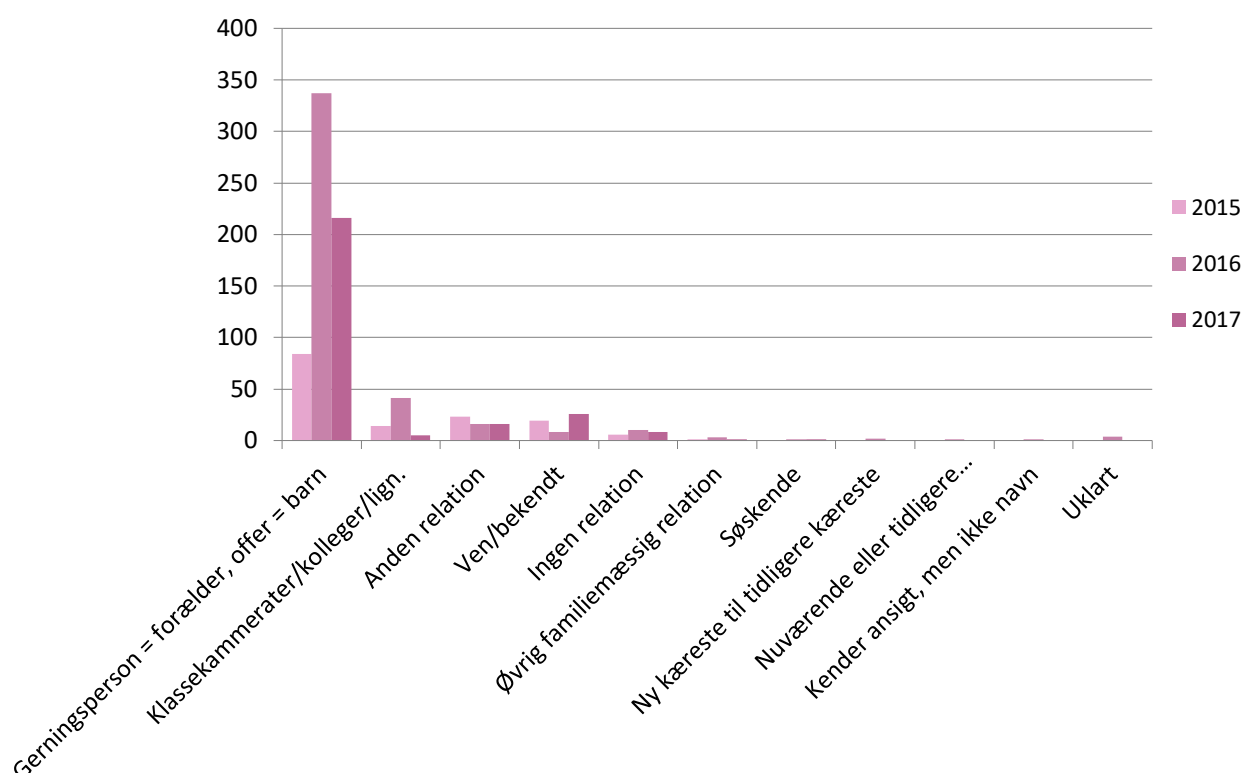
Af figur 8 fremgår det, at det ofte er tilfældet, at børnene fortæller om reviktimisering i forbindelse med anmeldelse af anden vold. Sammenholder man den fortalte reviktimisering med den anmeldte reviktimisering lover det ikke godt. Over de tre år er der for 6% af børnene anmeldt reviktimisering. Det betyder, at 94% af børnene ikke har anmeldt gentagen viktisering. Sammenholdes disse tal med den fortalte reviktimisering, har 39% af børnene i forbindelse med anmeldelse af vold fortalt, at de har været udsat for gentagen vold. Det betyder, at mange sager ikke anmeldes til politiet, og at børnene, som har fortalt om reviktimisering, har været udsat for vold mere end én gang, uden at det er kommet til myndighedernes kendskab. Dermed kan det konkluderes, at volden mange gange

ikke er et enkeltstående tilfælde, og at man også skal tænke forebyggelse med i arbejdet om at stoppe vold mod børn. Den fortalte reviktimsering indgår ikke i politiets databaser, og henviser derfor til et mørketal på området, ligesom den indikerer, at der i nogle tilfælde skal flere episoder til, før volden anmeldes.

Analysedel 2: Sigtelser om vold mod børn

Relation mellem forurettede og gerningsperson

Figur 9: Søjlediagram over relationen mellem forurettede og gerningsperson i Syd- og Sønderjyllands politikreds i perioden 1. januar 2015 til 31. december 2017. Opgjort på antal relationer (N = 844)

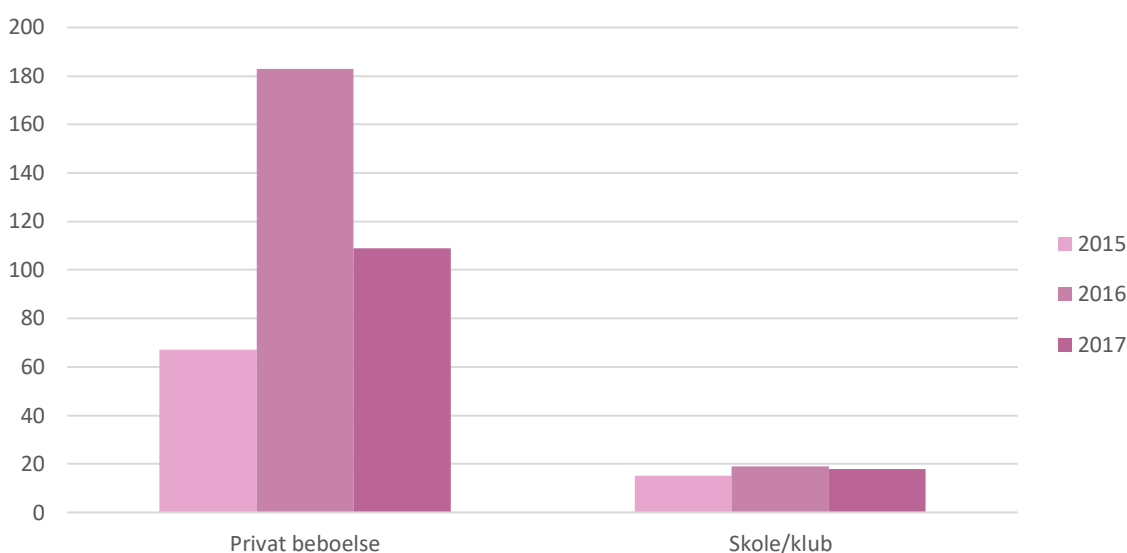
Ud fra fordelingen i figur 9 kan det aflæses, at gerningspersonen i samtlige år for den treårige periode oftest er forælder til det voldsudsatte barn. Gerningspersonen er forælder til barnet i 75% af relationerne. I 2016 ses en stigning ved forældrevold på hele 301%, hvor den i 2017 er faldet med -36%.

Næstefter at gerningspersonen er forælder til barnet, er relationen mellem forurettet og gerningsperson domineret af klassekammerater/kollegaer/lign. (7%), anden relation (7%), ven/bekendt (6%), ingen relation (3%), øvrig familiemæssig relation (0,60%), søskende (0,23%), ny kæreste til tidligere kæreste (0,23%), nuværende eller tidligere kæreste/samlever/partner/ægtefælle (0,11%), kender ansigt, men ikke navn (0,11%) og uklart (0,47%). I 2016 ses endvidere en stigning i antallet af relationer, hvor gerningspersonen og forurettede er klassekammerater/

kollegaer/lign. Dette er ikke et udtryk for en reel stigning, da der i 2016 var en omfattende voldssag med to gerningspersoner og hele 12 forurettede. Da diagrammet er opgjort pr. relation giver det 24 relationer i alt, hvorfor stigningen kan tilskrives den enkelte sag og ikke en generel stigning i volden.

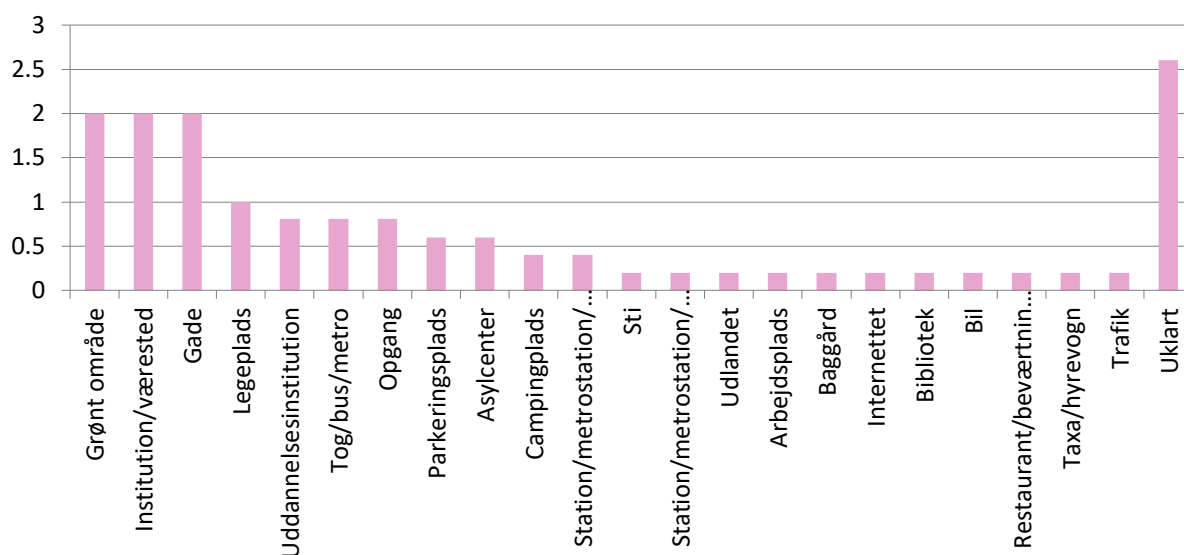
Gerningssted

Figur 10: Søjlediagram over gerningsstedet, hvor voldsepisoden har fundet sted i Syd- og Sønderjyllands politikreds i perioden 1. januar 2015 til 31. december 2017. Søjlediagrammet viser, hvor volden finder sted i 84% af tilfældene. Opgjort på antal sager (N = 411)

Gerningsstedet hvor der foregår mest vold mod børn er i privat beboelse. Her er der samme tendens som i de foregående diagrammer, hvor der er en stigning fra 2015 til 2016 og et fald i 2017. Samlet dækker vold i privat beboelse 73% af sagerne. Efter vold i privat beboelse forekommer der næstmest vold i skole/klub, som dækker over 11% af sagerne. Vold i skole/klub er ofte kendetegnet ved børn, der udsætter andre børn for vold, hvilket ikke er fokus for denne undersøgelse, hvorfor dette ikke vil beskrives nærmere. I 2015 udgjorde privat beboelse gerningsstedet i 65% af sagerne, mens det i 2016 var steget til 79% af sagerne. I 2017 er dette faldet igen til 69%.

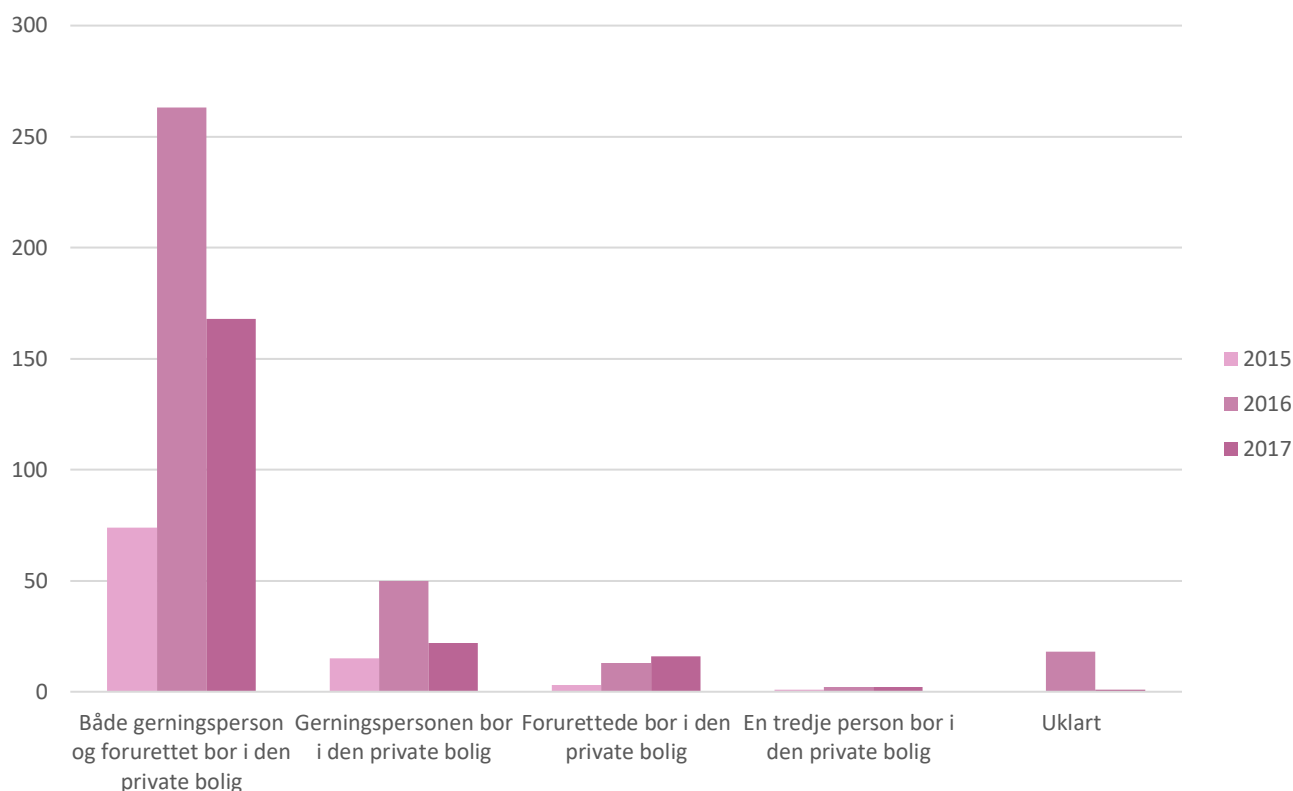
Figur 11: Søjlediagram over gerningsstedet, hvor voldsepisoden har fundet i Syd- og Sønderjyllands politikreds i perioden 1. januar 2015 til 31. december 2017. Søjlediagrammet viser de resterende 16%, hvor volden finder sted. Årene (2015-2017) er i diagrammet slået sammen. Opgjort på antal sager (N = 112)

Næstefter privat beboelse og skole/klub finder volden oftest sted i grønt område (2%), institution/værested (2%) og gade (2%). Herefter følger legeplads (1%), uddannelsesinstitution (0,81%), tog/bus/metro (0,81%) og opgang (0,81). Disse steder er karakteriseret ved at være mere offentlige åbne steder, hvor der deraf kan være flere vidner omkring voldshændelsen, hvorfor denne vold potentielt i højere grad anmeldes, idet der er flere, der kan anmelde volden.

Hvem der bor i den private bolig

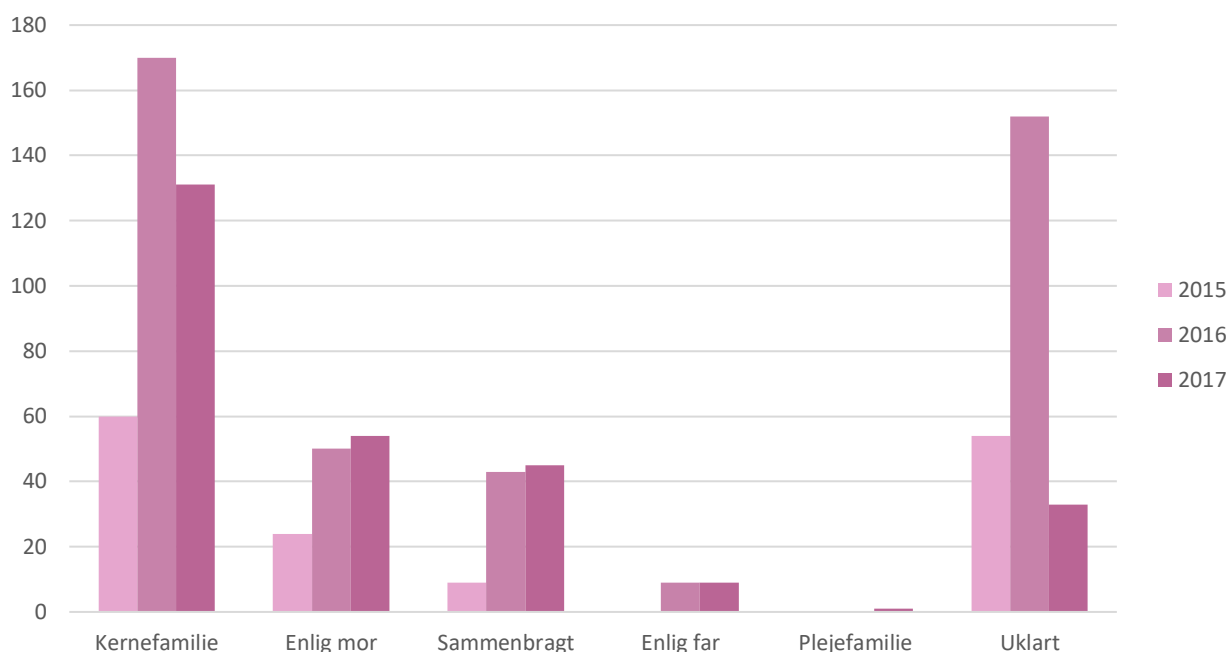
Figur 12: Søjlediagram over hvem der bor i den private bolig i Syd- og Sønderjyllands politikreds i perioden 1. januar 2015 til 31. december 2017. Opgjort på antal relationer (N = 648)

I de fleste tilfælde bor både gerningspersonen og forurettet sammen i den private beboelse. Samlet over de tre år bor gerningsperson og forurettet sammen i 78% af tilfældene. Her ses ligeledes samme tendens som i de øvrige figurer med en markant stigning i 2016, hvor både gerningsperson og forurettet bor i den private bolig på 255%. Næste efter at gerningspersonen og forurettet bor sammen, er det kun gerningspersonen, der bor i den private bolig (13%), hvor volden sker. Dette er eksempelvis tilfældet, hvis forældrene ikke længere er sammen og barnet er på besøg hos en forælder eller når gerningspersonen og forurettet har en anden relation end forælder/barn. Herefter forekommer volden, når forurettede bor i den private bolig i 5% af tilfældene. Sammenholdes figur 9 (relation), figur 10 (gerningssted) og figur 12 (hvem bor i den private bolig), kan man samlet set sige, at volden oftest florerer i de private hjem, og ofte når offer og gerningsperson bor sammen.

Forurettedes familietype

Figur 13: Søjlediagram over forurettedes familietype i Syd- og Sønderjyllands politikreds i perioden 1. januar 2015 til 31. december 2017. Opgjort på antal relationer (N = 844)

Når man sammenholder figur 9 (relation) med figur 10 (gerningssted), figur 12 (hvem bor i den private bolig) og figur 13 (forurettedes familietype), fremgår det, at volden oftest forekommer mellem forældre og børn, og når forældre og børn deler bolig. Som det fremgår af figur 13, er volden også kendetegnet ved, at de familier, hvori volden foregår, kan betegnes som værende en kernefamilie, hvilket de er i 43% af tilfældene. Dette skal forstås i den forstand, at begge forældre bor sammen med børnene – dog uden at vide, om dette er en velfungerende eller ikke-velfungerende familie. Det er svært at sige med sikkerhed, om der er sammenhæng i relationen mellem gerningsperson og forurettet som forælder/barn, og om familien kan karakteriseres som kernefamilie, eller om det eksempelvis er børn, der oplever vold i skolen, der kommer fra en kernefamilie. Dog er der noget der tyder på, at der kan sættes lighedstegn til relation mellem gerningsperson, forurettet og familietype. Dette kan tolkes, da der eksempelvis i 2016 var 170 relationer, der kunne karakteriseres som kernefamilie. Sætter man dette tal op mod alle relationer i 2016, udgør kernefamilie 40% af relationerne, hvorfor man kan sige, at volden også foregår i kernefamilier, hvor gerningspersonen er forælder og forurettet er barnet. Næste efter kernefamilie er forurettedes familietype karakteriseret ved at være enlig mor (15%), sammenbragt familie (11%), enlig far (2%) og plejefamilie (0,11%). I mange sager har familietyper ikke fremgået, hvorfor 28% af sagerne er uklart.

Sigtelser for vold mod børn

Figur 14: Søjlediagram over sigtelser i Syd- og Sønderjyllands politikreds i perioden 1. januar 2015 til 31. december 2017. Opgjort på antal sager (N = 340) og relationer (N = 568)

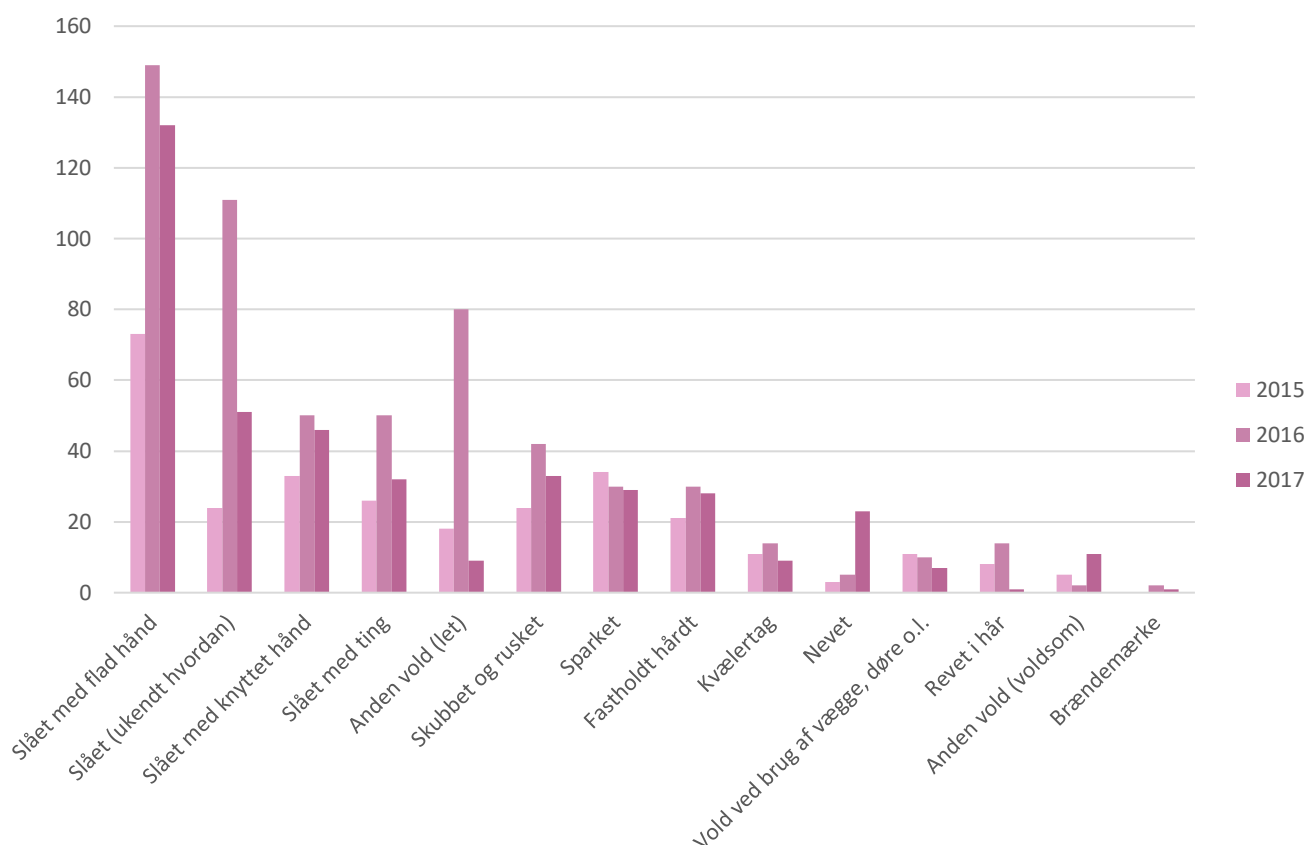

Det er relevant at undersøge, hvor mange af de anmeldte sager, der fører til en sigtelse. Det kan sige noget om, hvorvidt stigningen i 2016 er relateret til sager, der fører til sigtelse eller ej, hvilket kan indikere alvorligheden af sagerne. Sigtelser er i diagrammet opgjort både på antal sager og antal relationer. I 2015 var der flere sigtelser end sager, og sigtelsesprocenten var 101%. Det ser umiddelbart ikke korrekt ud, men det kan lade sig gøre, når der er flere gerningspersoner tilknyttet en sag. Sigtelsesprocenten var til sammenligning på 79% og 69% i 2016 og 2017. Ser man derimod på sigtelser opgjort i forhold til relationer, er der fra 2015 til 2016 og 2017 et fald i antallet af relationer, hvor en gerningsperson blev sigtet. I 2015 var der sigtet en gerningsperson i 91% af antallet af relationer, hvor der i 2016 og 2017 kun var sigtet en gerningsperson i henholdsvis 69% og 52% af antallet af relationer. Uanset om sigtelserne opgøres som sigtelsesprocent eller som sigtelser i forhold til antallet af relationer, er der et stort fald fra 2015. Opsummerende er der, på trods af, at anmeldelserne om vold mod børn er stigende, en faldende tendens i sigtelserne.

Analysedel 3: Voldens karakteristika

Typer af vold og fremkomsten heraf

Figur 15: Søjlediagram over typer af vold i Syd- og Sønderjyllands politikreds i perioden 1. januar 2015 til 31. december 2017. Opgjort på antal relationer (N = 1292)

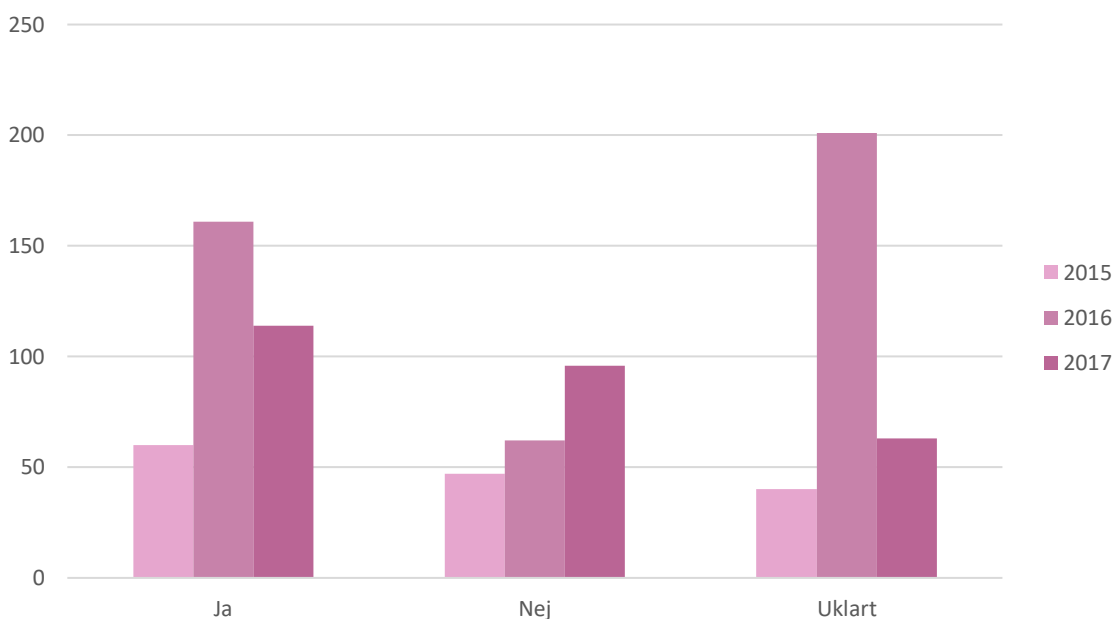
Figur 15 viser, at *slået med flad hånd* fylder mest i politiets anmeldelsesstatistik (27%), efterfulgt af *slået (ukendt hvordan)* (14%), *slået med knyttet hånd* (10%), *slået med ting* (8%), *anden vold (let)* (8%), *skubbet og rusket* (8%), *sparket* (7%), *fastholdt hårdt* (6%), *kvælertag* (3%), *nevet* (2%), *vold ved brug af vægge, døre o.l.* (2%).

De voldstyper, der har haft størst stigning fra 2015 til 2016, er typer af vold, der dækker over en mindre alvorlig form for vold. Det er *slået med flad hånd* (stigning på 104%), *anden vold (let)* (stigning på 344%), *slået (ukendt hvordan)* (stigning på 362%), *fastholdt hårdt* (stigning på 43%) og *skubbet og rusket* (stigning på 75%). Særligt er det opsigtsvækkende, at *slået med flad hånd* forekommer hyppigst. I sagerne er denne voldstype ofte kendetegnet ved, at barnet bliver slået enten i enden eller ved en lussing af barnets forældre, hvilket typisk er vold der bruges som led i børneopdragelse. I en voldssag kan der være mere end én type af vold relateret, både idet sagerne

er opgjort på relationer, men også fordi det enkelte barn kan udsættes for flere typer af vold i samme ombæring. Når der er stigning i antallet af sager om vold mod børn, er der naturligvis også en stigning i stort set hver enkelte voldstype. Dette er ikke tilfældet ved mere alvorlig vold, der enten viser sig at være på samme niveau eller faldet på trods af stigningen i voldsanmeldelser. Den mere alvorlige type vold, der ikke ses en stigning ved, er *vold ved brug af vægge, døre o.l., spark og kvælertag*. I andre voldstyper er der så få forekomster, at det ikke er tilstrækkeligt mange til at kunne sige noget generelt om udviklingen. Det er eksempelvis *anden vold (voldsom)*, *brændemærke* og *revet i hår*. Opsummerende ses der altså en stigning i mindre alvorlig vold.

Søskende vidne til volden

Figur 16: Søjlediagram over hvorvidt søskende har været vidne til volden i Syd- og Sønderjyllands politikreds i perioden 1. januar 2015 til 31. december 2017 Opgjort på antal relationer (N = 844)

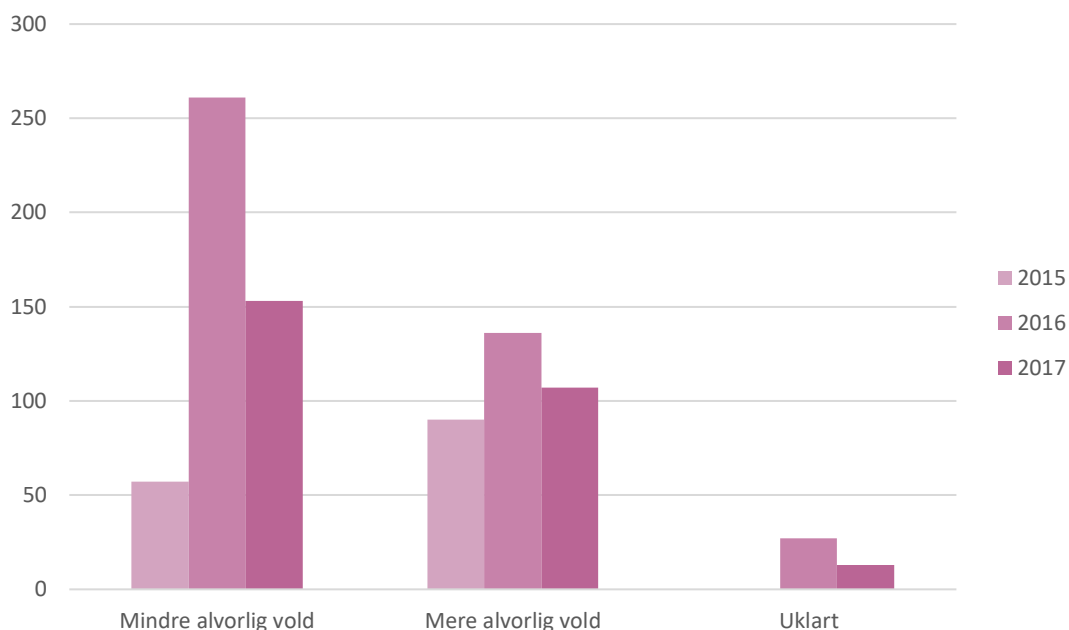
Volden i sig selv er et stort problem, men det er også et problem, da det ikke kun rammer de børn, der direkte udsættes for volden, men også rammer de søskende, der ikke udsættes for vold. Er et barn vidne til, at dennes søskende bliver udsat for vold, er det ikke kun en skræmmende oplevelse for barnet, men det kan også være en belastning for børn at overvære, at et andet menneske bliver udsat for vold. Oplever man, at andre i familien bliver udsat for vold, kan det nemlig være lige så skadeligt som selv at blive udsat for vold. Derfor bør dette også tages alvorligt (Lyk-Jensen, Bøg & Lindberg, 2017:9). Følgerne af vold i familien kan have både langvarige og skadelige konsekvenser.

Dette kommer til udtryk ved både somatiske og psykiske reaktioner, og undersøgelser viser, at der er statistisk sammenhæng mellem vold i familien og dårlig trivsel for barnet, herunder ringere livspotentiale, kroniske sygdomme, dårligere præstationer i skolen og endda tidligere død (Lyk-Jensen, Bøg & Lindberg, 2017:9). Det findes derfor relevant at undersøge, om barnets søskende har været vidne til voldsepisoden. I 2015 var der ud fra politiets data 60 børn i Syd og Sønderjyllands politikreds, der var vidne til, at deres søskende blev udsat for vold, mens dette tal er steget til 161 børn i 2016, hvilket er en stigning på 168%. I 2017 er det faldet til 114 tilfælde, hvor 42% har overværet, at deres søskende har været udsat for vold. I langt størstedelen af tilfældene, hvor børn har oplevet, at deres søskende udsættes for vold, er barnet også selv udsat for vold. I sagerne, hvor det ud fra sagens rapporter tydeligt fremgår, at der har været søskende involveret, fremgår det ofte, at det er de ældste søskende, der udsættes for voldsommere vold, mens de yngre søskende udsættes for mindre alvorlig vold.

Man skal være opmærksom på, at resultaterne i diagrammet ikke er ensbetydende med, at der ikke er flere sager, hvor søskende har været vidne til volden, men det betyder, at det ikke fremgår af sagen. Idet der også er mange sager, hvor det er uklart, om søskende har været vidne til volden, skal der tages forbehold for resultatet.

Andel af mindre alvorlig og mere alvorlig vold

Figur 17: Søjlediagram over om volden kan karakteriseres som mindre alvorlig eller mere alvorlig i Syd- og Sønderjyllands politikreds i perioden 1. januar 2015 til 31. december 2017. Opgjort på antal relationer (N = 844)

Som det fremgik i figur 15, er voldstyper af mindre alvorlig karakter stigende. Det er svært at opdele mindre alvorlig vold og mere alvorlig vold, da graden af alvorlighed kan variere, men for at kunne se mere indgående på udviklingen i vold er voldstyperne i følgende diagram opdelt skønsmæssigt. Derfor er der lavet en fælles variabel for samtlige voldstyper for at se, om det er alvorlig vold eller mindre alvorlig vold, der fylder mest i politianmeldelserne.

Voldstyperne har jeg inddelt på forhånd ud fra, om de kan karakteriseres som mindre alvorlig vold eller mere alvorlig vold. Mindre alvorlig vold er i opdelingen kendetegnet som følgende typer af vold: *Skubbet og rusket, nevet, fastholdt hårdt, slået med flad hånd, slået (ukendt hvordan) og anden vold (let)*, mens mere alvorlig vold er: *Revet i hår, kvælertag, brændemærke, slået med knyttet hånd, slået med ting, vold ved brug af vægge, døre o.l., sparket og anden vold (voldsom)*.

I figur 17 ses udviklingen af, hvilken af de to voldstyper, andelen af mindre alvorlig vold og andelen af mere alvorlig vold, der er mest dominerende pr. år. Her fremgår det, at det i 2015 var den alvorlige vold, der var mest dominerende med 61%, hvor den mindre alvorlige vold stod for 39% af volden. I 2016 er der en modsatrettet tendens, hvor det tydeligt fremgår, at der er sket en stigning i andelen af mindre alvorlig vold med 358%. Den alvorlige vold fylder 32% af relationerne, mens den mindre

alvorlige vold fylder 62% af relationerne. I 2017 er andelen af den mindre alvorlige vold og mere alvorlige vold mere jævnt fordelt. Dog er det stadig den mindre alvorlige vold, der er dominerende, men med et fald fra 2016 på -41%. Samlet set er andelen af mere alvorlig vold stort set det samme over de tre år. Det tyder dermed på, at man i højere grad er begyndt at anmelde mindre alvorlig vold i 2016, hvor denne tendens er faldet i nogen grad i 2017. Det skal tages in mente, at diagrammet er opgjort på relationer, hvorfor der kan være flere voldstyper tilknyttet en relation. Dette kan potentielt skævvride resultatet.

Andel af mindre alvorlig og mere alvorlig vold pr. kommune

Tabel 1: Tabel over om volden kan karakteriseres som mindre alvorlig eller mere alvorlig vold opgjort ud fra kommunerne som gerningssted i Syd- og Sønderjyllands politikreds i perioden 1. januar 2015 til 31. december 2017. Opgjort på antal relationer. I tabellen er tre relationer frasorteret, idet volden er sket i udlandet, hvorfor de ikke har relevans for tabellen (N = 841)

	2015			2016			2017		
	Alvorlig Vold	Mindre alvorlig Vold	Uklart	Alvorlig Vold	Mindre alvorlig Vold	Uklart	Alvorlig Vold	Mindre alvorlig Vold	Uklart
Sønderborg	13	13	0	21	49	8	17	15	0
Esbjerg	44	18	0	62	97	12	32	63	6
Vejen	5	6	0	4	7	0	3	9	0
Aabenraa	12	8	0	27	56	0	23	21	7
Tønder	9	4	0	10	26	4	9	18	0
Haderslev	2	4	0	8	17	2	12	18	0
Varde	5	4	0	3	9	1	11	7	0
I alt	90	57	0	135	261	27	107	151	13

Tabel 2: Tabel over stigning og fald i mindre alvorlig vold og mere alvorlig vold i procent. Opgjort ud fra kommunerne som gerningssted i Syd- og Sønderjyllands politikreds i perioden 1. januar 2015 til 31. december 2017. Opgjort på antal relationer. I tabellen er tre relationer frasorteret, idet volden er sket i udlandet, hvorfor de ikke har relevans for tabellen (N = 841)

	Mere alvorlig vold		Mindre alvorlig vold	
	2015-2016	2016-2017	2015-2016	2016-2017
Sønderborg	62	-19	278	-69
Esbjerg	41	-48	439	-35
Vejen	-20	-25	17	29
Aabenraa	125	-15	600	-63
Tønder	11	-10	550	-31
Haderslev	300	50	325	6
Varde	-40	267	125	-22

Som det fremgik af figur 17, ses der generelt samme tendens i 2015 og 2016 med en stigning i både mindre alvorlig vold og alvorlig vold fra 2015 til 2016 og en faldende tendens i 2017. Dog er stigningen markant større for den mindre alvorlige vold, og dermed er det især den mindre alvorlige vold, der er stigende i år 2016. Derfor er det relevant at se, hvordan billedet ser ud på kommuneniveau, og se om volden er kendetegnet ved alvorlig vold eller mindre alvorlig vold opgjort med kommunen som gerningssted. Voldstyperne er opgjort på samme måde som ved figur 17.

Ser man på udviklingen i den mere alvorlige vold, fremgår det af tabel 2, at der generelt er en stigning i mere alvorlig vold fra 2015 til 2016 og et fald fra 2016 til 2017 i kommunerne. Dog skiller Vejen, Haderslev og Varde sig ud. Vejen Kommune har et fald i mere alvorlig vold fra 2015 til 2016 på -20%, mens Haderslev Kommune har en stigning i mere alvorlig vold fra 2016 til 2017 på 140%. Varde Kommune har et fald fra 2015 til 2016 på -40% og en stigning fra 2016 til 2017 på 267%. Den største stigning i mere alvorlig vold i 2015 til 2016 kan tilskrives Haderslev Kommune med en stigning fra 2015 til 2016 på 300%. Fra 2016 til 2017 kan den største stigning i mere alvorlig vold tillægges Varde Kommune med 267%.

Af den mindre alvorlige vold ses der samme tendens, bortset fra at tendensen gør sig gældende for samtlige kommuner, hvor der er en stigning fra 2015 til 2016 og et fald fra 2016 til 2017. Af mere alvorlig vold ses der generelt ikke store udsving som med den mindre alvorlige vold, der er langt mere udpræget i sin stigning. Derfor kan man konkludere, at kommunerne i højere grad melder vold generelt, men at det i højere grad er den mindre alvorlige vold, der anmeldes.

Af tabel 1 fremgår det yderligere, at der i 2015 er omkring samme andel mere alvorlig og mindre alvorlig vold i kommunerne. Dog skiller Esbjerg Kommune sig ud, idet der her er det dobbelte antal af mere alvorlig vold, end der er mindre alvorlig vold. Det kan konkluderes, at det er den mere alvorlige vold, der er dominerende i Esbjerg Kommune i 2015. Billedet ser generelt anderledes ud i år 2016. Sammenligner man mere alvorlig vold med mindre alvorlig vold, er der i næsten alle kommuner over det dobbelte antal vold med mindre alvorlig karakter, end der er mere alvorlig vold. Igen er det Esbjerg Kommune, der har mest i begge kategorier, men med flere tilfælde af mindre alvorlig vold. I 2017 er der i højere grad en mere ligelig fordeling af mere alvorlig vold og mindre alvorlig vold, men særligt Esbjerg og Tønder Kommune skiller sig ud, idet der cirka er dobbelt så meget mindre alvorlig vold som mere alvorlig vold. Ovenstående indikerer i høj grad, at år 2016 er karakteriseret ved, at det er den mindre alvorlige vold, der er stigende, og særligt for Esbjerg og Tønder Kommune.

Ser man på tabel 2, kan man vurdere, hvilken kommune der har den mest stabile tendens i volden. Den kommune, der har den mindste stigning, må siges at være den kommune, der har ændret mindst praksis. Den kommune, der har den mest stabile tendens, og dermed mindst udsving i fald og stigning, er Vejen Kommune. Kommunen med det største udsving i stigning og fald er Aabenraa Kommune, efterfulgt af Varde Kommune, Tønder Kommune, Haderslev Kommune, Esbjerg Kommune og Sønderborg Kommune. Det indikerer, at de kommuner, hvor stigningen er radikal, kunne have ændret praksis for håndtering af sager om vold mod børn.

Opsummering

Opsummerende viser resultaterne af analysedel 1, at der anmeldes mere vold mod børn i Syd- og Sønderjylland end på landsplan, hvor der forekommer en markant ændring i anmeldelserne om vold mod børn i Syd- og Sønderjyllands politikreds. Fra 2015 til 2016 er der en stigning i voldsanmeldelserne på 125%. Ud af de 492 sager står kommunen som anmelder i 65% af sagerne med en stigning i anmeldelser på 224% fra 2015 til 2016. Ser man på de enkelte kommuner, er det særligt Esbjerg Kommune, hvor størstedelen af voldsanmeldelserne forekommer, mens der i Haderslev kommune forekommer færrest anmeldelser om vold mod børn udregnet pr. 1.000 indbyggere. Børnene er i mange tilfælde ikke kun udsat for vold en enkelt gang, men oplever gentagen viktimisering (39%). Her fremgår det, at mange børn ikke anmelder volden, de udsættes for, hvilket indikerer, at meget vold ikke fanges.

Analysedel 2 viser, at relationen mellem den forurettede og gerningspersonen oftest er barn og forælder, idet de udgør 75% af relationerne. Analysen indikerer, at kommunerne anmelder flere forældre, og stigningen i den mindre alvorlige vold kan siges at være i overensstemmelse med den type vold, forældre typisk begår, der ofte er karakteriseret ved at være i den mildere ende. Tilsvarende udføres volden i langt de fleste tilfælde indenfor hjemmets fire vægge (73%), og oftest bor

gerningspersonen og forurettede sammen (78%). Familietyperne er i de fleste tilfælde karakteriseret ved at mor, far og børn bor sammen (40%). Slutteligt viser analysedel 2, at selvom anmeldelsesprocenten er stigende, er sigtelsesprocenten faldende, hvor der fra 2015 til 2017 er et fald i antallet af relationer, hvor en gerningsperson er sigtet. I 2015 var der sigtet 91% gerningspersoner i antallet af relationer, mens der til sammenligning i 2016 og 2017 kun er sigtet 69% og 52% gerningspersoner i antallet af relationer.

Analysedel 3 viser, at volden er kendetegnet ved at være i den mildere ende af skalaen, hvor det typisk er slag med flad hånd (27%), der anvendes, hvilket vidner om, at volden ikke kan karakteriseres som værende alvorlig, og at man i højere grad anmelder mildere vold, som samlet dækker over 62% af volden. Analysedel 3 kommer endvidere frem til, at den voldsudsattes søskende ofte er vidne til volden, idet 42% overværer den. Andelen af mindre alvorlig vold er stigende i samtlige kommuner i 2016, hvor denne udgør over det dobbelte sammenlignet med mere alvorlig vold i stort set alle kommuner - bortset fra Esbjerg. Af mere alvorlig vold ses der ikke et lige så stort udsving. Der er en stigning i de fleste kommuner fra 2015 til 2016 og et fald i de fleste kommuner fra 2016 til 2017. Det er dog ikke de store ændringer på samme niveau som med den mindre alvorlige vold.

Esbjerg Kommune skiller sig ud, idet de har flest voldssager med kommunen som gerningssted generelt. Esbjerg Kommune har også en modsatrettet tendens sammenlignet med de andre kommuner, hvor der i 2015 er en større andel alvorlig vold og færre tilfælde mindre alvorlig vold, mens der i 2016 er en større andel mindre alvorlig vold og færre tilfælde af alvorlig vold. Igen i 2017 er det den mindre alvorlige vold, der er dominerende. Når man ser på stigning og fald i volden i kommunerne, viser Aabenraa Kommune størst udsving. En kommune, hvor der er en mere stabil tendens, er Vejen Kommune.

Samlet tyder den kvantitative analyse på, at kommunerne har ændret praksis i håndteringen af sager om vold mod børn, siden der er sket den store ændring og stigning i anmeldelser om vold mod børn fra kommunerne. De flere anmeldelser fra kommunerne indikerer, at kommunerne har skærpet opmærksomheden og vigtigheden i at politianmelde vold mod børn. Denne hypotese vil behandles i de kvalitative interviews.

Kvalitativ analyse

I det følgende vil de kvalitative ekspertinterviews behandles. De kvalitative ekspertinterviews anvendes til at sætte lys på de kvantitative fund, hvor der er opstået en hypotese om, at kommunerne har ændret praksis i håndteringen af sager om vold mod børn.

Som tidligere beskrevet vil materialet kodes, og analysen vil strukturelt set tage udgangspunkt i de på forhånd opstillede temaer, som også interviewguiden tog afsæt i. For overskuelighedens skyld vil afsnittene yderligere inddeles i underoverskrifter, som enten er relateret til spørgsmål fra interviewene eller til det, interviewpersonen udtrykker. Endvidere er der lavet løbende opsummeringer. Enkelte afsnit kan desuden indeholde citater fra andre tematikker, hvori der besvares flere spørgsmål. Indledningsvist vil der være et afsnit vedrørende kommunernes praksis generelt, for at rammesætte den kvalitative analyse. Herefter følger en præsentation af informanterne, hvorefter den kvalitative analyse finder sted.

Kommunernes praksisser på området vold mod børn

For at få et bedre kendskab til kommunernes praksisser har det været relevant at indhente viden om disse på området vold mod børn. Her anvendes VIVEs rapport fra 2017, der omhandler en kortlægning af praksis på området vold og overgreb mod børn, og identificerer hvilke praksisser kommuner anvender (Strandby et al, 2017). Jeg har dog afgrænset mig til kun at have orienteret mig i den viden, der er om vold mod børn. Derudover er Servicestyrelsens rapport om kommunernes beredskaber til håndtering af sager om seksuelle overgreb og vold mod børn anvendt (SISO, 2011). Igen er der afgrænset til vold mod børn.

VIVE har lavet en undersøgelse med syv kommuner, hvoraf der i alt blev identificeret 84 praksisser, dog er alle ikke rettet mod børn, men mod hele familien. Det blev identificeret, at der anvendes praksisser som narrativ terapi og specifikke metoder som Marshack Interaction Method (Strandby et al, 2017:5). De fleste praksisser viser sig at have flere formål, idet de både bruges forebyggende, opsporende, rådgivende og behandlende. Dog bruges en fjerdedel af praksisserne udelukkende behandlende, mens ganske få bruges forebyggende og opsporende. Disse formål er kommet i kraft af Overgrebspakken i 2013 med dens øgede fokus på socialfaglige initiativer. I undersøgelsen er der også et fokus på *en lovende praksis*, som er en praksis, der med stor sandsynlighed vil skabe progression og velfærd for borgerne i samfundet, men ikke har opnået evidens for sin effekt på nuværende tidspunkt (Strandby et al, 2017:6). I en lovende praksis indgår elementer som, at den er forankret i veldefineret teori og den aktuelt bedste viden, at den har en virkning, samt at den er forbundet med en vis grad af økonomisk rentabilitet (Strandby et al, 2017:19).

Gennem et litteraturstudie viser det sig, at 33% af studierne fokuserer på praksisser anvendt mod vold alene, hvor flere praksisser er sigtet mod flere typer svigt (Strandby et al, 2017:6).

Et andet område er, jf. serviceloven, at kommunerne skal udarbejde et skriftligt beredskab som en slags støtte til medarbejderne, når der opstår sager om vold mod børn (Strandby et al, 2017:9). Årsagen til, at beredskabet er vigtig, er, at sager om vold mod børn kan være svære at håndtere. Derfor er det en stor hjælp, hvis der i forbindelse med børnepolitik er udarbejdet retningslinjer for håndteringen af denne type sager, herunder underretning, tilbud om behandling, anmeldelse til politiet mv. (SISO, 2011:6) I SISO's undersøgelse er det påvist, at ikke alle kommuner har udarbejdet et beredskab. Ud fra undersøgelsen ses det, at 53 ud af de 91 kommuner har et skriftligt beredskab, mens 10 kommuner siger, de har et undervejs. 25 kommuner har ikke et skriftligt beredskab for håndtering af sager, der omhandler vold mod børn (SISO, 2011:12).

Præsentation af interviewpersonerne

Der er foretaget interviews med to eksperter fra to udvalgte kommuner i Syd- og Sønderjylland. Ekspert 1 omtales i analysen som *Informant 1*, mens ekspert 2 omtales som *Informant 2*. Idet eksperterne og kommunerne er sikret informeret samtykke, fortrolighed og anonymisering, vil eksperterne og kommunerne ikke beskrives uddybende. I begge interviews forklarer informanterne uddybende om deres stilling i kommunerne. Det vurderes at måden, hvorpå det italesættes, kan være identificerbart, hvorfor det er behandlet med fortrolighed, hvilket betyder, at dele af interviewet er blevet overstreget i transskriptionen. I kraft af anonymiseringen fremgår informanternes køn heller ikke på noget tidspunkt i analysen.

Indledningsvist blev der i interviewene spurgt ind til informanternes rolle og funktion i den afdeling i kommunerne, hvori de er ansat. Begge eksperter har en ledelsesrelateret stilling i en afdeling, der håndterer indberetninger om vold og overgreb mod børn og unge. I afdelingerne modtages underretninger, og underretninger startes op og vurderes. Begge informanter har ledere over sig, men er selv ledere af de pågældende afdelinger. Eksempelvis udtaler informant 1, at denne har det personalemæssige og faglige ansvar, og at ansvaret i sidste ende fører tilbage til informanten. Endvidere fortæller informanten, at denne ofte er inde over sagsdrøftelserne om vold og overgreb (Bilag 2:3).

Differentierende baggrunde

Informanterne adskiller sig, idet deres erfaringsmæssige og tidsmæssige baggrund i kommunerne ikke er den samme. Informant 1 har et godt kendskab til kommunens håndtering af sager om vold mod børn, både hvordan det er i dag, men også hvordan det har været førhen. Informant 2 udtrykker, at vedkommende kun har været ansat i lidt over to år, hvorfor vedkommende ikke udtrykker samme niveau af viden som informant 1. Dette bliver tydeligt, når det kommer til, hvordan tingene så ud førhen. Informant 2 svarer af og til, at vedkommende ikke kan svare på spørgsmål, eksempelvis svares der: "*Det ved jeg ikke, for jeg har faktisk ikke været med så længe her i kommunen. Jeg har kun været her i to år.*" (Bilag 3:27). Deraf svarer informant 2 ikke lige så dybdegående på spørgsmål som informant 1.

Fænomenet vold mod børn

Resultaterne fra den kvantitative analyse viste, at de sager, politiet modtager, er karakteriseret ved at være familiesager, hvorfor fokus i interviewene, og i den kvalitative analyse, vil være på familievold. Når spørgsmålet *Hvordan opfatter informanten fænomenet vold mod børn* stilles, besvarer informanterne også per automatik med udgangspunkt i forældrevold. Informant 1 italesætter tre forskellige former for vold, som forældrene begår: 1. Vold der ikke var med vilje, hvor forældrene har gjort det i frustration. 2. En mere systematisk form for vold, hvor der kan benyttes våben eller andet til at udøve vold med. 3. Vold som del af opdragelsesmetode. I sidstnævnte taler informanten om flygtningefamilier, der anvender vold som en del af opdragelsen (Bilag 2:4). Herudover forklarer informanten, at det er alle type familier, de arbejder med: *"Direktøren i den store villa, som i frustration kommer til at slå sit barn. Vi har det hele."* (Bilag 2:4). Informanten kommer endvidere omkring kommunens holdning til vold mod børn: *"Vi tænker jo bare, at der ikke er nogen børn, der skal udsættes for vold."* (Bilag 2:5). Informant 2 italesætter, på samme måde som Informant 1, også deres holdning til vold mod børn: *"Det er at få børnene, hvad skal man sige, få børnene i centrum. At det er børnenes ve og vel vi varetager, at få det italesat hele tiden igen og igen. Altså det har vi en meget stærk holdning til, at det er børnene"* (Bilag 3:3).

I besvarelsen af fænomenet vold mod børn taler Informant 2 mere generelt og forklarer i højere grad, at de mærker et øget fokus på vold mod børn: *"Vi mærker den øgede fokus på, at vi får flere underretninger, og det er jo også kun godt i forhold til børnene."* (Bilag 3:24). Indledningsmæssigt fremgår det, at informanterne taler om vold mod børn med automatisk udgangspunkt i forældrevold. Dette observeres under hele interviewet, hvorfor det må være den diskurs, der anlægges fra kommunerne, når det handler om vold mod børn. Derfra kan det tolkes, at det er forældrevolden, der fylder mest i kommunerne.

Opsummering

Begge informanter italesætter forældrevold under tematikken *Fænomenet vold mod børn*. Informant 1 fremstiller de forskellige typer forældrevold, der arbejdes med i kommunen: Vold, der sker af frustration, systematisk vold og opdragelses-vold. Kommunernes holdninger til vold mod børn fremføres: Børnene er i centrum, og ingen børn skal udsættes for vold.

Stigning i anmeldelser af vold mod børn

Opleves der et større fokus på at underrette vold mod børn

I besvarelsen af spørgsmålet *Opleves der et større fokus på at underrette vold mod børn* svarer begge informanter bekræftende. Informant 1 forklarer, at det større fokus på at underrette vold mod børn allerede forekom før Overgrebspakken blev iværksat i 2013. Dette forklares ud fra, at de i kommunen har haft voldsomme sager, hvorfor de siden 2011, har arbejdet på baggrund af det. Informant 1 udtaler:

"I denne kommune har vi haft det fokus faktisk før Overgrebspakken i 2013. Fordi vi har også haft ret voldsomme sager, så siden 2011 eller sådan noget har vi været ude og holde oplæg på skolerne omkring underretninger og omkring det her med vold. Og hvordan man skal håndtere en underretning. (...) Så vi har haft et stort fokus på det her i kommunen. Der har været holdt nogle temadage også med socialstyrelsen, der har været ude at snakke om, hvad det er for nogle tegn og signaler, man skal være opmærksom på. Det har vi også fulgt op på. Så jeg tænker vi har nørdet ret meget i det." (Bilag 2:5)

Citatet tegner et billede af, at kommunen har arbejdet med flere tiltag, der kan have påvirket stigningen i anmeldelser af vold mod børn i kommunen.

Informant 2 forbinder tilsvarende stigningen i vold mod børn med et større fokus, men tilføjer: *"Jeg har ikke sådan noget at have det i, for vi har ikke specifikt gjort det op, men vi kan i hvert fald se, altså vi får en del underretninger i sådan en afdeling som det her."* (Bilag 3:25). Allerede under spørgsmålet *Fænomenet vold mod børn*, udtaler Informant 2 sig dog om, hvad der kan skyldes det større fokus på at underrette vold mod børn:

"Vi mærker den øgede fokus på, at vi får flere underretninger, og det er jo også kun godt i forhold til børnene. Så man kan sige, de voldspakker og de tiltag, der har været på børneområdet, det mærker vi sådan set i form af at folk rundt omkring. Altså det kan både være private, daginstitutioner, skoler, politi, psykiatri, hospitaler, de er blevet langt bedre til at underrette. Og sådan hen over årene, der kan vi også se, der har været en stigning i underretninger. Vi har også flere sager nu, end vi havde for blot nogle år siden. Så man kan sige sådan generelt, at det med et øget fokus politisk og også ude i kommunerne(...)" (Bilag 3:24).

Kommunens bud på stigningen i voldsanmeldelserne

Næstefters spørgsmålet om der opleves et større fokus på at underrette vold mod børn, spørges der ind til, hvad kommunernes bud er på, at der er en stigning i voldsanmeldelserne. Dette besvares også i forrige spørgsmål, men der tilføjes flere årsager. Informant 2 udtaler: *"Jeg tænker, at det hænger meget godt sammen med det billede, jeg havde lige før om, at der også er øget fokus på det. Og godt for det."* (Bilag 3:25).

Informant 1 har flere forklaringer på, hvad der kan skyldes stigningen. Først nævnes Overgrebspakken, idet der ifølge informanten kom flere underretninger, da den kom ind i billedet. I forbindelse med at Overgrebspakken blev iværksat, tog de også i kommunen en intern beslutning om, at alt skulle politianmeldes: *"Der besluttede vi også internt her, at vi ville politianmelde alle voldssager. Og det var faktisk næsten ligegyldigt, hvor meget der stod beskrevet i underretningerne."* (Bilag 2:6). Informant 1 tilføjer:

"Det var vores daværende myndighedschefs holdning, at alt skulle politianmeldes og alt skulle drøftes med børnehusene, som lige var oprettet på det tidspunkt. Og på det tidspunkt, der var de jo også meget uerfarne i det, så hver gang vi ringede til dem konsultativt, så pegede de også på politianmeldelser. Det var en oplevelse, fra min side i hvert fald, at lige pludselig var det alt. Vi havde en episode med en dreng, der i skolen havde smidt en skovl efter sin pædagog. Det blev faktisk også opfattet som vold, selvom det ville vi jo aldrig anmelde nu vel." (Bilag 2:6).

Ovenstående citat indikerer endvidere, at det ikke kun var kommunen, men også børnehusene, der var uerfarne i, hvad man skulle gøre efter Overgrebspakken blev iværksat – så deres vejledning var også at politianmelde alt.

Senere i interviewet kommer Informant 1 omkring flere årsager til, hvorfor der er en stigning i anmeldelserne. Her forklares stigningen også ud fra Børns Vilkår og deres kampagner om vold mod børn. I forlængelse heraf udtaler Informanten også, at de omkring uge 6 får flere underretninger, idet skolerne i denne uge har et fokus på grænser, herunder også grænser om vold og overgreb. Informant 1 fortæller opsummerende: *"Så det er alle de der tiltag, der er blevet gjort, der gør at børnene også tør sige mere."* (Bilag 2:7). Det fremgår af citatet, at børnene i højere grad tør fortælle om volden efter oplysningsarbejde på skolerne. Informant 1 vurderer senere i interviewet, at tiltag de har haft på skolerne, hvor de har snakket om underretninger, gør, at børnene fortæller om volden og ikke går rundt med det selv (Bilag 2:11).

Dette står i kontrast til de fund, der er i en undersøgelse udarbejdet af TrygFonden og Børns Vilkår, hvor det fremgår at mange børn ikke kender deres egne rettigheder, hvilket betyder, at barnet i mange tilfælde ikke selv anmelder volden (TrygFonden & Børns Vilkår, 2017:55). Der kan også være andre årsager forbundet med, at man ikke melder sine forældre og nærmeste. Samtaler på

BørneTelefonen viser, at børnene dækker over volden og bortforklarer de blå mærker overfor øvrige mennesker i deres liv som lærere og kammerater. På den måde melder børn ikke sine forældre, men skjuler den for omverdenen. Nogle børn undlader eksempelvis at gå i bad efter idræt på skolen, mens andre tvinges til at vente med at gå uden for hjemmet, før de blå mærker er væk (TrygFonden & Børns Vilkår, 2017:12). Man skal således sikre sig i kommunerne, at man på skolerne er opmærksom på vold mod børn.

Kommunerne der står bag anmeldelserne

Efter det åbne spørgsmål vedrørende stigningen i anmeldelserne spørges der ind til, hvad interviewpersonerne tænker om, at det især er kommunerne, der anmelder volden. Her svarer Informant 1 konkret og bevidst, hvorfor det er kommunerne, der anmelder mest:

"Her i kommunen der har vi jo i hvert fald valgt at alle ansatte i kommunen, de skal lave underretninger ind til os, og så er det i (afdelingen), vi laver anmeldelsen. Så det handler bare om den organisering, man har valgt." (Bilag 2:6).

Dette betyder dog ikke, at organiseringen i kommunen er ensbetydende med, at der kommer flere anmeldelser. Informant 1 udtrykker også, at de får en del anonyme underretninger, hvorfor disse underretninger bliver anmeldt til politiet af kommunen og ikke af privatpersoner. Dette kommer informanten selv med et bud på, hvorfor det kan være:

"Så tror jeg også, at selvom alle privatpersoner også har underretningspligt, så tror jeg der er sådan en blufærdighed over at gå ind og anmelde nogen. (...) men de går ikke selv videre med det, så det sender man ind til os." (Bilag 2:6).

Ovenstående kan sættes i relation til, at 40% af befolkningen ikke kender til oplysningspligten (TrygFonden & Børns Vilkår, 2017:55). Hvis der faktisk er vidner, der overværer volden, vil vidnet i mindst 40% af tilfældene højst sandsynligt ikke melde volden. Dog vidner citatet af Informant 1 om, at befolkningen, grundet deres angst for at blande sig, anmelder gennem kommunen.

Informant 2's svar på samme spørgsmål er mindre konkret. Informant 2 konstaterer, at det er godt med stigningen fra kommunerne, da der så kommer mere til overfladen: *"Altså jo flere, der bliver anmeldt, jo bedre er det, for der er en voldssag inde bag ved stort set alle de anmeldelser, vi får om vold. (...) Så det er jo faktisk positivt."* (Bilag 3:25).

Opsummering

I behandlingen af dette tema står det centralt, at begge informanter oplever et øget fokus på at underrette vold mod børn. Dette skyldes ifølge informanterne flere forskellige tiltag, hvor et øget politisk fokus med tiltag som Overgrebspakken især fremhæves. Derudover tilskrives tidligere voldsomme sager i kommunerne, interne ændringer, kampagner og fokus på vold i skolerne, der gør, at børn tør sige mere og at frontmedarbejdere i kommunen generelt er bedre til at underrette vold mod børn. Derudover kommer der i højere grad flere anonyme underretninger, og det er bestemt, at alle ansatte tilknyttet kommune 1 skal underrette til kommunen, hvorfor politianmeldelser anmeldes af kommunen.

Kommunerne og deres praksis

For at nå ind til kernen spørges der direkte ind til kommunernes praksis i håndteringen af vold mod børn. I denne tematik var der på forhånd fastlagt seks interviewspørgsmål, der vedrører kommunens praksis: *Kommunernes praksis,, om der har været ændringer i udførelsen af arbejdet, om praksis har været anderledes tidligere, hvornår praksis har ændret sig, hvorfor den ændrede sig og hvordan den ændrede sig.*

Kommunernes praksis

Samarbejde

Nøgleordet for begge kommuners praksis er *samarbejde*. Informanterne italesætter begge et forhøjet samarbejde med forskellige samarbejdspartnere, herunder både pædagoger, lærere og politi. Informant 1 fortæller om et tilbud, hvor alle samarbejdspartnere kan ringe ind og få sparring. Der opstilles følgende eksempel:

"(...) hvis en pædagog står ude i en børnehave, og et barn siger "jeg er blevet slået" eller har mærker, så kan de ringe ind til os og få sparring på, om de i det hele taget skal lave en underretning eller om det er noget vi skal komme ud og kigge på eller hvordan vi skal gøre det." (Bilag 2:8).

Der gives endvidere udtryk for, at de i kommunen generelt er meget åbne og tilgængelige i samarbejdet. Af samarbejde italesættes også, at der er et godt samarbejde med politiet, hvor de vender sagerne med politiet, før man gør noget. Det kommer endvidere frem, at da Overgrebspakken kom, måtte kommunerne ikke handle på underretninger, da politiet ville afhøre barnet først. Dette blev ændret, da der i flere sager ikke var belæg til at starte en efterforskning, hvorfor sager ikke førte til noget. Praksis er nu således, at der er en aftale med politiet om, at kommunen får flere oplysninger uden at afhøre barnet, men sådan, at man stadig får en fornemmelse for voldens karakter (Bilag 2:9). Opsummerende udtaler Informant 1, at deres praksis

er: "(...) at komme ud og få snakket med barnet og drøfte med de andre fagprofessionelle. Og så laver vi en politianmeldelse, hvis det er det, der skal til." (Bilag 2:9). Samarbejdet med politiet er endvidere mere administrativt fordelagtigt end tidligere, idet Informant 1 har en kontaktliste til politiet, hvor de kan få mere kvalificeret sparring end førhen, hvor de kunne komme i kontakt med hvem som helst (Bilag 2:13). Informant 2 har også en mailadresse, de anmelder sager til (Bilag 3:28). Opsummerende ved begge kommuner i højere grad, hvad de skal gøre og hvordan.

Procedure

Begge informanter italesætter også proceduren for en underretning. Informant 1 forklarer, at det er en konkret vurdering i hver enkelt sag. Endvidere udtales det, at rådgiveren ikke sidder alene med sagen, men at der er et samarbejde om sagen internt i afdelingen, hvor en faglig koordinator kommer ind over sagen. Er det en sag med voldsom vold eller mere systematisk vold, inddrages lederen også i sagen (Bilag 2:9).

Informant 2 italesætter ligeledes proceduren for en underretning. Her forklares det, at en underretning kommer ind til sekretariatet, hvor den vurderes af rådighedsvagter. Underretninger om vold kommer direkte til faglige ledere, der vender, hvad der skal gøres, og om underretningen skal politianmeldes. Her fortæller Informant 2, at der her er en svær beslutningsproces, da man på den ene side ikke skal forstyrre noget efterforskningsmæssigt, men samtidig også skal sikre, at barnet er sikkert og trygt (Bilag 3:27). Derudover skal det vurderes, om man skal fjerne børnene med eventuel tvang, eller om man kan vente og afhøre børnene i børnehusene. Informanten beskriver, at det sværeste er at give politiet en vurdering af barnets sikkerhed (Bilag 3:26,27).

Konkret vurdering fra sag til sag

Begge informanter fortæller endvidere i forskellig grad om individuel vurdering af sagerne. Som tidligere nævnt beskriver Informant 1, at der skal være en konkret vurdering fra sag til sag, og at man ikke kan udføre samme procedure (Bilag 2:10). De bliver derfor nødt til at have en opmærksom indstilling til tingene, idet sagerne kan være vidt forskellige og pege i mange retninger, det er "*hele paletten, der kan komme i gang*." (Bilag 2:10). Informant 2 beskriver ikke lige så udtalt en vurdering fra sag til sag, men fortæller, at der altid skal tages en vurdering af sagen (Bilag 3:26).

Ændringer i udførelsen af arbejdet

I spørgsmålet vedrørende ændringer i udførelsen af arbejdet, italesætter begge informanter det forøgete samarbejde med politiet.

Informant 2 har svært ved at svare på spørgsmålet vedrørende ændringer i praksis, begrundet af at informanten kun har været ansat i to år. Informanten vurderer dog, at der i kraft af det øgede fokus på området har været ændringer i udførelsen af arbejdet. I forlængelse heraf, omtaler informanten, at der i højere grad er et samarbejde med politiet, hvorfor der også er en bedre viden om, hvem der

gør hvad (kommunen og politi). Slutteligt konkluderer informanten, at *"Vi har i hvert fald her skærpet opmærksomheden ganske betragteligt."* (Bilag 3:27).

Informant 1 besvarer spørgsmålet mere dybdegående og forklarer, at udmeldinger fra politikere og børnehusene har påvirket praksis, og at de er blevet mere velovervejede, inden de politianmelder. Men på trods af det, er der stadig politianmeldelser, der trækkes tilbage, fordi der ikke er belæg for at føre sagen videre. Her vurderer informanten, at de måske er gået fra at politianmelde til at hjælpe familien i stedet, og lave en mere kulturel ændring frem for at dømme forældrene.

"(...) frem for at gå ud og sige, at det er ulovligt med løftet pegefinger, så tror jeg også vi er lidt mere nysgerrige på, hvad vi kan gøre for at hjælpe dem med at lade være. I stedet for at vi kun går efter at få dem dømt. For hvad ændrer det? Det er jo ikke særlig lange domme, der bliver givet..." (Bilag 2:10).

Her vurderes det endvidere, at et tættere samarbejde mellem rådgivere og familier kan bidrage til at skabe en ændring (Bilag 2:11). Informant 1 understreger ligeledes, at: *"(...) Men vi skal jo heller ikke arbejde strafferetsligt(...)"* (Bilag 2:9). Endeligt udtrykker Informant 1 også, en ændring i deres praksis, der omhandler, at de er begyndt at arbejde med sagerne socialt, fremfor at politianmelde:

"Og hvis vi så alle sammen tænker (kommune og politi), der kommer ikke noget ud af det ved en efterforskning, men vi vil til gengæld godt kunne arbejde med det socialt, så er det mange gange det, vi vælger at gøre. Det er det, vi er begyndt at gøre i hvert fald." (Bilag 2:7).

Slutteligt reflekterer Informant 1 over, at kommunerne ikke skal arbejde strafferetsligt, og at politianmeldelser ofte ikke skaber nogen forskel. Her udtrykkes der en ændring i praksis: *"Jeg tror bare, vi tænker lige en ekstra gang og vender den lige en ekstra gang med politiet, inden vi gør det."* (Bilag 2:8). I forlængelse heraf udtrykker Informant 1 ligeledes: *"(...) men vi laver bare ikke anmeldelsen. Fordi det skal også give mening."* (Bilag 2:12). Politianmeldelser nedprioriteres i højere grad i dag, men det var løsningen tilbage i 2013, da overgrebspakken trådte i kraft. I dag arbejdes der oftere socialt med sagerne.

Har praksis været anderledes tidligere

Også til spørgsmålet vedrørende hvordan praksis har været tidligere, har informant 2 svært ved at svare. Det forklares, at den har været anderledes, idet der førhen ikke har været så skarpt et fokus

på det som nu. Det tilføjes, at der førhen heller ikke var så skarpt fokus på, hvem der gør hvad (politiet og kommunen). Informanten forklarer, at der altid har været fokus på voldssager, men at en forskel er, at man nu ved, hvem der gør hvad (Bilag 3:28). Medarbejderne i kommunen ved endvidere helt tydeligt, hvor og hvordan de anmelder til politiet. Derudover afholdes møder med politiet, og man er opmærksom på hinandens arbejdsgange. Informanten fortæller, at man deraf kan handle hurtigere og mere effektivt (Bilag 3:28). Informant 2 udtrykker, at det er samarbejdet med politiet, der har ændret sig betragteligt: *"Så jeg tror faktisk, det er lidt det samarbejde, der måske skinner igennem."* (Bilag 3:29).

En forskel, Informant 1 beskriver, er, at man førhen politianmeldte alt med det samme, men at man i dag tør vente, hvilket også er skabt ved, at der er kommet et tættere samarbejde mellem kommunerne og politiet:

"Så jeg tror, at det der nok også er forskellen, det er at man tør vente med at lave politianmeldelse. Vi har i hvert fald forstået nu på politiet, at det gør ikke noget, at vi laver en politianmeldelse efter 14 dage eller efter en måned, hvis der kommer flere oplysninger på. Så det er aldrig for sent at politianmelde. Hvor vi i starten var meget sådan, at vi bliver nødt til at politianmelde samme sekund, vi får det her at vide. Det tror jeg, er en forskel. Og det er igen det her med, at man samarbejder med politiet. Vi har fået et meget tættere samarbejde." (Bilag 2:12).

Informant 1 udtrykker således, hvordan det har skabt en forskel, at man afventer med at politianmelde indtil der er lavet en faglig vurdering i sagen.

Hvornår har praksis ændret sig

Hverken informant 1 eller informant 2 kan svare præcist på, hvornår praksis har ændret sig. Informant 1 pointerer, at der ikke har været fastlagt en dato, hvor man har sat sig ned og skrevet et dokument og sagt *"nu bliver det (praksis) lavet om"* (Bilag 2:14), men at praksis har ændret sig mere flydende. Informant 1 tilføjer endvidere: *"Lige nøjagtig dato for hvornår det er sket, pas."* (Bilag 2:14). Ifølge Informant 1 har Overgrebspakken, som tidligere nævnt, påvirket praksis, hvorfor man kan antage, at praksis kunne have ændret sig efter 2013, hvor den blev iværksat. Informant 2's svar indikerer ligeledes, at procedurer og arbejdsgange ændres efter nye tiltag som eksempelvis Overgrebspakken (Bilag 3:29), og at ændringer ligeledes sker i driften (Bilag 3).

Derudover kommer informant 1 også ind på, at dialog og møder med politiet har givet input, der har påvirket praksis: *"(...) nu her for et halvt års tid siden, der begyndte vi at tale med politiet, om vi nogle gange anmeldte for meget, fordi videoafhørerne var vældigt pressede og kunne ikke levere*

tider så hurtigt, som vi gerne ville." (Bilag 2:13). Her ses et konkret tidspunkt for, hvornår praksis kan have ændret sig, idet de for et halvt år siden har drøftet med politiet, om de anmelder for meget.

Hvorfor har praksis ændret sig

Begge informanter besvarer spørgsmålet ud fra et nutidigt perspektiv, og ikke hvorfor praksis ændrede sig, da der var en markant stigning i 2016. Informant 2 italesætter, at praksis har ændret sig tilbage til det, den var som udgangspunkt:

"(...) jeg tror den har ændret sig tilbage til det vi lidt startede med (...)" (Bilag 3:29). Informant 2 fremlægger tre mulige forklaringer på, hvorfor praksis har ændret sig: 1. En politisk orienteret forklaring, hvor udmeldinger fra regeringen og ministeren og de pakker (Overgrebspakken) påvirker praksis. 2. En generelt skærpet opmærksomhed i kommunen grundet uheldige sager. 3. Interne ændringer (Bilag 3:29).

Informant 1 udtrykker, at det ikke har givet mening, det man har gjort efter Overgrebspakken: *"Altså vi har jo oplevet mange sager, hvor det ikke er blevet til noget."* (Bilag 2:14). Dette har endvidere en kontraproduktiv effekt, da man sætter en masse unødvendigt i gang. Det kan være hårdt for en familie, men samtidig er det også spildt arbejde for politiet at iværksætte hele maskineriet (Bilag 2:14).

Informant 1 udtaler følgende: *"Jeg tror efter Overgrebspakken kom, der gik alle i panik. Alle kommuner. Alle anmeldte alt. Det er blevet mere nuanceret nu. Det er begyndt at lande på et bedre niveau."* (Bilag 2:11).

Endvidere opstiller Informant 1, ligesom det var tilfældet med Informant 2, årsager der har gjort, at praksis har ændret sig. Først nævnes Overgrebspakken. Her fremgår det tydeligt, hvordan den har påvirket praksis: *"man (...) slettede bagatelgrænsen og sagde 'alt skal anmeldes. Vi går ikke på kompromis med det og vi anmelder bare'."* (Bilag 2:11). På den måde er politiet blevet oversvømmet med anmeldelser. Dette påvirkede også videoafhørerne: *"(...) nogle gange anmeldte (vi) for meget, fordi videoafhørerne var vældigt pressede og kunne ikke levere tider så hurtigt, som vi gerne ville."* (Bilag 2:13). Her ses det ligeledes, hvordan de flere anmeldelser skaber en negativ arbejdsgang for politiet. Derudover kommer det frem, at frontpersonalet er blevet mere opmærksomme på volden og dermed er bedre til at spotte volden og anmelde den. Og så er kommunen blevet mere tilgængelige, hvor de før i tiden forsøgte at præge folk til selv at løse volden, men nu er de mere åbne over for at hjælpe (Bilag 2:11).

Opsummerende udtrykker Informant 1: *"Så jeg tror, at der er sket mange ting i kommunen, der har ført til, at der kom så mange anmeldelser på et tidspunkt, men jeg tror det er ved at finde et leje, som det skal være."* (Bilag 2:11). Således kan det udledes, at flere tiltag har skabt en ændring i praksis, men at man nu har fundet et leje, der er mere passende for alle parter.

Hvordan har praksis ændret sig

Informant 2 udtaler sig om, hvordan praksis har ændret sig: *"Jeg tror praksis har ændret sig ved, at vi bliver skarpere og skarpere på, hvordan er det også, vi handler internt her,"* (Bilag 3:30). I forlængelse heraf fortælles det også, at det er blevet mere systematiseret, at samarbejdet ud ad til er højnet, og så har de lavet rådighedsvagter, der tager akutte sager (Bilag 3:30).

Informant 1 beskriver, at praksis har ændret sig flydende (som tidligere beskrevet). Her tilføjes:

"(...) der står i lovgivningen alle steder, at man skal lave en konkret og individuel vurdering i forhold til det enkelte barn. Så (...) vi har aldrig kunnet have sådan en eller anden fast skabelon for, hvordan man gjorde tingene (...)" (Bilag 2:15) Endvidere forklarer informanten, at ændringen er sket i kraft af ledergruppen der er, og i kraft af, at man kommer tættere på et område:

"Altså jeg har været med i gamet i rigtig mange år efterhånden. Og har været med til at beskrive beredskabet, både det oprindelige, og nu, når det skal opdateres. Og det betyder jo også, at når man kommer tættere på et område, så interesserer man sig også for nogle andre dele af det på forskellige tidspunkter, så det udvikler sig hele tiden. Og der tror jeg bare, nu er vi ikke bange for at sige, jamen vi laver den der faglige vurdering af, om der skal være en politianmeldelse eller ej. Før, der blev det nærmest bare som automatik. Så der er ting som vi per automatik anmeldte på i 2013, som vi aldrig ville gøre i dag, fordi vi har udviklet os, men jeg kan ikke komme det nærmere. Det ville være fedt, hvis man lige kunne sige, "den dag, sådan her"." (Bilag 2:15).

Der arbejdes i højere grad med en faglig vurdering af sagerne, og der tages i højere grad stilling til, om der skal politianmeldes eller ej. Informant 1 udtaler: *"Før, der blev det nærmest bare som automatik. Så der er ting som vi per automatik anmeldte på i 2013, som vi aldrig ville gøre i dag (...)"* (Bilag 2:15). Dette indikerer i høj grad en ændring af praksis, idet man er gået fra at anmelde alt til, at man i dag laver en faglig vurdering af sagen, og vurderer om en politianmeldelse er nødvendig.

Opsummering

I behandlingen af temaet *kommunernes praksis* lægger informanterne vægt på, at der særligt er fire elementer, der påvirker praksis: 1. Udmeldinger fra politisk side og børnehuse. 2. Interne ændringer. 3. Skærpet opmærksomhed grundet tidligere uheldige sager. 4. Forhøjet samarbejde med frontmedarbejdere og politi. Derudover kommer informanterne omkring, at da Overgrebspakken kom "gik alle i kommunerne i panik", hvorfor alt blev anmeldt. Dette havde dog en kontraproduktiv virkning både for kommunerne, politiet og familierne. I forlængelse heraf arbejder kommunerne mere socialt med sagerne nu frem for at politianmelde. Derudover er kommunerne blevet mere

velovervejede og laver en faglig vurdering af sagerne, hvilket de ikke gjorde, da Overgrebspakken indtrådte, hvorfor de nu er ved et leje, der er mere passende i forhold til, hvordan sagerne om vold mod børn håndteres. Ændringen i praksis er opsummerende ikke hæendt over én ombæring, men har i højere grad været en proces i kraft af alle de ændringer og tiltag, der har været.

Tidligere voldssager og deres betydning for kommunens praksis

Dette tema belyser, om tidligere voldssager i kommunen, eller andre kommuner, har påvirket praksis. Tematikken belyses gennem rutineaktivitetsteorien.

Når det er barnets forældre, der begår volden mod barnet, sker der et svigt fra barnets primære omsorgspersoner. De svigt, der finder sted i barnets nære omgivelser og i hjemmet, er de alvorligste svigt og har ikke kun konsekvenser for barnet her og nu, men også senere i livet (TrygFonden & Børns Vilkår 2018:7). Når barnet svigtes af sine nærmeste omsorgsgivere, har de sociale myndigheder et ansvar for at træde til. Oplever et barn også svigt fra myndighederne, forhindres svigt ikke i at blive gentaget, og der tages ikke hånd om de kortsigtede og langsigtede konsekvenser, svigt kan medføre (TrygFonden & Børns Vilkår 2018:11). Derfor er det alfa og omega, at myndighederne ikke laver fejl i sagsbehandlingen, og her er det vigtigt, at de sociale myndigheder, herunder kommunerne, overholder lovens krav i deres håndtering af sagerne. Det er lovbestemt, at der i behandling af sager om svigt af børn udarbejdes handleplaner, laves børnefaglige undersøgelser, føres tilsyn og afholdes børnesamtaler. En undersøgelse udarbejdet af TrygFonden og Børns Vilkår viser alligevel, at der er børn i Danmark, der udsættes for svigt uden at få den fornødne hjælp fra myndighederne, og at kommunernes sagsbehandling i mange sager ikke overholder lovens krav (TrygFonden & Børns Vilkår 2018:9). Dette kan sættes i relation til rutineaktivitetsteorien, der tidligere er blevet redegjort for. Rutineaktivitetsteorien argumenterer for, at de tre følgende elementer skal være til stede, for at kriminalitet opstår: Et egnet mål, en motiveret gerningsperson og et fravær af kapable vogtere (jf. afsnittet *teoretiske perspektiver*). Når forældrene selv udsætter sine egne børn for vold, agerer de ikke kapable vogtere for barnet, og der vil dermed forekomme kriminalitet. Dette kan ligeledes sættes i relation til kommunerne, hvor også de kan udgøre et fravær af kapable vogtere. Er de ligeledes fraværende, som tilfældet er, når de uheldige sager eller fejlbehandling opstår, vil børnene ikke sikres af det sekundære heller. Derved kan gentagen vold ikke ophøre.

Informanterne giver i relation til ovenstående begge udtryk for, at tidligere voldssager i kommunen eller i en anden kommune i Syd- og Sønderjylland har haft indflydelse på praksis. Informant 1 tilkendegiver, at sager, de selv har haft i kommunen, har haft indflydelse på ændring af deres praksis. Her udtrykker interviewpersonen, at: *"(...) hver gang der er et eller andet, altså man har en sag, der fylder meget, så vil man også kigge på den og sige, er der noget, vi skal rette til i vores praksis?"* (Bilag 2:15). Informant 1 fortæller endvidere, at de grundet voldsomme sager har skærpet fokus på området. *"Og så har vi generelt også en skærpet opmærksomhed over for de her sager. Der har også været en lang række sager kan man sige, der har været knap så heldige rundt omkring."*

(Bilag 2:30). Informant 1 fortæller også generelt om, at tidligere sager om vold mod børn i Syd- og Sønderjylland påvirker kommunerne:

"(...) nogle kommuner, så har man haft en sag, ligesom vi engang havde en (Kommunens navn) sag her, så bliver man pisse bange for, at det kommer til at ske igen, så begynder man at handle ud fra det. Sådan oplever jeg det ikke her. Det er mere, hvis man har en læring et eller andet sted, så prøver man på at drage det ud til alle, i stedet for det kun er min læring og i mit distrikt. Så prøver vi at dele det med hinanden i ledergruppen, så vi alle sammen kan blive bedre." (Bilag 2:16).

Informant 1 tilkendegiver hermed, at andre kommuner handler ud fra de mindre heldige sager og tilføjer *"Sådan oplever jeg det ikke her."* (Bilag 2:16). Dog udtrykkes det imidlertid efterfølgende, at kommunen drager læring af sagerne og deler denne viden med hele distriktet.

Ser man på Informant 2 og dennes beretning om de tidligere voldssager, tales der både ud fra egen oplevelse af det, men der tages også udgangspunkt i medierne, og hvad de rapporterer. Informant 2 fortæller, at *"Der har også været en lang række sager, der har været knap så heldige rundt omkring. Så det har da også været med til at skabe kommunens bevidsthed om det (...)"* (Bilag 3:29). Informant 2 mener endvidere, at det, medierne fremstiller, er med til at skærpe bevidstheden, og at dette ikke kan undgås. Det har ifølge Informant 2 haft indflydelse på praksis. (Bilag 3:31). Informant 2 tilføjer, at det forhøjede fokus på vold mod børn grundet tidligere voldssager måske er den mere ubevidste del af det (ændring af praksis). (Bilag 3:31).

Informant 1 beskriver endvidere, at man førhen ikke havde en fast skabelon til politianmeldelse, og at man deraf i tidligere sager har *"(...) glemt noget, der var fuldstændig himmelråbende."* (Bilag 2:22). Informant 1 tilføjer:

"For eksempel en, hvor vi havde glemt at skrive på, at barnet faktisk var mentalt retarderet, så selvom vedkommende var ældre end grænsen for videoafhøring normalt, så var det faktisk nødvendigt at lave en videoafhøring. Det er jo ret relevant, at vi får skrevet sådan nogle ting på." (Bilag 2:22).

Laver man sådanne fejl og mangler, skal kommune og politi i højere grad bruge spildtid på at få overleveret alle de vigtige informationer i en sag efterfølgende. Derfor har skabelonen højnet effektiviteten både tidmæssigt, men sagerne har også en højere grad af kvalitet. Det er en anden måde, hvorpå tidligere sager har påvirket praksis.

Tematikkerne *Kommunens praksis* og *Tidligere voldssager og deres betydning for kommunens praksis* kan forklares ud fra begrebet *Net Widening*. Begrebet beskriver processen, hvor ændringer af administrativ karakter eller ændringer i praksis resulterer i, at flere individer styres af det strafferetslige system. Man udvider nettet af social kontrol med henblik på at styre flere individers adfærd (Leone, 2002:2). Statens greb er mere vidtrækkende end eksempelvis kun fængsel, hvor staten gennem *Net Widening* udvider, hvad de anmelder. Sociale – og lovændringer kriminaliserer ofte tidligere acceptabel adfærd, hvilket tillader myndighederne at styre flere individer ved at udvide nettet for social kontrol. Førhen betragtede man eksempelvis ikke at nive som vold, men dette har ændret sig, og på den måde får kommunerne i Syd- og Sønderjylland *flere i nettet* (Leone, 2002:2). *Net Widening* er en forklaring til stigningen i vold i Syd- og Sønderjylland sammen med en større anmeldelsestilbøjelighed. I Syd- og Sønderjylland er man gået til yderligheder, idet alt politianmeldes efter Overgrebspakkens indtog. *Net Widening* forekommer ikke uproblematisk. En negativ side ved *Net Widening* er eksempelvis, at individer, der reelt ikke har gjort noget af alvorlig karakter, præges negativt. Dette er der flere eksempler på gennem interviewene, hvor en konsekvens er, at det er hårdt for familierne. Derfor etableres en fælles forståelse for, hvad man anmelder til politiet, så det ikke får en modsat effekt end ønsket.

Opsummering

I behandling af dette tema står det klart, at tidligere voldssager har haft indflydelse på praksis, idet kommunerne, grundet de tidligere uheldige sager, har skærpet opmærksomheden ved blandt andet at være mere synlige ude i skolerne. Informanterne adskiller sig dog i deres svar, idet informant 2 tilkendegiver, at eksempelvis mediernes fremstilling af de uheldige sager har skabt bevidsthed, mens informant 1 ikke direkte siger, at de uheldige sager har haft indflydelse på praksis, men at de drager læring af det, og ser, hvor der kan rettes op. Også fejl, de har begået i kommunerne i sagsbehandling, drages der læring af, for at rette op på det. Slutteligt kan det opsummeres, at kommunernes ændring i praksis kan forklares med begrebet *Net Widening*, hvor ændring i praksis resulterer i, at man udvider nettet for, hvad der anmeldes. Her har kommunerne gået så vidt efter Overgrebspakken, at de anmeldte alt.

Kommunens indsatser, økonomi og skriftligt beredskab

Idet temaerne *Kommunens indsatser, Økonomi og Skriftligt beredskab* ikke udgør store tematikker, er disse slået sammen. Afslutningsmæssigt vil de tre temaer opsummeres samlet.

Kommunens indsatser

Under spørgsmålet *Kommunens indsatser* italesættes forskellige forebyggende, rådgivende og behandlende indsatser. I besvarelsen af spørgsmålet udtaler informant 1 sig om, at der er forebyggende indsatser ude på skolerne og hjemmebesøg hos familierne. I forlængelse heraf ses det igen, at Informant 1 kommer ind på, hvordan kommunens praksis er nu, og hvordan den har været før i tiden. Informant 1 beskriver: "(...) *det er så åbent, at alle folk, de kan bare bede os om at komme, så kommer vi faktisk. Jeg tænker tilbage i tid, der var det mere besværligt, at få et møde med en rådgiver.*" (Bilag 2:18). Begge informanter italesætter igen samarbejdet med frontpersonalet, både i forebyggelsesøjemed, men også når skaden er sket.

Økonomi

De sociale myndigheders indsats er kritiseret af centrale instanser, hvor blandt andet Folketingets Ombudsmand har advaret mod, at særligt økonomi kan blive en trussel mod børnenes retssikkerhed (TrygFonden & Børns Vilkår 2018:9). Dette kan sættes i relation til David Garlands samfundsperspektiv, hvor økonomi kan have en afgørende rolle for kriminalitet (Garland, 1996:446). Her er omkostningsperspektivet i fokus, idet der ikke er ressourcer til at kontrollere kriminaliteten i samfundet. Det bringer etik i spil, idet ressourcensvage ikke selv har kapacitet til at kontrollere situationen, hvorfor man med disse strukturelle ændringer ikke formår at beskytte alle i samfundet mod kriminalitet og dermed heller ikke beskytter børn mod vold. Derfor er det centralt at spørge kommunen ind til omkostningsperspektivet.

I løbet af de to interviews står det klart, at ingen af informanterne giver udtryk for, at økonomi har indvirkning på praksis. Informant 2 udtaler: "*Nej. Vi bruger alt for mange penge, og det gør vi, fordi vi kigger på børnene først.*" (Bilag 3:34). Informanten tilføjer: "(...) *økonomien må aldrig være det, der styrer, om vi anmelder eller ikke anmelder vold. Aldrig. Og det kunne vi ikke finde på. Og det gør vi simpelthen ikke, det kan vi jo ikke holde til på nogen måde (...)*" (Bilag 3:34). Informanterne udtrykker dermed, at kommunernes finansiering ikke har betydning for praksis. Kun i forbindelse med løsninger tænkes der økonomisk. Informant 2 udtaler, at der i kommunen stræbes efter at få det bedste til færrest penge, men samtidig vil man ikke gå på kompromis, hvis det bedste er det dyreste (Bilag 3:34). Informant 1 afviser ligeledes, at økonomi har betydning for kommunens praksis: "*Overhovedet ikke. Slet ikke. Altså vi er selvfølgelig en kommune, der skal spare penge. Det tænker jeg, at rigtig mange kommuner er, men der bliver ikke gået på kompromis med det faglige overhovedet. Det er ikke sådan, vi tænker, "ah det koster, det gør vi ikke".*" (Bilag 2:19). Disse fund strider imod Garlands perspektiv, men som nævnt under afsnittet *Ekspertinterviews*, har kommunerne en interesse i at fremstille sig selv på en bestemt måde, hvilket dette muligvis kan være et eksempel på.

Skriftligt beredskab

Begge informanter svarer bekræftende på, at de har udarbejdet et skriftligt beredskab, og begge informanter svarer ligeledes, at det skriftlige beredskab anvendes i praksis. Informant 1 har netop opdateret deres:

"Det skal jo opdateres med mellemrum og det var bare tid, at vi skulle have det opdateret. Så det handler også om, hvad det er man gerne vil have, der står i et beredskab. Det beredskab vi havde først, var lavet lige efter Overgrebspakken, lige efter børnehusene startede, så derfor stod der ikke ret meget om det. Så det har vi indarbejdet nu, og så har vi skrevet noget mere ind omkring vold og overgreb i forhold til handicappede, som ikke stod så godt beskrevet før. Og så er det meget med handleguides til, hvordan man som leder og medarbejder ude skal agere, hvis det er, man bliver bekendt med vold eller overgreb. Og så er der også overskrifter på, hvad det er for nogle tegn og signaler, man skal være opmærksom på, som vi også har uddybet lidt." (Bilag 2:19).

Ydermere fortæller Informant 1, at det skriftlige beredskab har ændret sig på den måde, at der er sammenhæng mellem det nedskrevne beredskab og virkeligheden. Derudover beskriver Informant 1, at det er vigtigt, at medarbejderne, der arbejder med beredskabet, kender til det, så de kan guide andre i det (Bilag 2:20).

Informant 2 fokuserer mere på, at der i beredskabet er beskrevet, hvad man skal gøre og hvordan man laver anmeldelsen til politiet, og hvad politiet vil have (Bilag 3:35). Til spørgsmålet om det skriftlige beredskab har ændret sig, svarer Informant 2, at det er blevet mere skarpt og bruges mere bevidst, men tør ikke sige nærmere om, hvordan det har været førhen (Bilag 3:35,36). Senere i interviewet gives der dog udtryk for, at da informanten startede i afdelingen, blev det anvendt mindre bevidst (Bilag 3:36). Opsummerende har der været en ændring i anvendelsen af det skriftlige beredskab i kommunerne, hvor det i dag stemmer mere overens med praksis og i højere grad anvendes i praksis.

Opsummering

I de tre ovenstående temaer er det centralt, at kommunerne i deres indsatser har forhøjet kvaliteten af indsatserne, herunder fremhæves den forebyggende indsats, hvor kommunerne arbejder forebyggende både i skolerne og med familierne. Derudover udtaler informant 1, at de er blevet mere tilgængelige og åbne i forbindelse med underretninger.

Ser man på den økonomiske tematik, udtrykker begge informanter, at økonomi ikke påvirker praksis. Informant 2 udtrykker dog, at økonomi spiller en rolle i løsninger, når der arbejdes mere behandlende. Økonomitematikken skal dog læses med forbehold, idet kommunerne jf. afsnittet

Ekspertinterviews ønsker at fremstille sig på en bestemt måde. Slutteligt har begge kommuner udarbejdet skriftlige beredskaber, der anvendes i praksis og i højere grad end førhen.

Institutionel teori

Samlet kan fundene fra den kvalitative analyse belyses ud fra *institutionel teori*. Analysen vidner om, at der er forekommet en ændring i praksis i kommunerne i Syd- og Sønderjylland, hvilket blandt andet er styret fra politisk side gennem tiltag som Overgrebspakken.

Institutionel teori anvendes til at undersøge indførelse og spredning af institutioners tilknyttede praksisser. Det omhandler dermed, hvordan nye tiltag spredes i organisationer (Pedersen, 2014:240). Den institutionelles teoris argument er, at det organisatoriske felt rummer en række socialt skabte forestillinger om, hvordan man bør indrette sig organisatorisk, hvis man skal fremtræde som legitim. Legitimitet er et centralt begreb, der tvinger organisationer til at forholde sig til og samtidig indoptage bestemte praksisser. Det bevirker, at tidligere praksisser fravælges af frygt for at miste troværdighed (Pedersen, 2014:241). Til at beskrive organisationers behov for legitimitet anvendes Tolbert og Zuckers studie af spredning, hvor der findes tidlige og sene adoptører af en praksis. De tidlige adoptører indfører en ny praksis, fordi de kan se meningen med den, mens de sene adoptører derimod ikke kan se rationalet med praksissen, hvorfor de udskyder indførelsen af den. På et senere tidspunkt indføres den dog alligevel grundet pres. Presset forårsages af organisationers ønske om at fremstå som legitim. Har en organisation ikke indført samme praksis som sammenlignelige organisationer, vil de fremstå som illegitime, og det vil skabe et forklaringsbehov, hvis de undlader det (Pedersen, 2014:240). Idet presset i kommunerne i Syd- og Sønderjylland forårsages af politiske retningslinjer og befolkningen generelt, skal kommunerne opretholde legitimiteten. Den organisatoriske teori kan komme med et svar på, hvorfor kommunerne bukker under for dette pres.

Et andet begreb fra organisationsteorien er nemlig *isomorfi*. Her er den *tvangsmæssige isomorfi* og den *mimetiske isomorfi* centrale for nærværende analyse. Det kan argumenteres for, at kommunernes praksis både har ændret sig i overensstemmelse med både den tvangsmæssige isomorfi og den mimetiske isomorfi. Den tvangsmæssige isomorfi er baseret på politisk indflydelse og et over-underordningsforhold mellem den, der påtvinger en bestemt praksis (staten), og den der påtvinges praksis (kommunerne). Den tvangsmæssige isomorfi er i overensstemmelse med kommunernes ændrede praksis, idet kommunerne pålægges, at skulle indføre de retningslinjer, Overgrebspakken bærer med sig. Også den mimetisk isomorfi kan relateres til skiftet i kommunernes praksis. Mimetisk isomorfi optræder, når man er bange for at træffe det forkerte valg. Her gør man, hvad andre sammenlignelige organisationer gør (Pedersen, 2014:243). Vold mod børn er et følsomt emne, og laves der fejl i kommunernes håndtering af sagerne, så børn i kommunen ikke sikres, stemmer det ikke overens med kommunernes holdning jf. afsnittet *Fænomenet vold mod børn*. Dette kan endvidere forårsage, at befolkningens tillid til kommunen reduceres, hvoraf kommunerne mister legitimitet. Derudover er kommunerne selv bange for at træffe det forkerte valg, hvilket eksempelvis ses, når informant 1 udtaler: "(...) *nogle kommuner, så*

har man haft en sag, ligesom vi engang havde en (Kommunens navn) sag her, så bliver man pisse bange for, at det kommer til at ske igen, så begynder man at handle ud fra det.” (Bilag 2:16).

I kommunerne i Syd- og Sønderjylland ses endvidere det, som Fligstein (1991) omtaler som *Eksterne chok*. Eksterne chok kan fremprovokere forandringer i ellers stabile felter. Forandringer skabes ud fra de eksterne chok, ved at aktører responderer på nye betingelser. Når kommunerne efter indførslen af Overgrebspakken *anmelder alt*, kan det argumenteres for, at det er et eksternt chok. Aktørerne i kommunerne reagerer voldsomt på Overgrebspakken og overgår praksissen. Senere falder den til et niveau, der er mere passende: *“(...)men jeg tror det er ved at finde et leje, som det skal være.”* (Bilag 2:11). Opsummerende kan den institutionelle teori forklare, hvordan ændringer i praksis forekommer og hvordan kommunerne overgår praksis til at starte med.

Opsummering

Det kan på baggrund af den kvalitative analyse udledes, at begge kommuner i Syd- og Sønderjylland har skærpet fokus på at underrette vold mod børn. Det øgede fokus kommer i kraft af flere tiltag, der har skabt en løbende ændring i praksis. Her nævnes især fire elementer, der har påvirket praksis: Politiske tiltag og udmeldinger, tidligere voldssager i kommunerne, interne ændringer og et forhøjet samarbejde med politi og frontmedarbejdere. Uddybende kommer de politiske udmeldinger i kraft af Overgrebspakken og brugen af børnehusene. De interne ændringer kommer eksempelvis af, at man i kommunerne har vedtaget, at alle ansatte i kommune 1 skal underrette kommunen om vold mod børn og generelt en skærpet intern indsats. Derudover har kommunerne internt efter Overgrebspakken valgt at anmelde alle sager til politiet. De tidligere voldssager har skabt en bevidsthed om vold mod børn. Informanterne fremhæver også et forhøjet samarbejde med politi og frontpersonale, hvilket gør, at man spotter sagerne, og ikke bruger kræfter de forkerte steder.

Net Widening satte fokus på, hvordan der er sket et skifte i praksis, hvor man udvider, hvad man anmelder. Her er man i kommunerne gået fra at anmelde alt, til nu at lave en faglig vurdering af sagerne, hvorfor kommunerne i dag er på et mere passende leje i forhold til, hvordan man handler på underretninger. Endvidere er der også generelt kommet flere anonyme underretninger om vold mod børn, hvorfor også den generelle befolkning har fået mere fokus på at underrette om vold mod børn.

Kommunerne arbejder både med forebyggende, rådgivende og behandlede indsatser, hvor der er kommet mere fokus ude i skolerne på at opdage tilfælde af vold, hvilket igen skaber et forhøjet samarbejde. Økonomi har ifølge informanterne ingen betydning for praksis, dog udtrykker informant 2, at man tænker økonomisk i forhold til løsninger. Denne tematik kan man dog ikke konkludere på, idet kommunerne kan have et ønske om at fremstille sig selv positivt.

Begge kommuner har udarbejdet skriftlige beredskaber, der anvendes i praksis og også i højere grad end førhen.

Hele den kvalitative analyse kan belyses ud fra den institutionelle teori, hvor legitimitet er et centralt begreb. Det er vigtigt for virksomheder, og særligt en offentlig instans som kommunerne, der behandler så følsomt et emne som vold mod børn, at have høj troværdighed. Her kan begreberne tvangsmæssig isomorfi, mimetisk isomorfi og eksterne chok forklare, hvad der er sket i kommunerne og hvorfor deres praksis har ændret sig så markant. Den tvangsmæssige isomorfi forklarer, hvordan kommunerne påtvinges retningslinjer, mens den mimetiske isomorfi forklarer, at man handler på baggrund af, at man er bange for at træffe et forkert valg. Derfor har kommunerne grundet de to elementer handlet i yderligheder, hvilket eksterne chok forklarer, idet kommunerne ændrer praksis på baggrund af de nye betingelser der kommer fra politisk side. Dette forårsager, at kommunerne overgår praksis og deraf anmelder alt til politiet.

Opsummerende kan det på baggrund af ekspertinterviewene udledes, at stigningen i vold mod børn blandt andet er et spørgsmål om stigende anmeldelsestilbøjelighed. Dette sammen med Net Widening er med til at forklare stigningen i vold i Syd- og Sønderjylland. Dette vil blive diskuteret i afsnittet *Diskussion*.

Diskussion

På baggrund af den kvalitative analyse vil fundene i det følgende afsnit diskuteres. Den kvalitative analyse frembringer blandt andet, at en del af forklaringen bag stigningen i vold mod børn skyldes en stigende anmeldelsestilbøjelighed. Dette vil jeg i nærværende diskussion forankre teoretisk og inddrage Flemming Balvigs tekst *Det voldsomme samfund – Om vold som problem og fængsel som løsning* (2000) og Garlands samfundsperspektiv, der tidligere er redegjort for, hvor jeg vil diskutere, hvad der kan skyldes stigningen i anmeldelserne om vold mod børn, og hvilke konsekvenser denne stigning kan medføre.

Det kan diskuteres, hvad der ligger bag stigningen i anmeldelserne om vold mod børn. Her kan både en stigende anmeldelsestilbøjelighed, ændring i registreringspraksis og en reel stigning i antallet af voldstilfælde mod børn være forklarende. Som det fremgik af den kvalitative undersøgelse, er institutionelle ændringer, hvor kommunerne i højere grad anmelder vold grundet politiske tiltag som Overgrebspakken og tidligere uheldige sager i kommunerne, en del af forklaringen for en øget anmeldelsestilbøjelighed. Det taler således for, at stigningen ikke i sig selv nødvendigvis skyldes, at der begås mere vold mod børn, men at det i højere grad anmeldes. Derudover har politiets ændrede registreringspraksis også påvirket stigningen i anmeldelserne. I relation til indberetninger fra kommuner, og også skoler, har politiet ændret registreringspraksis i foråret 2016. Før denne ændring i registreringspraksis fandt sted, blev sagerne først oprettet som undersøgelsessager, indtil der blev foretaget videoafhøring af barnet, hvorefter sagen fik en specifik gerningskode og dermed indgik i politiets system som en specifik voldsanmeldelse. Det taler ligeledes for, at det ikke alene er en reel stigning. Ændringen betyder, at samtlige sager om vold mod børn i dag oprettes med en gerningskode til at starte med, hvorfor de indgår i systemet som voldsag gennem hele processen.

I forlængelse af første argument, at stigningen skyldes en øget anmeldelsestilbøjelighed, anvendes Balvigs perspektiv til at forklare stigningen i vold i samfundet generelt, hvor han understreger, at det ikke er en reel stigning i volden, der karakteriserer anmeldelserne om vold, men i stedet en stigning i anmeldelsestilbøjeligheden. Balvig forklarer udviklingen ud fra Van Dyers citat: "*Det, man fokuserer på, bliver større*". Volden er blevet større, idet der er et større fokus på den (Balvig, 2000:89). Fra 1986 til 1994 var der en markant stigning i voldsanmeldelserne, hvortil Balvig konkluderer, at udviklingen i den politiregistrerede vold ikke afspejler den faktiske voldsudvikling, men en udvikling i anmeldelsestilbøjeligheden (Balvig, 2000:64). Dette kan sættes i relation til nærværende speciale, hvor der ligeledes er en markant stigning i voldsanmeldelserne. I forlængelse heraf fremfører Balvig, at der generelt har været en stigning i anmeldelser for vold siden 1950'erne. I Balvigs værk skildres det, hvordan man er gået fra et se vold som et dagligdagsfænomen, hvor røvfulde og lussinger var almindeligt i opvæksten. Volden var endvidere ikke defineret på samme måde som i dag. Dengang var der ikke vold, men alvorlige overgreb. Vold var per definition at blive stukket ned eller blive skudt (Balvig, 2000:56). Voldsdiskursen har ændret sig i takt med et ændret

menneskesyn, hvor individet er kommet mere i fokus, hvilket har medført politiske tiltag, som ophævelsen af dødsstraffen, ophævelsen af lærernes ret til at slå og senest ophøret af forældrenes revselsesret (Balvig, 2000:89,36). Volden er forsøgt styret gennem disse tiltag, hvilket har skabt et øget fokus på volden. Således har voldsdiskursen ændret sig. Man er gået fra, at vold var noget, man ikke gjorde noget ved, til at man på ingen måde tolererer vold, hverken fra et strafferetsligt synspunkt, men heller ikke i den generelle befolkning.

Årsagen til, at man i højere grad anmelder volden, hænger sammen med voldsdiskursen, der er dominerende i samfundet. Dette er sket i takt med, at synet på mennesket har ændret sig markant, hvor individet, som nævnt, har en stigende betydning. Mennesker har i højere grad en ukrænkelig integritet og er blevet mere følsomme. Sagt med andre ord finder vi os ikke i hvad som helst. Historisk set er man gået i retning af at tage afstand fra fysiske overgreb – vi anskuer fysiske overgreb som forkastelige. Menneskers fysiske integritet er styret af en stigende værdi og øget respekt, hvorfor man ikke tillader vold (Balvig, 2000:89). Synet på børn har også ændret sig, hvor børn i dag tilskrives mere værdi og ligeværd end tilbage i tid. Når man taler om forældrevold, er der en asymmetrisk magtrelation mellem forælder og barn, både fordi forældrene har myndighed over barnet, men også rent fysisk er barnet mindre end den voksne, og kan dermed ikke forsvare sig. Den ukrænkelige integritet gør, at man i højere grad politianmelder volden. På den måde får man medhold fra samfundet om, at den voldelige handling ikke har været i orden, hvorfor retsfølelsen kommer i fokus, hvilket kan være årsagen til, at Overgrebspakken overhovedet har været gennemført. Men når man handler på volden med en politianmeldelse, gør man volden til et strafferetsligt problem, og det får en selvforstærkende effekt, da det øger afskyen og voldsdiskursen: Man tager endnu mere dybdegående oplevelse af, at fysiske overgreb er kriminel vold (Balvig, 2000:9).

Resultatet af udviklingen kan diskuteres, da stigningen i anmeldelser gør, at der er mere fokus på vold og der gøres mere ved volden, og man deraf kan fange flere voldssager. Det øgede fokus på vold, øger anmeldelsestilbøjeligheden, der igen øger folks fokus. Der er således tale om en cirkelslutning. Desuden håndhæves retsfølelsen som tidligere nævnt. På den anden side har stigningen i politianmeldelser også negative konsekvenser. Når det strafferetslige system oversvømmes med voldssager, kan ressourceforbruget hurtigt blive opbrugt, hvilket gør, at ressourcerne bruges på sager, der reelt ikke er noget. De flere sager kræver flere ressourcer, og uden en større tildeling af ressourcer, medfører det en længere ventetid, hvilket er uhensigtsmæssigt, både i forhold til retsfølelsen, men også for efterforskningen, idet spor kan forsvinde og man kan glemme vigtige detaljer. Derudover rammes familier hårdt af at blive trukket igennem systemerne. Det større fokus på vold medfører også, at vi får et mere angstfuldt samfund, på trods af, at Danmark er et af de fredeligste steder på jorden (Balvig, 2000:7). Derved kan man skabe frygt for et problem, der egentlig ikke er så stort, som man tror. De mennesker, der har begået vold, stemples endvidere som voldsmænd, når de inddrages i det strafferetslige system. Og tilfældet er oftest, at dem der sigtes for vold bliver mere voldelige af at blive stereotypificeret og udstødt af samfundet (Balvig, 2000:91).

Det tyder på, at det ikke er afgørende, hvad der sker i straffesystemet, men hvad der foregår uden for domstolene. Vi gør volden til et strafferetsligt problem i stedet for et kulturelt problem. Gøres volden til et strafferetsligt problem, fyldes systemerne med sager, hvilket kan tage ressourcerne fra andre og mere alvorlige sager om vold mod børn. Det kan argumenteres for, at vold i højere grad skal gøres til et kulturelt problem, ligesom informant 1 i interviewet udtrykker, at de ikke skal arbejde strafferetsligt, men at kommunerne i højere grad skal arbejde kulturelt med familierne, hvortil det også argumenteres for, at en politianmeldelse ofte ikke skaber en forskel. I forbindelse med det kulturelle perspektiv inddrages Garland, idet han fremfører at staten omkostningsmæssigt ikke kan kontrollere kriminaliteten i samfundet, hvorfor den almindelige befolkning, forældre, skoler og arbejdsgivere, må inddrages. Garland understreger den generelle befolknings ansvar, hvor kriminalitetskontrol bør være en del af kulturen hos alle. Dette understøtter pointen i diskussionen om, hvordan man handler på vold, hvor den strafferetslige vej ifølge Balvig og interviewpersonerne sjældent fører til en ændring. Det kan føre til en straf af gerningspersonen og en retsfølelse for den forurettede og samfundet, men det kan diskuteres, om en politianmeldelse skaber en ændring, hvorfor man i højere grad skal se på det kulturelle i samfundet. Slutteligt kan det ikke udelukkes, at der kan være en reel stigning i anmeldelserne, hvorfor stigningen i anmeldelserne hverken kan tilskrives en stigning i anmeldelsestilbøjeligheden og ændring af registreringspraksis eller en reel stigning, men både- og.

Konklusion

I specialet er vold mod børn i Syd- og Sønderjylland i perioden 1. januar 2015 til 31. december 2017 undersøgt gennem deskriptiv statistik. Efterfølgende er fundene fra den deskriptive statistik belyst gennem ekspertinterviews med to informanter fra to kommuner i Syd- og Sønderjylland. Slutteligt er fundene diskuteret med Flemming Balvig og David Garland. I det følgende præsenteres specialets konklusioner.

På baggrund af den statistiske analyse kan det overordnet konkluderes, at der anmeldes mere vold mod børn i Syd- og Sønderjyllands politikreds sammenlignet med landsplan. I Syd- og Sønderjylland forekommer der en markant stigning i anmeldelserne om vold mod børn fra 2015 til 2016 på 125%, og det ses endvidere, at det især er kommunerne i Syd- og Sønderjylland, der står bag anmeldelserne (65%). Set ud fra anmeldelser om vold mod børn fordelt på kommuner opgjort pr. 1.000 indbyggere, er det især Esbjerg Kommune, hvor der forekommer flest anmeldelser om vold mod børn, mens der forekommer færrest anmeldelser i Haderslev Kommune.

Analysen viser endvidere, at meget vold ikke opdages, da børnene fortæller, at de oplever gentagen viktimisering (39%), hvilket fortæller om mørketallet på området, da disse sager ikke anmeldes til politiet. Analysen viser, at kommunerne i højere grad anmelder flere forældre, og at der er mange forældre og børn i sagerne (75%). Typen af vold er karakteriseret ved at være typisk "opdragelsesvold", hvilken er mindre alvorlig vold som slag med flad hånd. Den mindre alvorlige vold dækker samlet over 62% af volden. Analysen viste også, at volden ofte sker i hjemmet (73%) og at de voldsudsatte børn ofte bor med gerningspersonen (78%). På trods af at anmeldelsestilbøjeligheden er stigende, er sigtelsesprocenten faldende, hvor der fra 2015 til 2017 er et fald i antallet af relationer, hvor en gerningsperson er sigtet. Derudover er den voldsudsattes søskende ofte vidne til volden (42%). De fleste voldsager sker oftest med Esbjerg Kommune som gerningssted. Den kommune, der viser størst udsving, når man ser på stigning og fald i mindre alvorlig og mere alvorlig vold, er Aabenraa Kommune, mens Vejen har den mest stabile tendens.

Ud fra den kvalitative analyse kan det konkluderes, at begge kommuner oplever et øget fokus på området vold mod børn, hvilket kommer til udtryk ved, at begge kommuner modtager flere underretninger om vold mod børn. Det større fokus skyldes ifølge informanterne ikke et enkelt tiltag, men er kommet i kraft af alle de tiltag, der har været på området, hvorfor praksis heller ikke har ændret sig på ét tidspunkt, men har ændret sig flydende. Her fremhæver informanterne særligt fire tiltag: Et politisk fokus i form af tiltag som Overgrebspakken, interne ændringer i kommunerne, en skærpet bevidsthed grundet tidligere voldsager i kommunerne samt fejlbehandling af sager og et forbedret samarbejde med frontmedarbejderne og politi. På baggrund af analysen kan det konkluderes, at der er forekommet en ændring i praksis i begge interviewede kommuner i Syd- og Sønderjylland.

Den kvalitative analyse viser endvidere, at stigningen i vold mod børn kan være et spørgsmål om stigende anmeldelsestilbøjelighed og et spørgsmål om, at kommunerne udvider nettet for, hvem de anmelder, hvilket begrebet Net Widening argumenterede for. Det kan konkluderes, at den stigende anmeldelsestilbøjelighed både er kommet i selve kommunen, men også i den generelle befolkning, idet informant 1 eksempelvis udtaler, at de modtager flere anonyme underretninger end førhen. Det kan endvidere konkluderes, jf. afsnittet om institutionel teori, at kommunerne har skabt en voldsom ændring i praksis, idet man til at starte med efter Overgrebspakken, har overgjort praksis. Deraf kan det konkluderes, at kommunerne har ændret praksis, og at de på et tidspunkt efter Overgrebspakken har set sig nødsaget til at anmelde alt til politiet, hvor de nu har fundet et mere passende niveau.

I diskussionsafsnittet diskuteres, hvad der kan skyldes stigningen i anmeldelserne i Syd- og Sønderjylland. Her argumenteres for, at stigningen i anmeldelser af vold mod børn kan tilskrives en stigende anmeldelsestilbøjelighed, en ændring i registreringspraksis og en reel stigning i anmeldelserne. Der kan ikke gives et entydigt svar på, hvad stigningen i anmeldelserne skyldes, men man kan argumentere for, at den skyldes en kobling af alle ovennævnte årsager. I forlængelse heraf kan det konkluderes, at der i Danmark har været en udvikling i voldsdiskursen, hvor individet i dag i højere grad har en ukrænkelig fysisk integritet. Det blev diskuteret, at det større fokus på vold skaber en øget anmeldelsestilbøjelighed, som igen øger fokus. Det betyder, at et større fokus på vold bevirker, at volden fylder mere i samfundet, end den reelt gør. Stigningen i anmeldelser gør, at vi handler mere på vold, hvilket betyder, flere sager fanges og at retsfølelsen i samfundet håndhæves, men samtidig får vi et forvrænget billede af vold i samfundet, hvilket medfører at befolkningen bliver mere bange for vold, på trods af at Danmark er et af de fredeligste steder på jorden. Vi gør endvidere volden til et strafferetsligt problem, selv i sager der reelt ikke er noget, hvilket både er hårdt for familierne, der skal trækkes igennem systemerne, men også ressourcekrævende for samfundet. Opsummerende er det afgørende ikke, hvad der sker i samfundet, men hvad der sker uden for domstolene, hvor det i højere grad er en kulturel ændring der skal ske. Det kan ikke afskrives, at der kan være tale om en reel stigning i anmeldelserne, men ændring i registreringspraksis, kommunernes ændrede praksis og den generelle befolknings ændrede syn på vold har samlet haft indvirkning på stigningen i voldsanmeldelserne i Syd- og Sønderjylland.

Litteraturliste

Aas, G. (2009). Politieingrep i familiekonflikter: *En studie av ordenspolitiets arbeid med familiekonflikter/familievoldssaker i Oslo*. Universitetet i Oslo: Juridisk fakultet.

Ankestyrelsen. (2015). *Ankestyrelsens undersøgelse af Evaluering af Overgrebspakken*. Hentet 6. april 2018 fra: <https://socialstyrelsen.dk/filer/born/overgreb/ankestyrelsens-evaluering-af-overgrebspakken.pdf>

Balvig, F. (2000). *Det voldsomme samfund: Om vold som problem og fængslet som løsning. Bind 1: Fortid og Nutid*. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag.

Birkler, J. (2005). *Videnskabsteori. En grundbog*. København: Munksgaard Danmark.

Bjerre-Christensen, H. (2014). *Esbjerg Kommune får kritik for svigt af børn*. Hentet 6. april 2018 fra: <https://www.b.dk/nationalt/esbjerg-kommune-faar-kritik-for-svigt-af-boern>

Brinkmann, S. (2010). Etik i en kvalitativ verden. I: Brinkmann, S. & Tanggaard, L. *Kvalitative Metoder. En grundbog*. København: Hans Reitzels Forlag.

Brinkmann, S., & Tanggaard, L. (2010). Interviewet: samtalen som forskningsmetode. I: Brinkmann, S. & Tanggaard, L. *Kvalitative Metoder. En grundbog*. København: Hans Reitzels Forlag.

Bryman, A. (2012). *Social research methods*. (4. udg.). Oxford: Oxford University Press.

Børnerådet (2017). *Nogle børn er mere udsatte for vold end andre*. Hentet 10. april 2017 fra: https://www.boerneraadet.dk/media/213090/BRD_Boerneindblik_Nr2_2017_Vold_i_hjemmet_FINAL.pdf.

Christensen, E. (2017). *Brug af legemlig afstraffelse i opdragelsen af 3-årige*, 53(1). doi: 10.1080/00291463.2001.11863986

Cohen, L. E., & Felson, M. (1979). Routine Activity Theory. I: Cullen, F. T., Agnew, R., & Wilcox, P. (red.) (2014): *Criminological Theory: Past to Present*. (5. udg.). New York: Oxford University Press.

Cullen, F. T., Agnew, R., & Wilcox, P. (red.) (2014). *Criminological Theory: Past to Present*. (5. udg.). New York: Oxford University Press.

de Vaus, D. A. (2001). *Research Design in Social Research*. London: SAGE publications.

de Vaus, D. A. (2002). *Surveys in Social Research*. (5. udg.). New York: Routledge.

DR. (2017). *Forældre fængslet for brutale overgreb gennem 13 år*. Hentet 6. april 2018 fra: <https://www.dr.dk/nyheder/indland/foraeldre-faengslet-brutale-overgreb-gennem-13-aar>

- Erstatningsnævnet (2015). *Erstatningsnævnet Årsberetning 2015*. København: Erstatningsnævnet.
- European Union Agency for Fundamental Rights (2015). *Vold mod børn med handicap: lovgivning, politikker og programmer i EU*. doi:10.2811/49861
- Garland, D. (1996). *The Limits of the Sovereign State - Strategies of Crime Control in Contemporary Society*. The British Journal of Criminology, 36(4). doi: 10.1093/oxfordjournals.bjc.a014105
- Gil, D. G. (1971). *Violence against children*, 33(4). doi: 10.2307/349436
- Jacobsen, M. H. (2012). Adaptiv teori - den tredje vej til viden: En stående invitation til syntesesociologi. I: Antoft, R. et al. (red.): *Håndværk og horisonter. Tradition og nytænkning i kvalitativ metode*. Odense: Syddansk Universitetsforlag.
- Jensen, D.C., Pedersen, M.J., Pejtersen, J.H. & Amilon, A. (2016). Måleredskab til indkredsning af lovende praksis. I: *Indkredsning af lovende praksis på det specialiserede socialområde*. København: SFI. Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.
- Jones, L., Bellis, M. A., Wood, S., Hughes, K., McCoy, E., Eckley, L., Bates, G., Mikton, C., Shakespeare, T., & Officer, A. (2012). *Prevalence and risk of violence against children with disabilities: a systematic review and meta-analysis of observational studies*. 380(9845), 899-907. doi: 10.1016/S0140-6736(12)60692-8.
- Kvale, S., & Brinkmann, S. (2009). *Interview – introduktion til et håndværk*. (2. udg.). København: Hans Reitzels Forlag.
- Kvale, S., & Brinkmann, S. (2015). *Interview - Det kvalitative forskningsinterview som håndværk*. (3. udg.). København: Hans Reitzels forlag.
- Leone, M. C. (2002). Net Widening. I: Levinson, D. *The encyclopedia of crime and Punishment*. Thousand Oaks, CA: SAGE Publications <http://dx.doi.org/10.4135/9781412950664.n286>
- Lyk-Jensen, S. V., Bøg, M., & Lindberg, M. R. (2017). *Børn, der oplever vold i familien. Omfang og konsekvenser*. København: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.
- Martinsen, K. (2010). *Øjet og Kaldet*. (2. udg.). København: Munksgaard Danmark.
- Maxfield, M. G., & Babbie, E. R (2010). *General Issues In Research Design*. I: Research Methods for Criminal Justice and Criminology: Wadsworth.
- Merleau-Ponty, M. (2009). *Kroppens fænomenologi*. (2. udg.). København: Det lille forlag.
- Neuman, W. L. (2006): Analysis of Quantitative Data. I: *Social Research Methods – Qualitative and Quantitative Approaches*. Boston: Pearson Edition.

Oldrup, H., Christoffersen, M. N., Kristiansen, I. K., & Østergaard, S. V. (2016). *Vold og seksuelle overgreb mod børn og unge i Danmark 2016*. København: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

Pedersen, A-J. B. (2018). Kvantitative kriminalitetsdata – om kildemateriale og læsning af oplysninger om kriminalitet. I Jacobsen, M. H. *Metoder i kriminologi*. København: Hans Reitzels forlag.

Pedersen, A-J. B., Kyvsgaard, B. & Balvig, F. (2016). *Udsathed for vold og andre former for kriminalitet – Offerundersøgelserne 2005-2015*. København: Københavns Universitet, Justitsministeriet, Det Kriminalpræventive Råd og Rigspolitiet.

Pedersen, J. S. (2014). Institutionel teori I: Vikkelsø, S. & Kjær, P. *Klassisk og moderne organisationsteori*. København: Hans Reitzels Forlag

Red Barnet. *FN's Konvention om Barnets Rettigheder*. Hentet 5. april 2018 fra: https://redbarnet.dk/media/2721/fnskonvention_om_barnets_rettigheder.pdf

Rendtorff, D. J. (2014). Fænomenologien og dens betydning. Videnskabsteori som improvisation i jazzmusik. I: Fuglsang, L., Olsen, B., P., & Rasborg, K. (red.). *Videnskabsteori i samfundsvidenskaberne: På tværs af fagkulturer og paradigmer*. (3. udg.). Frederiksberg: Roskilde Universitetsforlag.

Riis, O. (2001). *Metoder på tværs - Om forudsætningerne for sociologisk metodekombination*. København: Jurist- og Økonomiforbundets Forlag.

Sariola, H., & Uutela, A. (1992). *The prevalence and context of family violence against children in Finland*, 16(6). doi: [http://dx.doi.org/10.1016/0145-2134\(92\)90084-5](http://dx.doi.org/10.1016/0145-2134(92)90084-5)

Schafer, S. (1968). *The Victim and His Criminal – A Study in Functional Responsibility*. New York: Random House.

SISO – Videnscentret for Sociale Indsatser ved Vold og Seksuelle Overgreb mod børn (2011). Kommunernes beredskaber om seksuelle overgreb mod børn. *En kortlægning af kommunernes beredskaber til håndtering af sager om seksuelle overgreb og vold mod børn*. Odense: Servicestyrelsen

Socialstyrelsen (2016). *Definition og lovgivning om vold mod børn og unge*. Hentet 9. april 2018 fra: <https://socialstyrelsen.dk/born/overgreb/seksuelle-og-voldelige-overgreb/fysiske-og-psykiske-overgreb/definition-og-lovgivning-om-vold-mod-born-og-unge>

Socialstyrelsen (2017a). *Årsstatistik om overgreb mod børn*. Hentet 4. april 2018 fra: <https://socialstyrelsen.dk/nyheder/2017/arsstatistik-om-overgreb-mod-born>

Socialstyrelsen (2017b). *Om de danske børnehuse*. Hentet 28. maj 2018 fra <https://socialstyrelsen.dk/born/overgreb/bornehuse/om-bornehusene>

Socialstyrelsen (2018), *Overgrebspakken*. Hentet 27. marts 2018 fra <https://socialstyrelsen.dk/born/overgreb/overgrebspakken>

SOS Children's Villages International. *Violence against children: A global problem*. Hentet 24. maj 2018 fra: <https://www.sos-childrensvillages.org/end-violence-overview>

Strandby, M. W., Hauge, A. M., Christensen, E. T., Nørh, K., & Rostgaard, T. (2017). *Kortlægning af lovende praksisser på området for overgreb mod børn og unge*. København: VIVE - Det nationale forsknings- og analysecenter for velfærd.

TrygFonden og Børns Vilkår (2017). *Svigt af børn i Danmark. Status 2016/2017*. Hentet 2. februar 2018 fra: <http://www.e-pages.dk/trygfonden/295/>

TrygFonden og Børns Vilkår (2018). *Svigt af børn i Danmark. Status 2018*. Hentet 4. maj 2018 fra: <https://bornsvilkar.dk/om/publikationer/svigt-af-born-i-danmark-2018>

Illustrationsliste

Illustration 1: <http://alfborger.com/project/abused-emojis%20>

Bilag

Bilag 1: Interviewguide

Bilag 2: Transskribering af interview med kommune 1

Bilag 3: Transskribering af interview med kommune 2

Bilag 4: Interviewkontrakter

Bilag 5: Kodemanual